

BIBLIOTECA

XXVII*

A

98

NAPOLI

mo avvisuadi

univ. de j. d. sup.

115

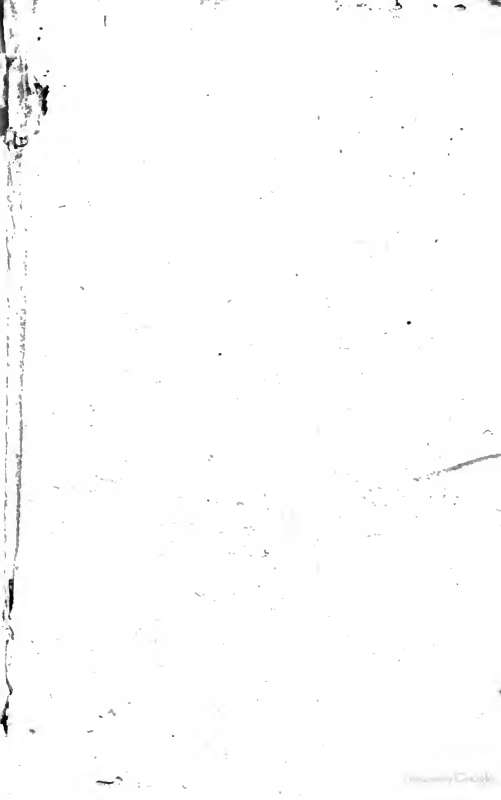
6

58

XXVII*

a

98

**EXILES
ADOLESCENTIÆ
NUGÆ,
S E U
EPIGRAMMATON
PARS ALTERA.**

Illustriss., & Excellentiss. Domino

**EMANUELI FERNANDEZ
PACECCHO, Y GYRON**

**Villenzæ Marchioni, Escalonæ Duci,
S. Stephani Comiti,**

PROREGI NEAPOLITANO, &c.

D I C A T A

**AVTHORE CÆSARE FANELLI
EX FLORENTINO.**

**In Romana Peregrinorum Academia
Pausilypsi Apollodoro.**

**NEAPOLI, Typis Caroli Troyse. MDCCIV.
*Superiorum permissu.***

THE

LIBRARY

OF

THE

UNIVERSITY

OF

THE

STATE

OF

NEW

YORK

18

18

18

18

Ad Illustriss., & Excellentiss. Dñum

EMANUELEM FERNANDEZ
PACECCHO, Y GYRON

Villenæ Marchionem, Escalonæ Du-
cem, S. Stephani Comitem, Nea-
politani Regni Proregem, &c.

Cui Author Opus donat, dicat, dedicat.

EPIGRAMMA.

I.

O Decus Heroum, Augusto dè sanguine Avorū
Natus Eques, Regis Gloria, & Urbis Amor,
Hosce Tibi versus uni dico, dedico, sacro,
EMANUEL, placido corde, animoque legas;
Magnus Alexander gaudebat carmine Homeri,
Quantumvis Regni, pondere lassus erat.
Augustus Cæsar dilexit metra Maronis,
Romanis populis dum sacra Jura dabat;
Mæcenas Musas generosus amavit Horatj,
Jure licet populos flecteret ille suos.
Sic Regni Curis, variisque laboribus actus
Inspice luminibus carmina nostra tuis;
Sæpe leges lepidoſque Sales, dulcesque Lepores,
Tædia qui minuunt, Tristitiamque levent,
Sæpe leges laudoſque tuas, & Regis Iberi,
Cujus habes Voces, Jura, vicesque geris:
Ore addes lumen carthiſ, lucemque Pœſi,
Et mihi contra Hoſtes Fulmen, & Ægis eris.

DOMINUS EMANUEL:

ANAGRAMMA.

1.

DONEMUS, MUNI, ALE:

SEU

DO NEMUS; MUNI, ALE:

EPIGRAMMA.

2.

AMbiguus Votis, Princeps dignissime, & anceps,
Cui mea sacratæ carmina, sæpe tui!
Funditûs inspexi sed postquam nobile nomen,
DONEMVS reperi in nomine, MVNI, & ALE;
Hinc Tibi, non alii DONO mea metra Dynastæ,
Et quæ jam spectas, munera parva tuli:
DO NEMVS Aonidû, totumq; in carmine Pindû,
MVNIMEN musis, atque ALIMENTA foras.
A Momis securus erit iucundus Apollo.
Sentiet ulterius neve Thalia Famem:
Accipe quidquid habet lepidus, tenuisq; Libellus;
COR præbet munus, quod Tibi fecit AMOR.

AD EVNDEM

EPIGRAMMA.

3.

Bella famem spōdent; Te Principe, nemo timebit;
Nam MVNIS populos, & generosus ALIS.

DO-

DOMINUS EMANUEL FERNANDEZ
PROREX NEAPOLITANUS.

ANAGRAMMA.

EN NEX, EN MARS, EN FUR EXULAT
A POPULIS; INDE MORANDO.

EPIGRAMMA.

Nestoreos annos videas, & sæcula vivas;
Serò Tibi Vitæ stamina Parca secet.

Sic Urbs, sic Populus, sic Plebs, sic nobilis Ordo;
Sic superos supplex Curia tota rogat:

Cæsaris augustos animos in pectore claudis;
Teque pios Mores remur habere Numæ.

(FUR
EN NEX, EN MARS, sunt hec omina Nominis, EN
EXULAT A POPVLIS, INDE MORANDO pro-
(cul.

Et Furta, & Cædes, & Martis ubique tumultus
Antea erant; nunc, Te Principe, cuncta silent.

Quique suo vivit; vagina clauditur Ensis,
Et Pax, & dulcis regnat in Vrbe Quies:

Tunc equidem Princeps laudes sibi postulat equas,
Infames Populos cum facit esse Pios.

AD EVNDEM.

EPIGRAMMA.

(quam
Regnat Amor, sævitq; Themis, Te Principe; num-
Sanctior, hos populos qui regat, Alter erit.

AD

AD EVNDEM

EPIGRAMMA.

6.

Trajano excelsam posuit Sacra Roma Columnam,
In qua, quæ fecit, gesta tuendo vides.
Imperii fines, evictis Hostibus, auxit;
Perque Orbem memori laude triumphus abit.
Armenos Victor domuit, Parthosque rebelles,
Atque alia imposito regna premente iugo:
Majorem Molem ponit Tibi nostra Pœsis;
Gesta, Animum, Mores exprimit illa Tuos:
Majestas frontis, Prudentia, cordis Honestas,
Consilium, Pietas fulget, ibique Fides:
Ne spernis igitur quidquid cum Corde dicamus;
Offerimus meritis dona minora tuis:
Trajano quod surgit, Opus mox destruet Ætas:
Æternum, sacro quod Tibi, Carmen erit.

AD EVNDEM

EPIGRAMMA.

7.

Dum premit Europam latè Bellona flagello,
Et Mars accendit, Morte sequente, faces:
Dono Tibi, Emanuel, paruumq; leuemq; Libellum,
Condivit salibus quem mea Musa suis:
Nempè tuos animos mulcebunt carmina, amaro
Si fortasse illos Rixa cruenta facit:
Accipe quidquid habet, manus utraq; sæpe revol-
Queis premeris, Curis dulce levamen erit. (vati
Argutus totus ludit, totusque jocatur;
Delicias Menti datque, feretque tuæ:
Belligero in Campo pugnat Ludovicus, & audet;
Inque armis plausus Mille. Philippus habet:
Tu lege, tu specta vultu mea metta benigno;
Vince hostem nostris versibus Invidiam.

AD EVNDEM

EPIGRAMMA.

3.

O Generose Heros Equitum de stirpe vetusta;
 Cui micat antiqua nobilitate Domus;
 Te felix Villena colit, veneratur & omnis
 Escalona animis Obsequiosa suis;
 Te Populi, Terræque aliæ sub jure benigno
 Non Dominum, Socium rentur & esse Patrem;
 Accipe pacato vultu, genioque favente
 Quæ Tibi, neve alii carmina Musa sacrat.
 Illustret de fronte fluens lux aurea versus,
 Et quod præclaro spargis ab ore iubar:
 Sic me felicem facies, reddesque beatum,
 Et tollam tumido vertice ad astra Caput.
 Virgilios credam superare, & vincere Homeros;
 Magnanimi tantum Principis Aura potest.

AD EVNDEM

PRO PACIFICO REGIMINE.

EPIGRAMMA.

9.

Est Monstrum Populus, quo vix crudelius ullum;
 Excidium Regno, cum furit, ille parit:
 Libertas nunc chara monet, nunc Ardor habendi
 Sumere belligera tela cruenta manu:
 Non tantum sævit pelagus, ferventibus undis;
 Scylla parem rabiem, neve Carybdis habet:
 Sæpe Domos, Dominosque cremat; sæpe eripit au-
 Corruptit fædo crimine sæpe thoros: (rum,
 Cæperat Vrbs isthæc sævis accendier iris;
 Undique erat nata seditione timor;
 Tu vix venisti, & siluit cum pace tumultus;
 EMANVEL, sub Te Principe ubique Quies:
 Bellerophon cedat: laus est domuisse Chimeram;
 Sed Populo frænum ponere majus Opus.

Excell. Tux

Additissimus quàm qui maxime
 Cæsar Fanelli.

AUTHORIS PROTESTATIO

Ad Lectorem sui Operis .

EXilibus his Adolescentiæ Nugis, & parvis
hisce mei Operis elucubrationibus, nec
Morum Honestatem, nec Fidei Integritatem,
nec Regiæ Jurisdictionis Dignitatem offendere
umquam præsumpsi : Deum enim omni humilitate
vereor, Pontificem omni obsequio prosequor,
& Regem omni fidelitate deveneror: si quid
tamen præter animi intentionem, meæque mentis
imaginationem è calamo effluxit, quod aut
Juri, aut Jurisdictioni sit dissonum, pro deleto, pro
non scripto, & pro adusto illud haberi apud omnes
mihi protestor . Hæc nosce, Lector, & Vale .

ERRATA

CORRIGE.

pag. 4. Epigram. 16. lila	illa
pag. 30. Epigram. 202. Itsonij	Istoni
pag. 58. Epigram. 352. fastus ubi nunc est,	fastus ubi nunc est?
pag. 66. Epigram. 422. prendendo	prandendo
pag. 69. Epigram. 433. quæritur .	queritur .
pag. 69. Epigram. 446. Val.	Valeri .
pag. 72. Epigram. 457. habuisse	habuisse
pag. 73. Epigram. 462. innumero.	innumeros
pag. 94. Epigram. 568. quis	quid

EXILES
ADOLESCENTIÆ
NUGÆ.
S E U
EPIGRAMMATON
PARS ALTERA.

Ad Eminentiss. & Reverendiss. Dominum

SPERELLUM DE SPERELLIIS

S. R. E. dignissimum Cardinalem,
dum in alma Academia Sanctæ
Marię super Minervam Romæ

*Divi Thomæ Aquinatis laudibus, &
encomiis benignissimè assistit.*

EPIGRAMMA.

Omnia Cælorum novit Mysteria Thomas,
Angelus Ingenio creditus esse suo:
Articulos quotquot scripsit, miracula fecit,
Contudit Hæreseos Palladis arte caput:

A

Tu,

2
Tu, Spei elle, audis miranda encomia laudum;
Et gaudes plausus aure bibisse suos:
Participas equidem tantos cū laude triumphos;
Quidquid enim docuit pagina, mente capis.

AD CÆCILIANVM.

2.
Omnia, quæ noscīs, quamvis secreta, revelas;
Credimus hoc magnum, Cæciliane, scelus:
Lingua rea est culpe, linguam sua pena sequatur;
Ne denuò peccet fando, recisa cadat.

AD FABIANVM.

3.
Mollius humanos vultus excudis in ære;
Nunc cælas Equites; nunc, Fabiane, Duces:
Ludit in argutis tua dextera sæpe figuris;
Arte beas oculos, ingeniumque mones:
Quisquis vel periit, vel mox, Fabiane, peribit,
Æternū vivit sculptus in effigie.

AD PONTICVM.

4.
Quidquid habes, transit; quid, Pōtice, cōgeris aurū?
Quemque facit miserum mortis avara manus.

AD JVRISPERITVM.

5.
Sæpe legis Codices, sed non intelligis illos;
Neve sapias legum dogmata, nec sapias.

EPITAPHIVM.

6.
Qui jacet hic, cineres & conspue, & ossa, Viator;
Et patrem necuit barbarus, & patrum.

AD POSTHVMVM.

7.
Ex magnis Atavis genus est tibi, Posthume, &
Nobilior tota nullus in Vrbe fuit: (Ortus;
Sed non conveniunt claro cum sanguine Mores;
Quidquid agis, vilis neve bubulcus agit.

EPIPHANIA DOMINI.

8.
Vt Deus innocua de Virginis exiit alvo,
Fullit in Eoo maxima Stella polo:

Re-

3
Regibus una tribus Dux facta per alta viarum
Bethlæam supra constitit acta Domum.
Hic Regi regum dant regia munera Reges,
Et noscunt, humiles quem coluere, Deum:
O nostræ Fidei miranda potentia plausu!
Quod Ratio haud poterat noscere, nosse facis.

ROMAM COGITAT.

9.
Parthenope, valeas; grata est mihi Tybridis un-
Pro Musis Helicon mox mihi Tybris erit. (da:

SACRA CHRISTI SPINA.

10.
Cælorum Domino sacra tempora Spina pupugit;
Sic nata est Christi è vulnere nostra salus.

AD VITRI EFFRACTOREM.

11.
Fregisti vitri Molem, pro crimine carcer:
Non franges ferrum, quod tibi crura ligat.

AD LÆLIVM.

12.
Manè merum potas, potas & vespere, Læli:
Sic bona, quæ faceres pessima, metra facis.

DE CAPITE, ET SANGVINE
DIVI JANVARII.

13.
Et Caput, & Sanguis Fidei duo fulmina in Hostes;
Parthenope, flexo poplite utrumque cole:
Læta patrociniis invicti Martyris esto,
Nec turbent populos omnia mæsta tuos.
Seu Mars, sive Fames, seu Pestis, sive Vesevus
Terreat, hoc Clypeo nil timuisse potes:
Nam Caput obsistet, si sæviat Hydra malorum:
Nam cruor extinguet, si caluere, faces.

AD PONTICYM.

14.
Auriga Aufidius fuerat; nunc, Pontice, caupo:
Mutavit mores, officiique vices:
Antea rexit equos, plausu moderato quadrigas;
Nunc rexisse gulam sæpe bibendo nequit.

DE HARPALO.

15.

Venatu lepores terrebat, & Harpalus Apros,
 Sæpe fatigando per iuga celsa canes:
 Nunc Morbus prohibet movisse manusq; pedesq;
 Nec clamore fremit qualiter ante nemus:
 Immisit pestem fortasse Diana per artus,
 Tutior ut fieret grexque, pecusque suum.

AD OMPHILVM.

16.

Quid geminas versus? quid misces carmina cætu?
 Aurea quid querulis vocibus astra feris?
 Non audit Phyllis, nec sentit vota precantis;
 Durius hircanis cautibus illa riget:
 Vile tibi genus est, deformis & Omphile, vultus;
 Exigui census, exiguique lares:
 Ferveat alterius posthac tibi pectus amore;
 Fortasse incipiet mitior esse Venus,

AD NESTOREM.

17.

Sit labor exiguus, tibi parva pecunia, Nestor;
 A furto, & morbo sic bene tutus eris.

AD ALANVM.

18.

Est Orbis Mundus, nihil orbis: Alane, putato,
 Quantumvis habeas omnia, habere nihil.

AD LÆLIVM.

19.

Divitiis refluas, Læli, quia stercora vendis;
 Vendit & urinam Mater, & Afra Soror.

DE HARPALO.

20.

Naturæ multum debet, nil Harpalus Arti;
 In vultu species plurima, nulla sapit.

AD CÆSAREM.

21.

Nulla mihi prorsus, tibi plura volumina, Cæsar;
 Sunt mihi nota tamen plurima, nulla tibi,

AD OLLVM.

22.

Quidquid habes mox esse nihil Mors, Olle, doce-
 Nam tua post mortem sola cupressus erit. (bit:

LEGIBVS OBEDIRE NOBILITAS EST. 23.
Nobile quid reputo studiis consumere vitam:
Vt possunt leges, vivere, nobilius.

BELLVM.

24.

Si fœvi Martis caseat crudelis Enyo,
Protinus assiduo murmure cuncta strepunt:
Æra alii fundunt, tormenta & fortia fiunt,
Quæ spernunt hostes, despiciuntque minas:
Horribiles alii formant de falcibus enses,
Et munit validum pulchra Juventa latus:
Missilium cumulant alii prudenter acervos,
Eminus ut possint pellere, si quis adest:
Omni ex parte fragor, sonat omni ex parte tumultus,
Qualiter hybernus cū mare fluctus agit. (tus,

DAVID DE MARMORE.

25.

Et fundam, & lapides gestat de marmore David,
Et caput abscissum dextra Gigantis habet:
Sed cur non vires velut antea tractat in hostes?
Hoc unum satis est edomuisse caput.

JUDITH DE MARMORE.

26.

Vicit Olephernem quondam fortissima Judith,
Et patriam tutam reddidit illa suam:
Interiit tandem, sed nunc de marmore constat,
Vt vivat, quamvis sit cinis, in lapide.

AD MARCVM.

27.

Piscator Paulinus erat, nunc, Marce, Senator;
Aurum, qui rhombos ceperat ante, capit.

AD MICHAELEM.

28.

Luciferum domuit Michæel, tu dispare fato.
Luciferi crebris vinceris insidiis.

AD CVRIALEM.

29.

Lingua tibi fando, scribendo dextera felix:
Miratur plausu noster urrumque forus.

AD BELLI DVCEM. 30.

Militiam sequeris, Martisque horrentia bella,
 Et Ducis invicti nobile munus habes:
 Nunc calcas spumantis Equi calcaribus armos;
 Dexterâ nunc hostes terret, eundo pedes.
 Belligeras palmas, & colligis ense triumphos;
 E' ferro numquam vulnus inane cadit.
 Pectore Marcellos plures, & corde Camillos
 Vnus habes; Regis Gloria, Amorque tui.

AD SABELLIVM. 31.

Quidquid habes cordi, velles patrare, Sabelli;
 Sed timor, & Juris pœna moratur opus.

S. PAVLVS PRIMVS EREMITA. 32.

Neglectus cultu Paulus dum vivit Eremita,
 E' Cœlo panis munera gestat Avis:
 Providus ore ferens totis alimenta diebus,
 Creditus est Corvus Pistor, & esse Coquus.

AD MAVRV M. 33.

Te Maurum dicunt, deberes dicier Aurum,
 Ex Auro mores sunt tibi, Maure, tui.

AD LINVM. 34.

Nil habet Aufidius, nil amplius attamen optat:
 Ditior Aufidio nec, Line, Cræsus erat.

AD COSMVM. 35.

Pulcher es, & miles; Mars es generosus in armis;
 Cum comes est conjux, Cosme, putaris Amor.

AD MAXIMIANVM. 36.

Pulchra tibi vestis, pulchra est coma, pulchrior
 Mos est deformis, Maximiane, tuus. (uxor:

BELLA. 37.

Bella per Europæ fines jam fulmina vibrant,
 Et jaciunt latè perniciofa faces:

Jam

Jam tonat Occasus, plus pertonat Ortus ab ar-
Funeribus mixtus regnat ubique timor. (mis-
O utinam cesset tantus cum pace tumultus;
Et felix Ducibus cingat oliva caput .

AD PAVLAM .

Rete mihi mittis, vis me comprehendere in illo ?
Paula, alios fallax si capis, haud capiar .

AD ALANVM .

Donasti Veris pulcherrima munera , flores :
Donabo fructus ruris, Alane, mei .

AD OLLVM .

Omnia Paulus habet, Paulo tamen omnia desunt:
Omnia si quis habet, possidet, Olle, nihil .

AD PONTICVM .

Parthenope peperit scelerum tibi, Pontice, nocte;
Dat scelerum veniam Roma, paritque diem .

AD PAVLVM .

Cæcuses, & Rhetor; fronti quæ lumina desunt,
Nec dictis desunt, Paule, nec eloquio .

AD FABIANVM .

Quidquid habet Pallas, credis cōprehendere mente:
Aut hæc est Levitas, aut, Fabiane, Furor .

DE IMAGINIBVS .

Effigies quotquot spectas, miracula dicas :
Naturam superat nobilis Artis opus .

D E S E .

Mutantur crines, sic poscīt avara Senectus :
Cycnus ero posthac qui modò Corvus eram .

AD EVNV .

Cum sis mendicus, dives cupis, Eune, videri;
Irridet Mores quilibet, Eune, tuos .

AD POTITVM.

47.

Quidquid habes, vendis, campos, armēta, domosq;
Stultitiam vendes quando, Potite, tuam?

AD POSTHVMMVM.

48.

Nunc hoc, nunc illud, facis omnia, Posthume, so-
Sollicitos mores Ardelionis habes. (lus:

DE PAVLO, ET BYTHINNICO.

49.

Paulus amat patriam, patriam Bythinnicus odit
Impius iste suis moribus, ille pius.

AD PONTICVM.

50.

Mille tibi Codices legavit, Pontice, Quintus;
Insipiens tamen es, Pontice; nulla sapis.

M O R S .

51.

Paulatim tempus miseros nos ducit ad Vnam;
Qui Fati evitet fulmina, nullus erit.

AD MACRINVM.

52.

Grande malum bellum, sed Pestis grandius illo;
Pejus utroque tamen credo, Macrine, Fanem.

AD EVNVVM.

53.

Et cartham, & calamū mittis pro munere nobis;
Vt scribam versus, quos cupis, Eune, jubes.

PRVDENTIA.

54.

Humanos Mores Prudentia sola gubernat:
Hæc si deficiat, cætera crimen erunt.

AD FABIANVM.

55.

Quid iuvat argentum, si sit, Fabiane, sepultum?
Laudantur quotquot conspiciuntur Opes.

AD LÆLIVM.

56.

Sis humilis, Læli, si vis ascendere in altum:
Quò plus depressa est, altius unda salit.

AD

AD PAVLVM.

9

Conspicuo curru veheris benè, Paule, per Urbē :
Tempus erit, pheretro cū malè vectus eris.

AD FABIANVM.

57.

Ne comedas, Fabiane, nuces, ut nomine mōstrant,
Nequaquam profunt, sed, Fabiane, nocent.

AD NESTOREM.

58.

Cena tibi dives, tibi pingua prandia, Nestor :
Sed macrum vultu te facit Invidia.

AD PAVLVM.

59.

Attalicas Aulas, atque alta palatia Regum,
Turritasque Arces, fidereasque domos,
Pyramides, portus, templa, amphitheatra, Co-
Contractis spectas, Paule, superciliis. (Iosſos
Omnia vana tamen, quoniam refluētibus annis,
Temporis inuictō sub pede pulvis erunt.

AD PONTICVM.

60.

Mæstus eras, tristisque genis; nunc, Pōrtice, gaudes:
Argutosque hilaris spargis ubique iocos.
Scilicet ante mihi fuerant, & prædia, & aurum;
Nunc egeo infelix, Pontice, factus inops.

AD COSMVM.

61.

Scire cupis quidquid nostra patratur in Urbe;
Exploratores, Cosme, proinde sōves:
Sunt hæc vana tamen dispendia, cautior esto:
Res cupias tantū noscere, Cosme, tuas.

AD PAVLINVM.

62.

Aufidium, Pauline, doces puerilibus annis:
Basia plus poscit quā documenta rogat.

TYRVS VRBS.

63.

Est Tyrus ante omnes Syriæ memorabilis Vrbes.
Antiquitate Patrum, Religione Deū;

Fluctibus in mediis sedem sortita superbit,
Spernit & hostiles fortis ab arte minas :
Venit ad hanc Pelle generosus , & inclytus He-
Atq; aditū poscit, neve benignus habet . (ros,
Tunc Rex accensus furiis, atque Igneus ira,
Vrb; negat ingressum, dixit, at arma dabunt.

D E S E .

65.

Nigra mihi cūm barba fuit, vel prima lanugo,
Gaudia servabat quæque puella sinu;
Nunc mihi de mento incipiunt erumpere cani,
Et sentit rabiem quæque puella suam .

OTHO IMPERATOR .

66.

Romanos populos dum legibus Otho regebat,
Adstitit ad solium parvulus ore Nepos,
Cui Rex hæc inquit, Patruī jam Cæsaris esto
Nec valde oblitus, nec nimis esto memor :
Sic non ignavus fueris, non corde superbus :
Laudabit mores martia Romæ tuos .

AD PONTICVM .

67.

Sis licet in mundo, non es de, Pontice , mundo :
Cælestes habitat Mens tua calta domos .

PETRI DE FVSCO..

EPITAPHIVM .

68.

Hic ubi magnifico consurgunt marmora cultu,
Et tumulus factu nobiliore tumet;
Hic ubi stat tristis Pietas, neglecta capillos,
Et velata genas Relligiosa Fides ;
Hic ubi Iustitiæ lances, & pondera spectas,
Et Codices vultu mæsta Minerva legit .
Ossa Petri, cineresque jacent, spectabilis olim
Causidicos doctos inter honore togæ,
Integer, atque pius, nec non prudenter honestus
Vixit; ut interiit, flevit uterque forus .
Fuscus ei cognomen erat, nil clarius illo
Conspiciet posthac sæcula, quotquot erunt .
AD

11
69.

AD PAVLINVM .

Lippus eras, oculisque parùm, Pauline, videbas:
Omnia diripuit Curia, nulla vides .

70.

AD MARIANVM .

Orator fueras, nunc es, Mariane, Poeta;
Quæque soluta priùs verba, ligata facis .

71.

DE AFRA .

Tempore nocturno gaudet, dolet Afra diurno:
Nocte virum fallit ; non tamen Afra die .

72.

AD PAVLVM .

Calculus assiduus torquet tua viscera : fiet
Ille seputchralis mox tibi, Paule, lapis .

73.

AD LINVM .

Quod, Line, furaris, præbet tua dextera scortis;
Sic duplex crimen te facit esse Reum .

74.

AD EVNVVM .

Ebrius, Eune, furis, mōstrant quæ verba profaris;
Nam redolent Venerem, Luxurieque calent .

75.

AD NESTOREM .

Scribebas arcana Urbis, prohibente Senatu,
Sed sceleris pœnam convenienter habes :
Ante exarabas calamo, quæ digna taceri;
Emeritum remo nunc mare, Nestor , aras .

76.

DIES NATALIS CHRISTO-DOMINO .

Gaudia, sint late totum diffusa per Orbem ;
Exulet ex animis, qui fuit ante , dolor .
Mox Deus in terras patriis descendet ab astris,
Inque specu tenero vagiet ore puer .
Fulminibus positis, comitē tibi ducet Amorem;
Regna per, & populos fœdera pacis erunt :
Incipient mites cum tigribus esse Leones,
Nec lædet Coluber dente, nec ore Lupus .

12
Nectareos succos mittet de frondibus arbor;
Et Vitrei fontes dulcia mella dabunt:
Aurea fœci decurrent sæcula cursu;
Et refluant fato nobiliore dies.

AD PONTICVM.

77.
Donasti parvum speculum mihi, Pontice, nuper:
Infames mores exprimit arte tuos.

AD LINVM.

78.
Vinea magna tibi est, mihi maximus hortus ad
Nec vivo pauper; nec, Line, vivis inops. (Vrbē:

DE PAULO.

79.
Omnia Paulus habet, desunt tamen omnia Paulo:
Omnia enim pellex, alea, cæna rapit.

AD HARPALVM.

80.
Ars Iuvenē, Natura senem facit, Harpale, Paulum:
Candet enim vera est quæ coma, ficta nigret.

AD PAVLAM.

81.
Vis, &, Paula, volo quod tu; mens una duobus:
Solvere Mors poterit quos sibi iunxit Amor.

AD OLLVM.

82.
Quæ sub Sole iacent, mutantur, & Olle, senescunt:
Nec senium sentit, nec Deus, Olle, vices.

AD EVNVVM.

83.
Irrides alios dictis mordacibus, Eune;
Esse Jocum dicis quod doluisse facit:
Quid facies morfu, si gignis vulnera risu?
Ore placendo feris; mel, & acumen habes.

AD POSTHVMVM.

84.
Urbanus salibus, dictis cupis esse jocosus,
Posthume, sed multos ingenuisse facis.
Quæ ferit, & perimit, non est laudanda Venustas;
Cum nullos lædunt, tunc placere sales.

SOL

SOL IN LEONE.

85.

Cùm Sol ingreditur fedemque, domumq; Leonis,
Tunc in Mortales sæva venena vibrat.
Ne credas, eadem nam mors est tempore in omni,
Seu Leo, siue Aries, cùm venit, emorimur.

AD MARIANVM.

86.

Fastidis vinum, cùm sis, Mariane, Poeta;
Nec credo; abstemius nemo poeta fuit.

AD PONTICVM.

87.

Non nisi Militias, acies, & prælia pingis;
Belligeros animos, Pontice, Pictor habes.

AD PAVLINVM.

88.

Inter delicias spectas, Pauline, pheretrum:
Nosce quod es, parvus pulvis, & umbra levis.

AD COSMVM.

89.

Pulcher es, & vultu fulges ceu, Cosme, Cupido;
Onnia, Cosme, genis corda proinde trahis.

AD QVINCTVM POTITVM.

90.

Vota Deo supplex offer sub luminis ortu,
Vivere si felix, Quinte Potite, cupis.

AD PHILIPPVM IV. HISPANIARVM
REGEM.

91.

Iuppiter è Cælo punivit morte gigantes,
Qui malè moverunt bella timenda poso:
Nunc Tu condigna punisti morte rebelles,
Nescio quid monstras, Magne Philippe, Jovis.

AD AVRELIVM.

92.

Abiicis, Aureli, nimidum te: noscere oportet
Qui sis: Romanæ nobilis Urbis Eques.

AD FABIANVM.

93.

Abiectè, Fabiane, nihil fac, nilque superbè:
Quod medium est, agito; sic tibi plausus erit.

AD

AD BYTHINNICVM.

94.

Quidne tumes audax animis, Bythinnice? spernis
Regnantum leges, Imperiiq; iugum.

AD AVLVM.

95.

Optimus in folio tunc Princeps insidet, Aule,
Cum Timor in populo regnat, Amorq; comes;
Solut Amor semper fecit contemnere Reges;
Excitat Insidias, perfidiamque timor.

VENVS.

96.

Antidotum Venus est, si sit moderata; saluti
Pernicies tamen est immoderata Venus.

BALNEA.

97.

Balnea conservant corpus, si rara, juvantque:
Si crebra, corrumpunt corpus, & illa nocent.

VINA.

98.

Vina ferunt menti cum iure epota vigorem;
Illa ferunt eadem sine iure epota furorem.

AD OLLVM DE NERONE.

99.

Morte Nero matrem damnavit, & Olle, magistrū;
Vixisse & Romam credidit esse Jocum.
Africa non genuit Monstrum crudelius illo,
Nec par hircanis Tigribus orta fera est.

AD PAVLVM.

100.

Omnia, quæ sp̄stas, paulatim, Paule, senescunt;
Deficimus lapsu temporis, & morimur;
Edidicit Clotho crudelis parcere nulli;
Pulvis erunt Reges, pulvis & Agricoltæ.

POMPEII SIMVLACHRVVM.

101.

Hæc est Pompeii culto de marmore Imago;
Æmulus invicti Cæsaris ille fuit.
Romana fieri primus tentavit in Vrbe,
Impatiens fastu sustinuisse parem.

Edo.

Edomuit tandem Fortuna adversa superbum;
Abscissum jacuit Cæsaris ense caput :
Nunc iterum fastu tumet hic mirabilis Arte;
Sed tacito rosus tempore pulvis erit .

AD PONTICVM .

101.

Infames lusus, & bacchanalia plaudis
Sollicitus Venerem, Luxuriemque sequi :
Assiduus epulis convivium lauta calescunt,
Quæ parat arguta nobilis arte coquus .
Timpana cum cytharis resonant, lituique, lyreque;
Et choreæ, & cantus nocte, dieque domi :
Sic longos annos credis vixisse, sed erras :
Deliciæ accelerant, Pontice, Mortis iter .

DE AVLO .

102.

Purpureis quamvis utatur vestibus Aulus,
Numquam de vitiis erubet ille suis .

AD FABIANVM .

103.

Vincimus in bello vel forti Marte, vel Arte :
Sæpe potest gladio plus, Fabiane, dolus .

PHYLLIS CLAUDA .

104.

Clandicat aspectu Phyllis pulcherriima: claudus
Vulcanus fuerat, nunc quoque clauda Venus .

AD SACRILEGVM .

105.

Improbe, quid caute vibras in Virginis ora?
Quidne feris, saxo percutiente, genas?
Deliciæ superum vultu hoc nituntur; ab illo
Distillant lepidi, qui placere, Joci :
Siste istum, miranda aliter portenta videbis;
Fulmina de vultu hoc in tua damna fluent .

AD HARPALVM .

106.

Contribuit laurum Phœbus, non contulit aurum
Argutis Musis, Carminibusque meis :
Aurum, non Laurum velle in tamen, Harpale; dives
Mandarem Versus nocte, dieque typis .

AD

AD OLLVM CERDONEM. 108.

Te febris torquet, nec spes est ulla salutis;
 Neve movent superos munera, neve preces;
 Qui poteras pelles extendere dentibus olim,
 Extendisse dies non potes, Olle, tuos.

AD ALANVM. 109.

Vt choreas discas, furaris sæpius aurum:
 Quod tibi pes aufert, reddit, Alane, manus.

AD PAVLVM ORATOREM. 110.
 Nec tibi divitiæ; nec Paule, numismata fulgent:
 Sed benè cùm dicas, aurea lingua tibi est.

AD COSMVM. 111.

Pisces, quem pictū monstrat tua, Cosme, quadri-
 Divide; cauda tibi, sit mihi, Cosme, caput. (ga.

AD CÆCILIANVM. 112.

Quæ sit Materies nobis, quæ forma, quis Author,
 Inquiris longo, Ceciliane, libro:
 Nube nihil levius, qui posthac dixerit, errat;
 Nam levior Mens est, Ingeniumque tuum.

AD SABELLIVM. 113.

Sunt oculi obliqui, facies tibi torta, Sabelli;
 Contemnit thalamos quæque puella tuos.

AD AVITVM DE FABIO. 114.

Basia per totam Fabius disseminat Urbem;
 Se juvenem credit, cùm sit, Avite, senex.

AD TIMPANISTAM. 115.

Militiæ in medio resonantia timpana pulsas,
 Ad pignam accendis, Marte furente, viros.
 Sternuntur passim truncata cadavera: cædem
 Nec faciendo facis, nec pariendo paris.

AD PAVLAM.

11
111

Blandiris, rides, gaudes, & , Paula, jocarís,
Me quocunque loco conspiciendo vides :
Hæc est luxuries, hæc est & , Paula, libido :
Quid velles, nosco; sed tacuisse juvat .

DE AVFIDIO.

117.

Aufidius pallet, pro morbo pharmaca quærit;
Præscribit Medicus pharmaca, neve juvant :
Definat Aufidius nostra de sorte dolere,
De vultu pallor protinus exul erit .

AD NESTOREM.

118.

Exeris ut mulier tumido de pectore mammas;
Vt mulier partum num quoque, Nestor, habes?

AD PONTICVM.

119.

Bis septem natæ, totidem tibi, Pontice, neptes;
Quæq; tamen vultu nubilis, apta viro :
Exiguus census tibi, Pontice, parva facultas;
Incipiet dives cornibus esse domus .

MARCVS TVLLIVS CICERO.

120.

Defendit causas, Romæ plaudente Senatu,
Tullius aurifero nobilis Eloquentio:
Consultis officio sapienter in Vrbe potitus
Terruit ille Hostes, terruit ille Reos :
Obstitit egregiis gestis Antonius, ense
Abscindi iussit, quod tonat ore, caput :
Ad furius tacuit miranda potentia linguæ :
Sed Fama incipiet pro Cicerone loqui .

MVLIER.

121.

Est follis Mulier, quæ visu suscitât Ignem
Luxuriæ, mentem sæda deinde cremat .

AD SOLIMANVM.

122.

Das Soli, Solimane, manus mihi : despicias omnes:
Id faciunt Musæ, quæ placuisse solent .

MORS

MORS DE ÆRE.

123.

Calavit Mortem parvo Fabianus in ære :
Mors immortalē reddidit arte Fabrum .

PRISCA VERTAS.

124.

Temporibus priscis fecundo viscere Tellus
Vberius fructus officiosa dabat :
Nunc veluti sterilis frustratur Vota Coloni,
Vix reddit campus semina iacta solo :
Nempè prius fuerat quicumque Senator, Arator;
Laurigero scindi vomere ovabat ager .
Subque triumphali itando lætissima aratro
Divitior segetes concipiebat humus .

REGES.

125.

Hæc est conditio, seu magna potentia Regum,
Quidquid demonstrant moribus, ore jubent.

AD PAVLVM.

126.

Nunc caules, nunc poma aufers, nunc allia ab Hor-
Paule, meo; Neptis, teque socrusque videt. (to,
Abstineat posthac manus improba, Paule, rapinis,
Morte aliter solves qualiacunque rapis .

AD HARPALVM.

127.

Frigescis gestu, frigescis & , Harpale , verbis :
Optimus æstivo tempore Rhetor eris .

AD MARIANVM.

128.

Pauper es, & sequeris pulchras, Mariane, puellas.
Perque domos noctu, vespere perque vias :
Vanus Amor tamen est, necnon & vana libido;
Friget enim, pretio deficiente, Venus .

AD PAVLVM DVM APRICATVR.

AD IGNEM.

129.

Et Sol, atque Ignis duplicant tibi, Paule, calorem;
Tu tamen, & friges, & tibi membra gelant :
Ni-

Nimirum te, Paulo, reum de crimine noſcis,
 Et penam ſcleriſ, ſuppliciumque times :
 Quidquid feciſti noctu, Sol luce revelat ;
 Et quod par eſſet, funus in Igne vides .

DE AVFIDIO .

130.

Rus habet Aufidius, quod gignit plurima poma,
 Autumno ruitur cum mala ſævit Hyem :
 Nunc ficus, nunc poma mihi nunc mittit & uvas.
 Sæpius impertit fructibus ille ſuis :
 Quid reddam? ſupplex ventosque, geluq; precabor,
 Vt ſemper plantis, arboribuſque juvent .

AD PAVLVM .

131.

I Romam, legatus ibi pro Cæſare ſies ;
 Officio meritis conveniente tuis :
 Erravi, ſed lingua tamen ſe corrigit; illic,
 Vt remex ſias, Paule, ligatus eris .

AD MARCVVM .

132.

Cum tibi deficiant dentes, plus ſercula roſi :
 Quid faceres, dentes ſi tibi, Marce, forent?

AD HARPALVM .

133.

Patria te Gallum, leporem timor, Harpale, ſecit;
 Sed Livor colubrum, Luxurięque ſuam .
 Nō Sus, nō coluber, lepus es, neve, Harpale, Gallus;
 Vis dicam quid ſis, Harpale? magnum animal .

DIDONIS IMAGO .

134.

Hæc eſt Æneæ Dido pulcherrima amatrix;
 Proxima Didoni quæ comes? Anna ſoror .
 Ipſa ſibi Mortem duro cur præbuit enſe?
 Viderat Æneam ſubripuiſſe fugam .

AD LÆLIVM .

135.

Plura ſapis, Læli; tamen omnia noſcere dicis :
 Omnia cum dicas noſcere, nulla ſapis .

ARISTOTELES IN EFFIGIE. 136.

Palladis hic Honor est, & gloria magna Stagira,
 Maximus Ingenio, nomine Aristoteles.
 Abdita Natura penetravit, & omnia novit;
 Neve est, neve illo doctior ullus erit.
 Tentavit catere Euripani, nec posse dabatur;
 Mersus ab Euripo maluit ille capi.

AD OLLVM. 137.

Ebrius es semper, numquam jejunia servas:
 Scis servire gulae, non tamen, Olle, Deo.

ROMA. 138.

Roma suis literis versis quid personat? Armo;
 Neque Armis facta est Roma superba suis:
 Edomuit victrix Vibes, populosque rebelles;
 Extulit & fastum nobile ad Astra caput.
 Errantes oculos, & lumina verte per Orbem,
 Invenies Roma grandius esse nihil.

ROMA. 139.

Gramata si veritas, fiet MORA maxima ROMA;
 Nam perhibent ROMAM restituisse MORAM.

ROMA. 140.

ROMA tibi speciosus AMOR, si gramata veritas;
 Catholici didicert semper AMARE fidem.

AD PAVLVM. 141.

Indulges toris ventrique, gulæque diebus
 Prodigus, & hummis parcere dextra nequit.
 Quis te, Paule, furor? quæ te dementia cepit?
 Natarum, & Neptum maxima turba tibi est.
 Mo: poscent cum dote viros, nec pauper habebis;
 Si sapis, & sumptus, & moderare gulam.

AD HARPALVM. 142.

Antea Mimus eras, nunc factus es, Harpale, Mo-
 Officiū infame est Vitaque, Mosq; tuus. (mus:
 AD

AD NESTOREM.

21

143.

Vernali plena est, Nestor, tibi cella falerno,
Tu tamen epotas fontis avarus aquas.
Divitias Vitæ præfers, nummosque saluti,
Nec rationis habes lumina, neve sapis!

AD PAVLINVM.

144.

Ore senex, chirager, podager, morboque laboras;
Il lachrymas tota nocte, dieque doles.
Interdum te Rheda trahit, Pauline, per Urbem;
Sed mox illa eadem te trahet ad tumultum.

AD APPOLLINEM.

145.

Laurigero huc venias Pindi de culmine, Apollo,
Et noli longas continuissè moras;
Vt Vates affer Cytharam, nervosque canoros;
Vt Medicus tecum pharmaca grata feras:
Vt Vates Vatem doceas, & suggere carmen;
Vt Medicus morbum pelle, luenque fuga.
Accipies geminas Agnas, nam debita eidem
Altera quæ Vati est, altera quæ Medico.

AD PAVLVM.

146.

Filia sola tibi est, proles nec, Paule, virilis;
Nititur inque una spesque, decusque domus:
Jamque est apta viro, thalamios conjuncte iugales,
Vt te, Paule, nepos dicere possit Avum.

AD PONTICVM.

147.

Qui latera adstringit tibi, Pontice, funis utrinque,
O collum adstringat, Pontice, utrinque tuum!

SI DIVITIÆ AFFLVANT, NOLITE COR APPONERE.

148.

Si Tagus, aut Ganges fecundo surgite gemmas
Offerat, aut aurum dive Erythra fucin.
Despicias, animamque illis apponere noli,
Plus cruciando nocent, quàm recreando iuva.

GRÆCA FIDES.

149.

Omnia græcorum nimio dignissima plausu :
Hoc unum indignum est, credito, græca Fides.

ROMANI FASTVS.

150.

Templa, Theatra, Arces, Montes, Simulacra, Co-
Magnifica Patris Martis in Vrbe vides: (lossos
Contracto vultu miraris, & omnia laudas,
Inque illis Artem plaudis, & Artifices.
Vrbem Orbem dixisse potes, mirabilis illa est,
Imò Orbis pulchra creditur Vrbe minor.

AD OLLVM.

151.

Abstulit atra lues, doleo, Olle, pedesque, manusq;
Nec tractare pedes, nec potes, Olle, manus.
Lingua, oculiq; tamen, pariter doleo, Olle, supersunt,
Carpis enim, quoties carmina nostra vides.

AD EVNVN DE MARIANO.

152.

Cum fociis Marianus erat super, Eune, phaselo;
Dixit & inculto carmina inepta sono:
Inspidæ Musæ tibi sunt, tunc protinus inquit;
Quantumvis medio sis, Mariane fallo.

AD PAVLVM.

153.

Nunc mihi ficedulas mittis, nunc, Paule, falernū.
Nunc dalcē leporem, nunc mihi mittis Aprū:
Pro donis velles Epigrammata nostra, nec unquā
Illa leges; quoniam carpere quemque soles.

AD NESTOREM.

154.

Lucrari velles vendendo, & Nestor, emendo;
Impedit id febris pessima, neve dole:
Sunt tibi formosæ pulchra cum conjuge Neptes,
Hæ census augent, multiplicantque tuos.

AD SERAPHINVM DE CINCIIS

ROMANVM.

155.

Ingenuos Equitum mores sectatus, & Artes
Operata è fastu gaudia mille tuo;

Nunc

Nunc habitum mutas, Seraphin, laudaris in illo;
Ecchlesiam sequeris, Pontificemque colis:
O vivas longos annos, sit cana senectus;
Tunc etenim meritis purpura danda tuis.

AD PHILOSOPHVM ROMANVM. 156.

Abdita Naturæ tua Mens penetralia pandit;
Et causas omnes ingeniosa docet;
Cedat Aristoteles, nam tu sapientior illo;
Te quoque & Heraclitus, Democritusq; minor.
Roma dedit plausus, dant & Capitolia laudes,
Et resonat nomen Tybridis inter aquas:
Auriferam Statuam tibi fabricat inclita Pallas,
Sub pede cælatum sæcula nomen erit.

DEMOCRITVS IN EFFIGIE. 157.

Hic est Democritus parva sub imagine pictus;
Diffusis rugis horrida barba riget:
Omnia contempsit tamquam dignissima risu;
Ridet adhuc fictus vultus in Effigie.

VIRTVS CVM DIVITIIS. 158.

Cum tibi divitiæ, tunc est plus fulgida Virtus:
Insolitumque suo mittit ab ore jubar:
Deficiente quidem, semper vilescimus, auro;
Aurum Virtutem plus micuisse facit.

AD CLEMENTEM XI. PONTIFICEM
OPT. MAX. 159.

O lux Pontificum, dignissima Gloria Romæ,
Cui meritum nomen nobilis Alba dedit;
Ingenium, & Pietas animo junguntur in uno.
Et sub Mente tua constituere Domum;
Pro meritis aptam capiti peperere triregnum;
Romanos populos non sine laude regis:
O tantum lumen semper fulgeat in Alba,
Occasum numquam sentiat, astra rogo.

APIS IN ELECTRO.

160.

Electrum parvæ volucris fatale sepulchrum:
Sic se nobilius credidit illa mori.

HIERONYMVS CARDINALIS CASANATE
SVPER BIBLIOTHECAM
PICTVS ROMÆ.

161.

Hic ubi mille manu pretiosa volumina voluis,
Et varios servat Bibliotheca libros,
Pictus in Effigie felix Hieronymus adstat,
Et spectat magnam Palladis ille domum.
Sedulus ingenio carthas videre legendo,
Pigritiam muto corripit ore tuam.

AD OLLVM.

162.

Perque hæc, perque illæc visus cupis, Olle, videre:
Ex oculis funus mox fluat, Olle, tuum.

AD LÆLIVM.

163.

Æqua fuit numquam, Læli, sententia præceps;
Non pensata diu verba nocere solent.
Ne se decipiat Iudex, dum judicat, auris
Audiat Actorem dextra, sinistra Ræum.

JVDAS IN IMAGINE.

164.

Hic est Infamis Judas de stirpate pendens,
Dux sceleris, Christi proditor ille fuit.
In panam crepuit medius, qui viscera Amoris
Non habuit, fudit viscera, & interiit.

AD PORTIAM.

165.

Frons, oculi, vultus fervent tibi, Portia, semper:
Vel quia sæpe bibis, vel quia semper amas.

AD PAVLVM.

166.

Vendis in Vrbe nivem, luctrosa industria in æstu;
Reddit in hyberno tempore, Paule, nihil.

VERIS ADVENTANTIS DESCRIPTIO. 167.

Tristis Hyems abiit rigido metuenda flagello;
 Satque nives sparsit, fudit & illa gelu:
 Incipiunt stupidi quondam decurrere rivi;
 Et refluit vinclis unda soluta suis.
 Jamque instant jucunda nimis, miradaque Veris
 Tempora, & Aprilis vernat ubique comis:
 Flora caput violis redimit, crinesque decoros,
 Quam circum ludit Gratia cumque Jocis:
 Luget Ityn Progne, nidos & fabricat ore,
 Ut foveat pullos ingeniosa suos.
 O quantum lumen mittit de lumine Titan!
 O quantum rutilo vibrat ab ore jubar!
 Umbra minus fuscet radios, lucemque diei;
 Incipimus Cælo fulgidiore frui.
 Quid facient nostro jucundo hoc tempore Musæ?
 Accipiat dulcem dulcis Apollo Chelym.
 Pontificis celebret laudes, atque inclyta gesta,
 Utque senex numeret sæcula mille, roget:
 Vena quidem refluet florenti fonte metrorum,
 Dum nova florescunt tempora, Verque redit.

AD NEAPOLIM, ET ROMAM. 168.

Parthenope, valeas; valeas, tu Martia Roma;
 Nec grata Ambitio, nec mihi gratus Amor.

ALEXANDRI EPITAPHIUM. 169.

Pellæum Regem tenet hæc brevis Vrna, Viator;
 Orbis vix illum cæperat, Vrna capit.

AMBITIOSVS. 170.

Vix Romam vidi, cum Romæ mænia fugi,
 Magna licet, meritis credita parva meis.

DE GELLIA. 171.

Pignora bis septem peperit jam Gellia tellex;
 Nec demonstrat adhuc Gellia habere salem.

AD PONTICVM .

172.

Cauponi nuper tua filia, Pontice, nupsit;
Sæpius explebunt fortia vina gulam .

DE PORCIA .

173.

Porcia Pictorem querit pro conjuge conjux;
Quæ fingit Pictor, Porcia pingit acu .

DE SE .

174.

Purpureum sperno generoso corde galerum ,
Spinea dum Christi chara corona mihi est .
Ille mihi æternam poterit peperisse gehennam;
Hæc mihi, quod cupio, conferet Empyreum .

AD POSTHVMVM .

175.

Magna tibi febris est, febris est mihi , Posthume,
Te calor excruciat, me malus urit Amor. (major;

AD PAVLVM .

176.

Lætaris semper, pensas quia, Paule, sepulchrum ,
Te lethum lætum reddit, & esse facit .

AD CLEMENTEM XI. PONTIFICEM

OPT. MAX.

177.

O Fidei Rector, primum Caput Urbis, & Orbis,
Qui Petri navim per vada cæca regis,
Si Virtutis Amor, si te movet alta Poësis
Gloria, si fastus quæris, amasque tuos ;
Auxilium præsta Musis, alimenta que Vati
Suffice, & optatas dextra ministret Opes,
Protinus Ingenium sublimes induet alas,
Conspicuumque tuum tollet ad astra genus .
Pontifices reliquos inter ter maximus unus
Fulgebis trino cinctus honore caput :
Præbuit emeritum felix Clementia nomen,
Parce ausis, supplex te rogo, parce meis .

AD PAVLVM .

178.

Spurius es, græcis musis par totus Homero;
Illi quot patriæ, tot tibi, Paule, patres ,

AD

27

AD S. CRESCENTIVM MARTYREM. 179.
Dum Mars effervet, dum personat igneus imber,
Et fata belligero verberare calcat Eques,
Undique, Crescenti, populus concurrit ad ædem,
Spectat ubi supplex corpus, & ossa colit:
O facias belli tantos siluisse tumultus,
O facias Regum conticuisse minas.
Miles es, & Martyr; gladio sæva arma fugato;
Sanguine consiltat sanguinis Vnda jube.

180.

AD OLLVM.
Sæpe cinis friget, sed viscere continet Ignem,
Sæpe silet pelagus, naufragiumque parat;
Sic tibi candescit crinis, mentumque rigescit,
Sed Venerem celas, luxuriemque foves:
Hypocrisis barba est, dicenda dolosa senectus,
Sub nive lascivas quæ tegit, Olle, faces.

181.

AD FABIANVM.
Luxuriem exerces, quoniam, Fabiane, gulosus:
Luxuries claudum te, Fabiane, facit.

182.

APOLLINIS SIMVLACHRVM.
Hic qui laurigero redimit sua tempora ferto,
Et pulsat Cytharæ fila canora manu,
Est Vatum Præses, Musarum Numen, Apollo;
Cui supplex offert quique Poëta preces:
Pythonem necuit telis cælestibus olim.
Nunc sensus recreat vivificando tuos.

183.

AD PVEROS.
Medæ Statuam, Pueri, quid luditis ante,
Et varios varia textitis arte jocos?
Si bilis caleat, vos protinus ungue necabit,
Nec fratri novit parcere sæva suo.

184.

AD LVCIVM HISTORIOGRAPHVM.
Historias rerum tentas scripsisse recentum;
Sunt obscura tamen quæ monumenta doces:

Lux tibi conspicuum nomen dat, maxime Luci;
Sed Noctis tenebras quod malè scribis, habet.

AD BYTHINNICVM. 185.

Rhethoricæ incumbis, Bythinnice, segniter uni;
Hæc est Ingenii cura, laborque tui.
Discere plura juvat, nam crescit imagine rerum
Dicendi dives copia, & eloquium.

AD LINVM. 186.

Musica grata tibi, Line, grata Comædia nobis;
Delectat numeris illa, sed ista juvat.

AD AFRAM. 187.

Cum puero ludis, nihil est tibi charius illo;
Oscula habere potes, non tamen, Afra, premi.

GELLIA, ET POLLIA. 188.

Gellia tristatur semper, sed Pollia gaudet:
Hæc juveni nuper nupsit, at illa seni.

AD PONTIVM DE HYEME. 189.

Jamque nives vibrat Juno gelidissima In Orbem;
Et Boreas rigidum spargit ubique gelu:
Interea, fumante mero, nos stemus ad Ignem,
Et recitet versus, Pontice, quique suos.
Tu lauda dulces mores Amaryllidis, addam
Quas ego pro dulci Phyllide gesto faces.

DE MARIANO. 190.

Do grates superis, quoniam Marianus obivit,
Claudus erat, cæcus, luxuriosus, inops.

AD PORCIAM. 191.

Fallere quò possis longæ fastidia Noctis,
Percurrit telas pectine lassa manus:
Nimirum vidua es, te, Portia, & odit amicus;
Neve moras Noctis mulcet, ut ante, Venus.

29

192.

AD POSTHVMVM DE FABIO.

Nil gravius Fabio, si spectas, Posthume, gressum;
Si spectas mores, Posthume, nil levius.

193.

SEPTIMIVS SEVERVS IMPERATOR.

Completam ut vidit Magnus Septimius Vrnā,
Debuerat cineres quæ tenuisse suos,
Sic ait, à cunctis urnis felicior Vrnā,
Quem capere haud Mundus jam potuit, capies.

194.

PARIS, ET HELENA.

Hic Paris, illa Helena est, constat de marmore uterq;
Nec rapuisse potest ille, nec ista rapi.

195.

AD NESTOREM.

Paulinam ferventer amas, & Nestor, amaris:
Das rapiendo illi basia, dando rapis.

196.

AD PICTOREM HELENÆ.

Quidne Helenā pingis? renovas quid pellicis ora?
Trojam ulsit, telas uret & illa tuas.

197.

AD CÆSAREM.

Insequeris Natos, cūm vix comprehendere possis:
Vis Natos, Cæsar, perdere? perde patrem.

198.

AD POLLIVM.

Nix cadit è Cælo, nimidū tu, Pollia, gaudes:
Dulcius adstringes luxuriosa virum.

199.

AD S. IGNATIVM LOYOLAM.

Ignati, dicas, cur nomen præbuit Ignis?
Omnia tu pauper despicias, ille vorat:
An quia divinis velles accendere flammis
Omnia, ut arderet Religione Fides?
An quia combures præfago nominis Igne
Cæca superstitio quotquot Idola colit?

AD CÆCILIANVM .

200.

Mors nulli parcit , princeps sit, five colonus,
 Quique semel debet, Cæciliane, mori .

AD LÆLIVM .

201.

Tristis Hyems abiit, rediit iucundus Aprilis;
 Terra novo ridet germine, vernat ager :
 Incipit æquoreis committere Navita ventis
 Carbasa, & è portu solvere lora rati :
 Sol radiis durumque gelu, glaciemque fugavit,
 Vnda nec imposito compede pigra riget :
 Carminibus lætantur aves, atque aëra mulcent,
 Dum natis Progne fabricat arte casas :
 Formosus Corydon ducens armenta per herbas
 Phyllidis accensus pectus amore calet :
 Quid fecisse juvat specioso hoc tempore , Læli?
 Quod mereat plausus, dextera scribat Opus .

AB ISTONIO DISCESSVRVS .

202.

Istonii Tellus, valeas, Nymphæque valete,
 Et Vos o Genii, Diique, Dæque loci .
 Parthenopem repeto, charæque Neapolis oram,
 Pausilypi colles visere Musa cupit :
 Adventum expectant Sebethus, & inclyta Siren,
 Promittuntque comis laurea festa meis .
 Cum Cauro fileat Boreas, nec perstrepat Eurus.
 Nec turbet longum Nimbus , & Imber iter :
 Fulgeat insolito redimitus lumine Phæbus,
 Perque vias Vatem protegat ille suum .
 Si fortè incolumis videam Craterides undas,
 Æole, pulchra aras imbuet Agna tuas .

AD TIRANNVM .

203.

Quidne gelu torques Christi, Fideique cohortem
 Armatus tantis, sæve Tiranne, minis?
 Heroum Pietas, Zelusque, Fidesque calebit
 Fervidior mediâ, quis putet in glacie .

AD AFRUM.

32

204.

Fulgebat pulchro formosus Metius ore;
Te spectet, Monstrum Metius, Afer, erit.

AD LÆLIVM.

205.

Mors duplex vili periisse è vulnere, Læli;
Vivere, neve mori dat speciosa manus.

MORS.

206.

Quemque manet quocunq; loco, vel tēpore Lethū;
Fit tumulus Domino diruta sæpe Domus.

AD OLLVM.

207.

An lapis, an cautes te comprimant, Olle, quid inde?
Orbe sub everso quid juvat, Olle, mori?
Corde fleo, video quod sit periisse necessum;
Quove modo peream, displicet, Olle, nihil.

AD POTITVM.

208.

Sunt tibi dicendi Veneres, lususque, Jociq;
Suntque tibi arguto mille, Potite, sales:
Nunc hunc, nunc illum lacerasque, ferisq; jocando,
Delectas verbis, & simul ore necas.

AD PETRINUM.

209.

Arma inter Mortem spernis, nec vulnera curas;
Nil tormenta putas; tela, Petrine, nihil:
Ne pereas, perimis; pede strata cadavera calcas;
Et gaudes alios, ne mori, mori:
Haud temerè, haud timidè munitus acinace pu-
Quodq; tuendo facit dextera, jure facit. (gnas;

AD COSMUM.

210.

Quod tibi Sors cinxit pulchro diademate crines,
Ne tumeas; fastus comprime, Cosme, tuos:
Sors eadem rapuisse potest diadema, caputque,
Et Victore potes, Cosme, sub hoste mori.

POMPEIUS, ET CÆSAR.

211.

Pompeius, Cæsar toto cantatur in Orbe;
Hic ferro Vitam perdidit, ille caput.

AD FABIANUM.

212.

Discipulas fueras, nunc es, Fabiane, Magister:
Quotquot discebas dogmata, in Urbe doces:
Auribus, atque oculis minuit vim longa Senectus,
Displicet, optatus qui fuit ante, labor:
Divitiis ultra poteris nil addere partis;
Sic dolor ad tumulum te feret ante diem.

AD HARPALUM.

213.

Mox abero, longas ire expedit, Harpale, in oras;
Corpus abit; tecum Mensque, Animasq; manet.

AD OMPHILUM.

214.

Papa fuit patruus, papa & tuus, Omphile, frater;
Tu semper dormis, ergo papaver eris.

AD POSTHUMUM.

215.

Cum scortis vitam consumis, Posthume, & annos;
Incipiet sceleris quando pudere tui?

AD PORCIAM.

216.

Tela mihi mittis, cupio dum, Porcia, telam;
Sint tua tela, precor; sit mea tela, rogo.

AD PATRES SOCIETATIS JESV.

217.

Quæ Pietas animis? quæ fulgurat inclvta Pallas?
Qui vobis Mos est? qui ve docendo Modus?
Pectore Aristoteles capitis, vel mille Platonas;
Ingenium dives, ditius eloquium:
Democritos fileat posthac annosa Vetustas;
Isocrates jacter Græcia neve suo.
Fata ubi dant sedem, doctas fundaris Athenas,
Et pravos Mores integra Vita fugat:
O species laudanda hominum, mirandaq; proles!
Vos quotquot specio, credo, putoque Deos.

AD

AD PAULUM .

33

218.

Omnia, Paule, ambis; cōternis, & omnia eodem
Tempore ; non est hic, dic, rogo, Paule, furor ?

AD QUINTUM .

219.

Militiæ inferuis, gaude, nec, Paule, timeto
Vulnera ; sunt meritis præmia certa tuis.

DE PAULA .

220.

In speculo se Paula videt, quia pulchra, calescit;
Et sentit nimias, corde dolente, faces :
Ipsa sibi est Arcus; telumque, & nobile vulnus :
Saucia ab effigie quærit, amatque mori .

NIX TEMPORE BELLORUM .

221.

Alba per ærios campos vexilla videmus ,
Dum gelido è Cælo Nixque, geluque cadunt:
Sint hæc optatæ præfagia, & omina Pacis
Inter belligeros, Christiadasque Duces :
Discordes utinam veniant in fœdera Reges,
Nec Mars sanguineo turbine regna premat.
Deferat Europæ fines Bellona, nec ultra
Conculcet segetes Miles, Equusque ferox .
In Jani templo clausus Furor improbus ore
Ingemat, & Bellum dura cathena domet :
Numina confirmant quidquid de corde rogamus;
Expulsis armis, aurea sæcla fluant .

AD SALOMONEM .

222.

Quid supplex offers thuris sacra munera Idolis?
Quid colis externos cernuus ante Deos ?
Quidquid habes, Salomon, seu sit Prudentia Men-
Seu sint divitiæ, datque, deditque Deus : (tis,
Verum ergò venerare Deum, nō marimora, & æra;
Nil equidem cultus Numina falsa merent :
Clausus thuribulis Erebi vertetur in Ignem
Ignis, ni crimen, quod facis, ore fleas .

AD CÆSAREM EQVITEM.

223.

Si quid erit de te, tentas cognoscere, Cæsar;
 Consulis Ariolos, consulis Astrologos:
 Quæ sunt scripta manu meditor præfagia fortis,
 Nescio quid magni dextera Regis habet.

AD JULIAM.

224.

Nigra tibi facies, oculi quoque, Julia, nigri;
 Nigra manus, frons est nigra, nigræque genæ:
 Nigrescunt pariter nigranti in pectore mammæ;
 Corde sub ingenuo candida sola Fides.

AD PETRUM.

225.

Petre, Petrus fies labenti temporis ævo;
 Roma stupet mores encomiando tuos.

AD SEMPRONIUM.

226.

Dic, cur, Semproni, cervos in itemmate pingis?
 An quia cervorum cornua fronte geris?

DE QUINCTIO.

227.

Exequias fratri solvebat Quinctius Aulo,
 Et longo ardebant ordine in Urbe faces:
 Cum febre incaluit, parvoque in tempore obivit;
 Una eadem claudit sic brevis Urna duos.

HERCULES.

228.

Regna per, & populos abiit, perque Oppida, & Ur-
 Alcides forti Monstra domando manu: (hes
 Obstupuit totus miracula roboris Orbis;
 Quemque hominem vidit, credidit esse Deum.

VIRGILII EPITAPHIUM.

229.

Mantua progenuit, fecit me Roma Poëtam, (dit:
 Parthenope hunc tumulum, qui capit ossa, de-
 Post Mortem ut felix vivam, licet abditus urna.
 Plaude Meas Musas, postque, Viator, abi.

GAS.

GASPARIS EPITAPHIUM.

Hic signata suo stant nomine Gasparis ossa,
Qui benè consiliis rexit utrumque forum,
Incorrupta Fides, Mens integra, recta Voluntas;
Ornarunt nimia non sine laude Virum.
Complerat vix lustra decem felicibus annis,
Cum nata est miseris artubus atra febris:
Nec iuvit Medicina malo, vis ulla nec Artis,
Clauserunt oculos ultima fata suos:
Urbs tota extinctum flevit, totusque Senatus;
Decidit è pluviis longa procella genis:
Et Fas, & Probitas unà cum Gaspare obivit;
Da cineri Pacis munera, &, Hospes, abi.

TEMPUS.

Furtivo lapsu Tempus consumit, & Ætas
Productum toto quidquid In Orbe vides:
Pyramides, Turres, Capitolia, Templaq; & Arces
Paulatim fient pulvis, eruntque cinis.
An credis vixisse diù qui corde superbis?
Deficies tandem tu quoque, erisque nihil.

AD EUNUM.

Plura Cato docuit, Plato plurima censuit æquè:
Effecisse negas illa, sed, Eune, probas.

AD PONTICUM.

Neve moras patitur tua, Pontice, vena, nec errat:
Currit inoffenso Musa jocosa pede.

AD BYTHINNICUM.

Pingere tentabat Fabium, Bythinnice, Cosmus.
Cosmus Pictorum Gloria, & altus Honor:
Stabat in ambiguo qualis foret ore, sed inquit,
Vis Fabium verum pingere? pinge Asinum.

PSITTACUS.

Est Avis in caveis, pictis mihi discolor alis;
Nil inter volucres pulchrius esse potest.

Inspicias pennas, nisi dixeris esse volucrem :
Percipias vocem, dixeris esse hominem .

PRINCEPS . 236.

In Regnis Princeps Dux est, & Regula morum;
Si Princeps claudus, claudicat & populus .

ECHO . 237.

Humanas voces sectatur, & exprimit Echo;
Quæ loqueris, loquitur ; sed tamen ore caret .

AD PRINCIPES . 238.

Subiectos quicunque regit, sit rectus oportet;
Principis Exemplum plus movet Imperio .

ALEXANDER SUB TYRO . 239.

Heu Rex infelix ! faciam quid? quidve resolvam?
Discedam ? an longas præstat habere moras?
Est Tyrus Urbs fortis, validis circumdata muris;
Fluctibus, æque armis nobile robar habet :
Si moror, intereunt quotquot mea signa sequun-
Si fortasse abeam, non nisi dicar iners . (tur
Insistam, generosa manus nil linquet inausum :
Vincere vel præstat, vel periculis juvat .

AD EUNUM DE AUFIDIO . 240.

Dissipit Aufidius, cum sit malus, Eune , pœta;
Ore salem mandit, sic sapuisse putat :
O species hominis risu dignissima ! nescit
Quod labor Ingenio detque, feratque sales .

AD JULIAM . 241.

Mitto tibi volucrem, noscas ut, Julia, in illo
Quod species, ætas, gaudia eundo volant :
Quia tibi blandiris? quid tam te diligis ipsam?
Mox turpis fies, Julia, pauper, anus .

MUNDUS . 242.

Mundus in angustum totus solvetur acervum:
Cur ita ? Luxuriæ totus ab Igne flagrat .

DO.

DOMUS.

243.

Cum pelago colles, cum collibus inspicit Urbem:
Chara Domus Domino est, charior hospitibus.

V O X .

244.

Nescit in Os verti postquam Vox exit ab ore;
Non casu ediscas, sed ratione loqui.

CAROLI II. EPITAPHIUM.

245.

Carolus hic situs est Regni Moderator Iberi:
Rex quondam, Mortis nunc levis Umbra jacet:
Qualis Atlas humeris Hispanos sustulit Orbes,
Sed tandem lassus mole reliquit onus:
Bella per Europæ peperit confinia Clotho,
Præbuit ut Regi funus, & inferias:
O utinam longos donasset Juppiter annos;
Mars ubi nunc fœvit, Paxque, Quiesque foret.

AD PAULINUM TYPOGRAPHUM.

246.

Scriptorum mendas prælo, Pauline, labores;
Utque diu vivant, qui periere, facis:
Illustrant homines, licet atramenta nigrescant:
Sit quamvis fragilis cartha, perennat opus.

AD PONTICUM.

247.

Eripuit dentes tibi, Pontice, longa senectus;
Sic Veneris carnes rodere non poteris.

AD LÆLIUM.

248.

Quid me fastidis? quid spernis, pessime Læli?
Non sum fortè idem, qui tibi nuper eram?
Sors mihi subripuit, quod prodigi præbuit, aurum;
Auri ergò, novi, perfide, cultor eras.

AD AUGUSTUM CÆSAREM.

249.

Virgilio panes duplicas quid, maxime Cæsar?
An tentas Mulis diminuisse famem?
Sunt hæc Pistoris potius quam munera Regis,
Digna nec Augusto Principe dona facis.

Te

28.
Te Regem monstra: Vati manus offerat aurum;
Sic fluet ad plausus aurea Vena tuos.

MAGNI VIRI EPITAPHIUM. 250.
Imperii causa perii; jaceoque sepultus,
Non ultus; Mortis Gloria, Martis Honor.

AD FLORISBAM. 251.
Est pulchrum nomen, vultus tibi pulchrior illo:
Insidet & teneris Gratia multa genis:
Advena, seu civis spectat, Florisba, fenestras,
Et gaudet saltem posse videre Domum:
Ante omnes Marius longè ditissimus unus,
Pro te se sentit nocte, dieque mori:
Spontè tibi offerret totum, quod possidet, aurum;
Si semel in thalamis dormiat ille tuis.

AD PAULUM. 252.
Temporibus totis lasciva pœmata voluis,
Et velles Musæ discere quidquid habent:
Eh'bis arguto Veneris de flore venenum;
Quæ bona, fastidis; quæ mala, Paule, probas.

AD IGNATIUM RHETOREM. 253.
Luxuria efferves: nomen tibi præbuit Ignis:
Frigidus es Rhetor; Nix dedit eloquium.

AD JULIUM. 254.
Præceptis Exempla tuis sunt dissona, Juli:
Quæ facienda, doces; quæ fugienda, facis.

INFERNUS. 255.

Æternis Animas torquet cruciatibus Orcus,
Affligit miseros & sine fine Reos:
Nunc sævit glacies, nunc sævit pessimus Ignis,
Nunc sævit tenebris densa caligo suis.
Spes exire datur cæco de carcere nulli,
Æternùm durat fletus, ibique dolor.

Non

39
Non tot sunt pelago fluctus, & littori arenæ,
Quot pœnas servant tartara, & Orcus habet:
Suppliciis caruisse suis Deus abnegat illos,
Criminibus numquam qui caruere suis.

DE TYBERIO, ET IGNATIO. 256.
Dicitur in Tyberis periisse Tyberius undis;
Augurium pœnæ Nominis Vmbra fuit:
Iure igitur debet periisse Ignatius Igne;
Demonstrat Nomen quod sua Vita meret.

BELLUM. 257.
Quid Bellum? Monstrum: quid devorat? Oppida, &
Quidne Famem Belli concitat? Ambitio. (Urbes.

AD PAULINUM. 258.
Est Horti Cultor nostra, Pauline, sub Urbe,
Qui plaudit Musas, Ingeniumque meum,
Nunc mittit ficus, nunc mittit cerea poma,
Nunc mittit caules, nunc mihi mittit olus:
Misiſsem verſus, ſed non intelligit illos;
Quid mittam? ruris dulcia vina mei.

DE FABIO. 259.
Furari caules Fabius tentabat in Horto;
Nocte abiit, tacito proſiliente pede:
Decidit in puteum, periitque repente ſub undis;
Non impar meritis pœnaque, Moſſque fui.

AD HARPALUM. 260.
Quotquot erant Horto, Nix, Harpale, aduſſit aran-
Nil aliud, Domino quod ferat, Hortus habet. (ces:

AD PORCIAM. 261.
Virginis innocuos conceptus ſemper adoras;
Vota offers; ſpargis nocte, dieque preces:
Scilicet ut retulit nuper miſi, Porcia, focrus;
Concepſiſſe cupis; dum genuiſſe nequis.

AD

AD IVSTITIARIOS.

262.

Quisquis Justitiæ lances, & pondera tractat,
 Contilia exposcat corripiendo Reos :
 C. stigmat quoties mala crimina, mentis acumen
 Ne te suum satis est, Consiliumque Jovi .

AD PONTICVM.

263.

Pharmaca præscribis, non cognita origine Morbi,
 I cura pecudes, Pontice, non homines.

AD CÆCILIANVM.

264.

Luxuriæ, & febris duplex te concoquit Ignis:
 Mortem urget duplex, Cæciliane, malum .

AD COSMVM PHARMACOPOLAM.

265.

Pharmaca das aliis, illis non uteris unquam :
 Scis nocuisse nimis, Cosme, juvare parum.

TEMPVS, ET MORS.

266.

Et Mors, & Tempus tabula junguntur in una;
 Tempus enim Mortis dicitur esse Pater .
 Tempora paulatim refluent, refluentibus annis,
 Temporis ad fluxum labimur, & morimur .

AD PAVLVM.

267.

Quidquid habes, tandem post mortem, Paule, re-
 Quod Fas, quod Rectum postulat, efficias. (linques:

DEMOCRITVS, ET HERACLITVS IN EFFIGIE.

268.

Democritus ridet, propè deslet Heraclitus: Ortum
 Ille, sed hic rerum cogitat Interitum .

AD OLLVM.

269.

Dormio, seu vigilo, sub mente Novissima voluo;
 Ex illis disco vivere, &, Olle, mori .

AD PICTOREM PHYLLIDIS.

270.

Phyllidis effigias oculos, frontemque decoram,
 Auriferos crines, purpureasque genas :

Par

41
Par typus Archetypo; nimum laudatur Imago,
Et confert plausus quique tuetur Opus:
Nobilior tamen est, & longè pulchrior extat.
Efigies, cordi quam mihi fecit Amor.

MVLIER.

271.

Quid Mulier? fomes scelerum, sentina malorum:
Dum placet, illa nocet: dum nocet, illa placet.

AVARVS.

272.

Poscit aquas pelagus, nummos exposcit Avarus:
Sed nunquam novit dicere uterque fatis.

AMICVS.

273.

Discolor in pluvio Cælo si fulgurat Arcus,
Turbidus, expulsi nubibus, Imber abit.
Protinus absistunt metuenda tonitrua, & Ignes,
Et Sol emittit majus ab ore jubar;
Rebus in adversis si sit tibi fidus, Amicus,
Meroris nubes, tristitiamque fugat;
Risus in ore redit; redeunt & gaudia cordi;
Neve genus pluvio lumine, neve doles.

AD LÆLIVM.

274.

Te physicum jastas, nec possum credere, Læli;
Naturæ spernis provida Jura sequi.

DE FABIANO ARATORE.

275.

Semina mandabat sulcis Fabianus arator;
Transiit interea Phyllis, & arsit Amor.
Currit ad amplexus, & basia præbet Amanti;
Sic totum cecidit, quod sibi semen erat.

AD OLLVM.

276.

Ostentas barbam, sic credis plurima nosse:
Barba Capro est maior, nec tamen, Olle, sapit.

DE PORCIA.

277.

Obtulit Aprilis partum mihi Porcia, flores;
Floreat ut nostro in pectore semper Amor.

AD

AD PONTICVM.

278.

Diceris imbellis, vultu quia bellus, at errant;
 Queinque feris vultu, Pontice, quemque domas.

LATRONES.

279.

Curia condigna punivit morte Latrones;
 Nunc capita è muris pendula quique videt:
 Pæna Reos nisi iusta premat, mala crimina cre-
 Commissum facinus, qui finit, ille iubet. (scunt;

ALEXANDER MAGNVS.

280.

Magnus Alexander toto celebratur in Orbe;
 Nec par Dux illi, neve secundus erit.
 Neptunum in pelago ratibus conterruit, idem
 In terris armis contremefecit Opem.

CARTHAGO PICTA.

281.

Hæc est Carthago parvis his picta tabellis,
 Olim Romanis æmula, & Hostis erat.
 Marte potens Latium, nec non conterruit Urbem;
 Nunc preffisse illam sub pede quique potest.

SARDANAPALI

EPITAPHIVM.

282.

Vt Porcus vixit lascivus, & ebrius idem:
 Mortuus hic tumulum Sardanapalus habet.
 Quisquis es, & transis, velox transito, Viator;
 Pessimus è tumulo spirat, & exit odor.

DAVID DVM BERSABEAM

CONSPICIT.

283.

Quæ mulier medias inter sic fulgurat Vndas?
 Sol minds Eoas emicat inter aquas:
 Astra oculi, frons pulchra mihi Via lactea; mam-
 Lilia nativa candiditate præunt: (mæ
 Purpureas reor esse rosas speciosa labella,
 E quibus epotat munera mellis Amor.
 Aspicio, è gelidis veniunt incendia lymphis,
 Quæ cor exurunt, excruciantque meum:

Quid

43

Quid faciam infelix? fuerint quæ pharmaca aman.
Hæc duo, nempe Viri Mors, & Adulterium. (ti?

AD MARIANVM.

284.

Nil, Mariane, sapi nisi morfu lædere, & ore.
Hæc Ars Authori sæpe nocere solet.

AD PONTICVM DE MATRE,
ET NATO.

285.

Infamis genitrix lascivis ignibus ardet,
Ossaque furtivo vulnere carpit Amor.
Neve cibum, potumque capit, neve improba som-
Insidet in miseris pallor utrinque genis: (num;
Non audit Natus lachrymas, & Voti precantis,
Nec missas rabido curat ab ore minas:
Filius Hyppolitus mihi, Pontice, creditur alter:
Sed dici genitrix altera Phædra potest.

AD FABIANVM.

286.

Quemque feris, nulli parcis, Fabiane, per Urbem;
Sitne meri vis hæc, nescio, sitne Jocus.
Scorpius in cauda gestatque, tegitque venenum;
Tu tamen impressum dentibus illud habes.

AD PAVLVM.

287.

Nulla vales, & nulla potes nisi, Paule, nocendo;
Os Arcus, nervus lingua, sagitta Jocus.

AD COSMVM.

288.

Divitias servas cæco sub viscere Terræ;
Neve aliis profunt, nec tibi, Cosme, juvant.

AD NESTOREM.

289.

Vita parit Mortem, Mors dat per sæcula Vitam;
Vivere despicio, Nestor, amato mori.

AD LINVM.

290.

Cum, Line, discurreis, non es nisi scurra iocosus:
Improba lingua tua est, illa venusta tamen.

COS.

COSMVS, ET AVFIDIVS
RHETORES.

291.

Cosmus, & Aufidius sunt Rhetores alter, & alter:
Ars tamen est dispar: rugit hic, ille rudit.

SCORPIVS, ET COLVBER.

292.

Scorpius, & Coluber feriuntq; feruntq; venenum;
Cauda ille interimit; dentibus iste necat.

AD POSTHVMVM.

293.

Argutos loquitur tua, Posthume, lingua lepores;
Sæpe facit fictis vulnera vera jocis.

AD AFRVM MALEDICVM.

294.

Nec fociis parcis morsu, nec parcis amicis:
Vipera, seu potius crederis, Afer, Aper.

AD IVLIAM.

295.

Ornatus phaleris fulget tibi, Julia, crinis,
Inque illo passim plurima gemma micat.
Quo ferias animos, telum est tibi, Julia, vertex;
Qua corda exuras, Julia, flamma coma est.

AD SABELLIVM.

296.

Barba tibi longa est, oculi sub fronte cavata,
Squallescit facies pallida facta genis;
Vincta tibi vestis, lacerataque palla, Sabelli;
Qui sis, agnosco, scilicet Hyppocrita.

DE AVITO.

297.

Cùm Nox est, peccat; cùm lux, non peccat Avitus;
Nam quod teste caret, non putat esse scelus.

DE LINO.

298.

Astra, Deos, Turres, Capitolia, Tempia, Cupressus,
Cùm loquitur, tumido mittit ab ore Linus.
Verba tamen longè sua sunt contraria factis;
Fatur enim semper grandia, parva facit.

DE FIGVRA SEMIVIVA,
ET SEMIMORTVA.

45

299.

Altera pars viva est, pars altera mortua in uno;
Contigua est Morti Vita, memento MORI.

AD POETAM.

300.

Ventris onus cecidit tua scripta Epigrammata su-
Ne doleas, pena est debita, iterum erant. (pra;

BOS, ET BVBVL CVS.

301.

Bestia bos, cecidit; sentit sub verbere penam;
Qui tamen immerito verberat, est Asinus.

AD AMICVM.

302.

Errores tua lingua parit, mea lingua revelat;
Errantis culpa est; Ira quid ergo calet?

AD SABELLIVM.

303.

Sunt tria, quæ perdunt homines plerumq; Sabelli;
Luxuries, auri munus, & Ambitio.

AD OLLVM.

304.

Si corpus feбри caleat, morboque laboret,
Consulis & Medicos, pharmaca & Olle, bibis.
Vlcera tot rodunt Animam, quot crimina adhæ-
Cur non & curas, Olle, salutis Open? (rent;
Ante Deum supplex tua pessima crimina flecto,
Fletus erit morbo grata Medela tuo.

PVLEX CATHENATVS.

305.

Prodigium ingenii, sunt hæc miracula & Artis:
Exiguum pulicem parva cathena domat.

AVFIDIVS DE SE.

306.

Roma mihi furnus, medio mihi purpura in Igne:
Me Panis Papam, Pontificemque facit.

AD SABELLIVM.

307.

Barba tibi nigra est, studiis incumbere, Sabelli;
Ingenio, & cura discere plura potes.

AD

AD PAVLINVM . 308.

Quotquot erant, cecidere tibi, Pauline, capilli;
Mens gravior facta est, non tamen illa levis .

AD NESTOREM . 309.

Nunc odit Phyllis, sed te dilexerat ante;
Hæc ratio est ; alias, Nestor, amator amas .

PVERI NANTES . 310.

Æquoreas ludit puerorum turba per undas,
Et miscet nudo corpore mille jocos :
Nunc se sub pelago celat, nunc profilit , & nunc
Membrorum æquato pondere tranat aquas :
Seu Vir, seu Mulier nantes de littore spectet,
Vnde Venus medio in corde cale scat, habet.

AD HARPALVM . 311.

Attalicas pompas meditaris, & Harpale, cænas:
Hoc est illustrem perdere velle Domum .

AD EVNVVM . 312.

Sæpe domum mundas, frontemq; manusq; genasq;
Sed mundare Animam cur piget, Eune, tuam?

AD ATTICVM . 313.

Cælestes phaleræ, tibi sunt cælestia lora,
Spumantem calcas cùm generosus Equum :
Prodita ab Inferno sunt attamen, Attice, Vota,
Phyllida cùm spectas, & malecautus amas .

AD LYDIAM . 314.

Lydia, tu turbas animos, vestramque quietem;
Aspectus nimia nobilitate micas :
Nec curo somnos, nec curo obsonia pro te;
Fixa hæret cordi dulcis Imago tui .
Plura juvat tormenta pati, dum gaudia spero;
Ingemo, suspiro, languero, deficio :
Sed tu crudelis flammæ contemnis, & Ignes;
Horrida ceu cautes ad mea Vota riges :

In pœnam febris faciem tibi rodât, & artus; 49
Sic aberit nostro è pectore Pestis Amor.

AD PONTICVM. 315.

Aufidius geminis oculis est, Pontice, cassus;
Sed geminos oculos, Pontice, Marcus habet:
Ille pius legum callesque, viasque tuetur;
Quod Fas, quod Rectum non tamen iste videt.

DE MARIO. 316.

Infelix Marius jam lumina perdidit ambo;
Cæca oculos fufis nubibus umbra tegit:
Cum scortis vixit, morbum contraxit ab illis;
Perque artus abiit gallica sparsa lues:
In caput ascendit longo post tempore pestis,
Læsit & hæc illi lumina, & abripuit.

AD MARCVM DE PORCIO POETA. 317.
Porcius ex oculis vigilando perdidit unum;
Est alter lippus, Marce, parùmque videt:
Sed iactura levis; quoniam duo lumina Pallas
Abripuit, centum lumina Fama dedit.

GELLIUS OCVLIS LACHRYMATVR. 318.
Ore bihit dulces lachrymas, & dona Lyæi;
Gellius ex oculis postea flendo vomit.

AD PAVLVVM. 319.
Candentes oculi tibi sunt, & Paule, pupillæ;
Corde tamen nigro meque, patremque vides.

AD BYTHINNICVM. 320.
Obliquis oculis, Bythinnice, quemque tueris;
Natura id fecit, non facit Invidia.

AD PAVLVVM. 321.
Barba, oculi, facies, crines, vestesque nigrescunt;
Nigrior est animus, Paule, tibi que Fides.

AD

AD QVINCTVM.

322.

Fronte latent oculi; nec, Quincte, videndo viden-
Hæc est vel mentis cura, vel Invidia. (tur;

AD PONTICVM.

323.

Est longus Nasus, tibi mentula longior illo:
Est contracta tamen, Pontice; dando manus.

AD BYTHINNICVM.

324.

Aut Avus, aut genitor tuus est, Bythinnice, Nasus
Nasorum; causa hac turget, & ille tumet.

AD EVNDEM.

325.

Misisti nuper medico, Bythinnice, ficus:
O ficos, inquit, morbus in ore ferat!

AD PORCIAM.

326.

Purpureæ, pulchræque rosæ tibi tempore toto
In vultu vernant, Porcia, perque genas:
Vt condat mellis dulcissima munera, succos
Colligit ex illis mellificator Amor.

PORCIVS.

327.

Os vinum redolet, redolent & stercora vestes;
Jota auer, Porci, è nomine, Porcus eris.

AD PAVLINVM.

328.

Nulla sapis, Pauline; tamen sapere omnia velles:
O vanum Ingenium, ridiculumque caput!

AD OLLVM.

329.

Os antrum, nasus turris, tibi farcula dentes:
Exterres pueros, plus tamen, Olle, senes.

AD FABIANVM.

330.

Nō penetras fundum, cūm docta volumina voluis:
Tūc penetras fundum, cūm, Fabiane, bibis.

AD OLLVM.

49

331.

Grammaticam nescis, incumbis &, Olle, Matheli
Remigio alarum deficiente, volas.

AD EVNVNVM.

332.

Exerces medicas artes, ditaberis, Eune:
Nil est, quod plures reddere possit opes.

AD PONTICVM.

333.

Lippus es, & chirager: duplex tibi, Pontice, morbus:
Neve iuvant oculos pharmaca, neve manus.

DE FABIO.

334.

Evafit miles Fabius, fuit ante chirurgus:
Vulnera curabat, nunc tamen ille facit.

DE FABIANO.

335.

Omnia donavit pueris, tenerisque puellis:
Dives erat quondam, nunc Fabianus inops.

AD POSTHVMMVM.

336.

Ad muros Urbis vernat tibi parvulus Hortus;
Finiculos, caules, allia semper habet:
Cum caepis, cynaras, raphanos, & dulcia poma
Impertit mensæ tempore quoque tux;
Nec mihi mittis Olus, quod, Pontice, sepe poposci:
Omnia Sole Ætas, vel nive perdat Hyems.

AD OLLVM.

337.

Abstuleras nuper famoso carmine honorem,
Nunc mihi restituis versibus, Olle, tuis.
Sanasti vulnus, sed permanet, Olle, cicatrix:
Dii reddant quidquid lingua proterva meret.

DE PAVLA.

338.

Nec Romam vidit, nec vidit Paula Corinthum;
Vtrumque ad vivum sedula pingit Opus:
Scilicet inspexit tabulas, aliasque figuras,
Eque illis species Mensque, Manusque bibit.

⁵⁰
AD SANCTI BONI PRINCIPEM ORATOREM
AD VENETAM VRBEM. 339.

I felix, Veneros populos visurus, & Urbem,
O Princeps Regis Gloria fida tui.
Eloquio expandas, verbis refluentibus, alas;
Ingenium emineat, consiliumque tuum.
Audiat auriferum flumen, quod manat ab ore,
Et sic Te Marci discet amare Leo.
Convenit officium meritis, minus attamen illud;
Sed majus Regis dextra benigna dabit.

AD MACRINAM. 340.
Plena tibi rugis facies, coma candida, dentes
Eripuit tussis crebra, Macrina, tuos:
Os tamen exornas minio, phalerisque capillos,
Et fulges veluti pulchra puella genis:
Decipies quotquot spectas, Macrina, per Urbem,
Me numquam; septem bis tibi lustra fluunt.

AD PONTICVM. 341.
Pauperiem simulas; gemmas abscondis, & aurum;
Argentique gravis pondera servat ager:
Lumina mox Clotho tua, Pontice, claudet, eritque
Vtile neve aliis, nec tibi, quidquid habes.

DE MATRE, PATRE, ET FILIABVS. 342.
Tres Charites Natæ, Venus est pulcherrima Ma-
Vulcanus genitor, claudicat ille genu. (ter,

EVCHARISTIA. 343.
Fleste genu, Cælique humilis mysteria adora;
Exigui latitat panis in Orbe Deus:
In pomo mortem reperit miserandus Adamus;
Sed Vitam, panem hunc qui benè gustat, habet.

AD NESTOREM. 344.
Lingua tibi parva est, fiet tibi maxima, quando
Pendulus è triplici stipite, Nestor, eris.

DE ALANO.

51
345.

Qui medicus fuerat, nunc est mendicus Alanus;
Omnia pellicibus dextra profusa dedit.

DE FABIO.

346.

Romulea Fabius reditum faciebat ab Urbe,
Interea magnis perstrepat Imber aquis:
Ille domum subiit vili de stramine factam,
Ut miser immodico tutus ab Imbre foret.
Hic scintilla cadens incendia miscuit, & sic
Præda fuit flammis Hospes, & Hospitium.

DE SPECULO AD OLLIVM.

347.

Conspicis in speculo quidquid proponitur, Olli;
Luminibus reddit qualiacunque tuis:
Semper idem, nullo discrimine; semper & equum
Exprimit in cunctis cuncta tuendo locis.
Iustitiæ certè speculum verissima Imago,
Indicat eligiem cuique videndo suam.

AD PONTICVM.

348.

Convivis dat mensa nihil nisi, Pontice, pisces,
Condivit varia quos tamen arte Coquus;
Gustamus mugiles; gustamus, Pontice, rhombos,
Et quidquid medio in gurgite Pontus habet.
Sed mutos pisces inter vix Masa tacebit
Humanos Mores, Ingenuosque tuos.

TEMPVS.

349.

Nascitur, & moritur; jungit cum funere cunas
Tempus, & interitu vivit, obitque suo:
Pingitur ore senex, tergo qui sublinet alas,
Clepsydra cum refluxo pulvere statque manu:
Nimirum tua Vita volat, dum præterit ætas;
Pulvis es, exiguo in tempore pulvis eris.

AD FABIANVM.

350.

Bifrontis fluxille dies, & tempora Jani
Incipiunt; medio laurus in Igne strepat:

52
Dent tibi felices felicibus orbibus annos
Numina, quos longo flatu Parca trahat.
Funera neve premant, nec te, Fabiane, dolores:
Sint procul è tota tristitia signa domo.
Promittit faustas Jani tibi Musa kalendas,
Dii faciant quidquid nostra Thalia rogat.

AVLI DOMVS.

351.

Conspiciam, pulchramq; Domū sibi condidit Au-
Nec par, nec tota major in Vrbe fuit. (lus;
Contexta ex auro fulgent Aulæa per ædes,
Quæ Phrygiæ pinxit, vel Babylonis acus:
Irradiat passim fastu miranda supellex,
Attaliæ cedunt cui reverentèr opes:
Effigies, Fontes, Horti, Simulachra, Columnæ
Attonitos oculos alliciendo beant.
Hoc monstrant in fronte Fores cum carmine Lem-
Nec Nero, nec Cæsar par sibi fecit Opus. (ma;

AD PAVLVM.

352.

Sexcentos risus, sexcentos, Paule, cachinnos,
Crede, meres; stultum est, insipidumque caput.
Bis quatuor tibi lustra fluunt, & barba senescit;
Sed tamen Infantis sunt tibi, Paule, Joci.

AD POSTHVMVM.

353.

Exiguos obulos tua dextera præbet egenis,
Quaque hora, semper prodiga, quaque die:
Sic non diminuis, cumulas tibi, Posthume, census;
Pro cælo quisquis donat, adauget opes.

M O R S.

354.

Lux lucem expellit; tandem claudemur in urna;
Nemo potest Mortis continuisse gradum.

AD BYTHINNICVM.

355.

Servus eras quondam, nunc es, Bythinnice, liber;
Rursus, ni fugias crimina, servus eris.

DE PAVLA.

53
356.

Basia Paula cupit teneris mordacia labris;
Non calet, illa ardet; non amat illa, furit.

CLEMENTI XI. PONTIFICI
OPT. MAX.

VIRTVTVM DIGNISSIMO TVTELARI,
ET SCIENTIARVM PRÆSTAN-
TISSIMO PATRONO.

357.

O Caput Ecchlesie, primum Decus Urbis, & Orbis,
Cui Petrus celsit Jura, deditque vices:
Vive, nec erumpat felicia flamina Clotho,
Protrahat æternos Parca benigna dies;
Roma tibi exoptat longævi Nestoris annos;
Tybris, ut enumeres sæcula longa, rogat.
Justitiæ tractas æquato pondere lances;
Justius in toto credimus Orbe nihil.
Debita Virtuti præscribis præmia, pænas
Criminibus; pravos plectis, amasque bonos.
Dum regnas, regnat Pietas, Clementia. Honestas,
Et Mentis profert inclyta Pallas opes:
Parva hæc accipias pacato carmina vultu,
Nec spernas quidquid corde calente, damus.
Augusto placuere Joci, Musæque Leoni,
Sic animo placeant Carmina nostra tuo.

AD REGEM CHRISTIANISSIMVM;

DVM EI NOVVS ADNASCITVR
PRONEPOS.

358.

Et Venus, & Pallas; Mavors, & pronuba Juno
Insolitos geminant quid super astra jocos?
Quid cantu Vranie? cythara quid fervet Apollo?
Quid tantum gaudet cætera turba Deum?
Excepit, Ludovice, nepos de conjuge prolem,
Regalisque auxit spemque, Jubarque Domus.
Inspice vivaces oculos, frontemque, manusque,
Infantem Martis dixeris esse genus.

34
O quales referet devictò ex Hoste triumphos,
Cum pinget vernas prima lanugo genas.
Post domitos populo, patriis dominabitur astris,
Sub pedibus stabunt Fata subacta suis.
Diique, Deæque hilares noscuntq; videntq; futu-
rum;
Inter Cælorum Numina Numen erit.

DE FABIANO.

359.

Basia dat pueris, teneris non illa puellis:
Demonstrat vitium, quod Fabianus habet.

AD MICHAELEM MILITIÆ DUCEM. 360.

Vndique sanguinei caleant certamina Martis,
Et fusus sanguis fluminis instar eat:
Intumeat scævæ metuenda potentia Lunæ,
Et turbet nostram, Marte fremente, Fidem.
Exacuat gladios, crudelis, & Anglia ferrum;
Terreat Italiani sanguinolenta cohors.
Tu, Michæl, tantos ausus, hostesque domabis,
Et tuâ præclaros Gloria vincet Avos.

AD CÆSAREM.

361.

Romanas Arces quæras, capitolia & Urbis,
Cæsar, conspicue Nobilitatis Honor,
Danubii fines, nec poscas arua Viennæ,
Nec tentes magni Cæsaris ire Domum;
Mox patruus Petri fiet successor, & hæres;
Nam Petri claves subituisse meret.
Ecchlesiæ Dux clarus eris, fulgebis in armis;
Addideris Fidei, quod cupit illa, jubar.

AD PONTICVM.

362.

Vxorem genitor spondet, tu, Pontice, spernis:
Crux conjux chari conjugis esse solet.

DOMVS CÆSARIS.

363.

Hæc Herœ domus digna est, & Rege supellex:
Attamen est magno Cæsare visa minor.

DE SE.

55
364.

Nox quoties properat tenebris circumdata, & um-
Carminibus resonat Cæsaris Aula meis. (bris,
Sic plus Ingenii nocturno in tempore fulget
Lumen, & irradiat Musa jocosa magis:
Noctua sæpe volat, cùm fervet carmine Cycnus;
Cùm cecidit Phæbus, tangit Apollo Lyram.
Cynthia sæpe audit Vatem formosa canentem.
Et cor ad chordas fervet, & intus amat.
Unum dumtaxat me diligit illa Poëtam,
Nec cupit Infelix Endimiona suum.

AD AMICVM.

365.

Sævit Hyems, munus tibi thermoclinia mitto;
E' lecto facient frigus abire procul.

DE EQVITE.

366.

Pellcis indignum testum, thalamosque subivit
Nobilis illustri è sanguine natus Eques;
Fulgentem vestem voluit pro munere scortum;
Nudus Eques, nudo corpore, nudus abit.
O pudor! O facinus! Sed nil tristetur Amator;
Nam pellex pellem vel rapuisse solet.

DE PHYLLIDE.

367.

Auriga interiit, biga currenre per Urbem;
Sed luget Phyllis, mœstaque fronte gemit;
Nec tamen illa gemat; descendet ab axe Cupido,
Et celeres bigas Phyllidis ille reget.

AD MARCHIONEM.

368.

O salve Aonidum lumen, lux inclyta Vatum.
Cui Turris titulum, Jusque, Laremque dedit;
Gaude animo, quoniam fulgemus versibus ambo,
Nectare & aspersum carmen utrique fluit;
Hetruscas undas potas, ego poto latinas;
Arnus te Vatem, me facit esse Tybris.
Accipiat charum tua me tutela Clientem,
Atque patrociniis auxiliare, rogo.

Plenior erumpet phæbeo è fonte Camæna;
Fret & ad plausus grandior il la tuos.

AD MALEDICOS.

369.

Exiles nugas quid carpis, Zoile, morsu?
Quid laceras versus, perfide Mome, meos?
Invidiam sentis forsan, quia perlegit illos
Parthenope, plaudit Roma, Vienna legit?

AD LÆLIVM.

370.

Humanos Fastus, & pompas effuge, Læli;
Exteriùs recreant, fel tamen intùs habent.

AD PONTICVM.

371.

Dum Mars Europam ferroque, armisque flagellat,
Pontice, mandamus carmina nostra Typis:
In promptu ratio est; Phæbus, nec Pallas inermis:
Hæc hastam tractat, tela sed ille gerit.

DE PAULA.

372.

Paula virum quærit, cum sit pauperrima in Vrbe;
Qui thalami jungat fœdera, nullus erit.

AD PONTICVM.

373.

Post potum ructat Fabius, sed, Pontice, versus:
Si plaudis versus, quos facit ille, furis.

DE MARIO.

374.

Dum Marius timidos lepores agitabat, & Apros
Per medias sylvas, terrificumque nemus,
Exiit horribili Montis de viscere Tigris,
Et Miserum sævo protinùs ore ferit:
Sic qui Prædator fuerat quam sæpe ferarum,
Occidit infelix præda cruenta fere.

AD HARPALVM.

375.

Prælia dum fervent, cōnito Epigrammata prælo,
Harpale; nec nostrum carmen inerme puta.
Quotquot sunt apices, sunt spicula acuta libello;
Qui beat Ingenium, dum ferit Invidiam.

AD

AD VRBANVM .

Diceris Urbanus, sine re tibi nomen adhæret :
O quantum incultæ Rusticitatis habes !

57
376.

AD CAROLVM TROYSE
TYPOGRAPHVM .

377.

Hic ubi Neptuni demonstrat dextra tridentem,
Et vitreas pleno gurgite mittit aquas,
Carole, habes certam sedem, testumq; domumq;
Imprimis, & vendis Bibliopola libros,
Vt vidi, ut volui prælo committere nugas,
Et mandare typis carmina nostra tuis .
Æquoreis dominatur aquis Neptunus, ab illis
Concepit lepidos Musa iocosa sales .

S. DOMINICI EFFIGIES ,

378.

Hæc est Gusmani Herois cælestis Imago ,
E' Cælo in terras lapsa, colenda nimis ;
Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat,
Par Typus Archetypo est; ferto, datoq; preces;
Quæ supplex exposcis, habes; nil abnegat ulli;
Æthereas semper dextra ministrat opes :
Corpore ab humano pellit genus omne malorū ;
Aspectus nostræ certa medela luis .
Vmbra Petri quondam miseros curabat, & egros;
Nunc hæc & Morbos curat, & Vmbra fugat .

AD EVNVVM .

379.

Divitias, aurumque parit labor, Eune; labora;
Pauperiem pariunt otia, & illa Famem .

VIRGILII IMAGO .

380.

Hæc est Effigies magni, doctique Maronis,
Cui viridis circum tempora laurus abit .
Pasqua, rura, Duces eecinit, nec doctior ullus;
Divinum Ingenium dicere jure potes :
Magnificus stylus est, augustum carmen, & illud
Arte madet : dictis florida Musa fluit .

68
Crudelis Clotho, cur non tua dextra pepercit
Illi, qui Vatum Norma futurus erat?

DE FABIO.

Mæstus erat Fabius, tristique dolore gravatus,
Stabat & in vultu multa caligo suo:
Vt vidit Phrynem, mutavit in ore colorem;
Inque genis subitæ profluere rosæ.
Famineos mores prompsit, lepidosque loquendi
Arte modos: vernat Risus, eique Jocus.
Sic Fabiam poteras rigidum dixisse Catonem,
Nescio quid mollis nunc Ganymedis habet.

REGINA HISPANIARVM EMORTVA. 382.

Cinxerat Hispani Regni diademate crines
Hæc, quæ nunc parvus pulvis, & umbra jacet:
Quò sua Majestas abiit? quò frontis honores?
Quò lepor, & Risus? quòve jocosa Venus?
Fastus ubi nunc est, ubi nunc famulatus, & Aulæ?
Sunt Comites vermes; fastus, honorque Cinis.
Discite, Mortales; tandem Mors edomat omnes:
Supremas Dominae vel fera Parca necat.

AD POSTHVMVM. 383.

Si pingis, bonus es; bonus es, si, Posthume, cantas:
Si loqueris, linguae diceris esse malæ.

AD AVRELIVM. 384.

Dives es, Aureli, nec ditior ullus in Vrbe:
Vt parcas nummis, te premit atra Fames.

AD FABIANVM. 385.

Quid de divitiis tantum, Fabiane, superbis?
Hæredis fient mox, Fabiane, tui.

DE JULIA. 386.

Ornavit phaleris crines, & Julia gemmis;
Ex nuribus credit non habuisse parem.
O mi-

59
O miseros fastus, vanasque in vertice pompas !
O plenum vento, ridiculumque caput !

AD EVNVN .

387
Vt felix possis Vitam consumere, & Annos;
Sis memor, Eune, animæ: sis memor, Eune, Dei

AD LÆLIVM .

388
Medicis nimio Baccho, vinoque furentem,
Mentitur verbis lingua proterva suis:
Qui friget gelidis membris, & corpore, Læli,
Non furit ille mero, qui calet, ille furit .

AD NOSTRVM DIGNISSIMVM
PROREGEM .

389
Undique terrificant populos crudelia Martis
Fulmina, & armigeræ, belligeræque faces;
Interea Baccho fontes, Carerique sacraſti
Pyramides, lætis plaufibus, ante Domum .
Quique tibi, quodcumq; libet, capit, abripit, aufert
Vt lignum fonitu buccina fauſta dedit .
Bella famem pariunt, ſed tu digniſſime Princeps
E' populo expellis, Marte fremente, Famem .

AD BYTHINNICVM DE FABIO .

390
Pauper erat Fabius, nunc eſt, Bythinnice, dives:
Theſaurum caſu forſque, ligoque dedit .

AD AVCTVM .

391
Conſpicuam, pulchramque domũ, villamq; locaſti
Quinctilis pretium, quod petis inde, dabit .
Sic certum, firmumque putas; ſed falleris, Aucte;
Conductor miſer eſt, ceſſit & ille bonis .

DE IVLIA .

392
Eſt formoſa genis, ſpecioſa & Julia vultu;
Sed tamen inſipida eſt, neve loquendo ſapit .

AD NESTOREM.

393.

In Caula Pastor fueras, nunc Pistor in Aula.
 Omnibus Ingenio, Nestor, & Arte places.

AD BYTHINNICVM DE ALANO.

394.

Omnia dilapidat lautis, Bythinnice, cænis;
 Et dat pellicibus quidquid Alanus habet.
 Vel nullus, vel parvus erit pro funere sumptus;
 Par Cræso vivit, mortuus Irus erit.

AD OLLVM.

395.

Ludimus, & bibimus; ridemus, & Olle, jocamur;
 Sic miseri tacitè currimus ad tumulum.

AD PAVLVM.

396.

Gibosa est conjux; gibosus, Paule, maritus;
 Gibosos Natos quis fore Paule, neget?

AD SABELLIVM.

397.

Quòd Reges vixere monent simulachra, Sabelli;
 Antiquitas claris & docet Historiis.

AD FONTICVM.

398.

Ingenium parvum, parva est tibi, Pontice, Virtus;
 Mentula sola tibi, Pontice, magna tumet.

DE CAPITE, ET SANGVINE
 DIVI JANVARII.

399.

Hoc Caput. hic Sanguis duo sunt miracula in Vr-
 Neve Orbis majus, quod tueatur, habet. (be,
 Oppositus Capiti diverso tempore Sanguis
 Obriget, ebullit, fervet, & ille gelat.
 Cùm fervet, supplex populus fausta omnia ado-
 Cùm gelat, augurium triste timendo coëtit. (rat;

AD PONTICVM.

400.

Horrida tempestas fluctus iam pulsat, & undas,
 Equoreasque niger commovet imber aquas;
 Au-

Audebis pelago te credere, Pon tice, & Euro?
 E' portu solves vela, leuēque ratem?
 Commotos fluctus sulcare hęc tempore noli,
 Naufragium spondet Pontus, & unda parat.

AD BYTHINNICVM.

401.

Præmia Virtutes augent, Bythinnice, & Artes,
 Censuræ & Ingenii lumina dives alit.
 Præda dedisse solet validos pugnantibus ausus;
 Accenditque inter prælia præda Duces;
 Agricolaë in campis pro dulci messe laborant,
 Et mandant sulcis semina iacta solo:
 Pro lucro expandit sua carbasa Navita ventis,
 Et sulcat monstris æquora facta suis.
 Accedant Musis suæ præmia, ad æthera surgunt,
 Et scribendo æquant grande Maronis Opus.

DIVI JANVARIJ OBELISCVS.

402.

Hic ubi marmoreus vacuas Obeliscus in auras
 Surgit, & æthereum tollit ad astra Caput,
 Faustus habet festum quovis Ianuarius anno;
 Datque Vrbs Patrono Vota, precesque suo:
 Unisono fervet felix Symphonia cantu,
 Fundit & argutum, voce fremente, melos:
 Confluit immixtus populo spectabilis Ordo
 Nobilium, geminat gaudia lætus Eques.
 Sic Bellum è regno expellit, Pestemq; Famemque
 Martyr, & è populo cætera Monstra fugat.

OVIDIVS PICTVS.

403.

Hic est Sulmonis celeberrima Gloria, & Orbis,
 Naso pœtarum diuities Honor;
 Ingenium vivax, facundum Carmen, & illi
 Aurea dicendi Vena, vigorque fuit;
 Flurima composuit multo dignissima plausu;
 In quibus Authoris Fama perennis erit.
 Hostis Amor Musis, artem cum scripsit amandi;
 Incurrit iussu Cæsaris exilium.

Ex-

62
Extra Urbem infelix reperit fatale sepulchrum;
Extra Orbem cuique è lumine fletus abit.

AD MARCVM.

404.

Perfide, quid maculas alieno sanguine dextram?
Quid Vitæ infigis vulnera, ibique necem?
Vaginæ gladiumque infer, ferrumque, rogam us;
Quique alios perimit, Marce, peremptus obit.

AD LINVM.

405.

Exulat è Cælo quisquis, Line, vivit in Orbe;
Nam Cælum nostra est Patria, nostra Domus.
Mens votis, curisque suis assurgat in altum,
Cogitet æthereum nocte, dieque Deum.

AD PAVLVM.

406.

Omnia fastidis, grata est tibi, Paule, Poësis;
Phœbeis chordis corda trahendo beat.

SOLVS BONVS FELIX.

407.

Esse cupis felix? vitæ sine crimine vivas:
Quemq; hominem miserū Vita proterva facit.

AD BYTHINNICVM DE QVINCTO.

408.

Luxuriæ, stuprisque inhiat, Bythinnice, Quinctus;
Felicem in vitiis se putat ille suis.

VESVVIVS.

409.

Æstuat accensus flammis quàm sæpe Vesevus,
Et rabidas rabidus vibrat ad astra faces:
Cum facibus commixta ruunt fumantia saxa,
Que perdunt agro, finitimasque domos:
Utachrymant miseri Agricola, lugentq; Coloni,
Nec possunt gemitus continuisse suos:
Flamma necat vites, cinis Igneus omnia adurit,
Et fata per campos semicremata jacent:
Quis Monstrum domuisse potest? Januarius unus,
Hic reprimi vires, sæve Veseve, tuas.

AD CÆCILIANVM.

Vidisti Venetas Vrbes, & mœnia Romæ;
 Vidiisti bavaras barbaricasque nurus;
 Vidisti hispanos populos, pulchramq; Viennam,
 Belligeros Thraces, Mœoticosque sinus:
 Vidisti toto quidquid spectabile in Orbe,
 Nec superest, oculis, quod tueare tuis.
 Ipse nec Alcides tantum telluris obivit;
 Nec tot calcavit regna, nec ille vias;
 Ire aliò nescis; sed cùm sis improbus, ito
 In pravam, inque malam, Cæciliane, Crucem.

AD NESTOREM.

411.

Vnus erat quondam, duo sunt nunc, Nestor, Aino-
 Nimirum nati è Phyllide filioli. (res;

AD PIVM VIRVM TEMPORE
PESTIS.

412.

Et Grux, & Pyxis charis junguntur in ulnis,
 Dum miseris ægris das generosus Opem.
 Sed Grux fit pheretrū, tumulus fit parvula Pyxis,
 Inter defunctos, Morte premente cadis;
 Nec doleas, quoniam Cælum tibi debita Merces;
 Æternam Vitam Mors tibi morte parit.

AD PONTICVM.

413.

Barba tibi proluxa cadit de, Pontice, mento;
 Ispidius nihil est, horridiusque nihil.
 Hinc te fastidit pellèx, fastidit & uxor;
 Antea quæque dedit basia Gnata negat.

AD LECTOREM.

414.

Quisquis es, accedas, convivia lauta paravi,
 Dulcia sunt animo, non tamen illa gulæ;
 Non hinc servescunt fumantia dona Lyæi,
 Quæ Mentem obcæcant, Luxuriemque fovent;
 Non hinc pulchra Ceres, non hinc Pomona superbit,
 Neve dapes ventri præparat arte Coquus:
 Ebri-

Ebrietas malefana foret, jucunda gulosis;
 Non tamen argutum, nec sapientis Opus:
 Fercula sunt veterum pretiosa volumina Vatu;
 Quæ pascunt animos, erudiuntque tuos:
 Pro Cerere hic Pallas, pro Baccho fervet Apollo;
 Proque meri potu Castalis unda fluit:
 Gusta escas, evolve jocos, & carmina plaude;
 Authorem nimia laude sub astra feras:
 Consilia è teneris potaveris aurea carthiis;
 Dogmata, quæ fuerint utiliora, docent.
 Dissiperet nè fortè aliquid, dulcissime Lector;
 Addidit argutos nostra Thalia sales.

AD LÆLIVM.

415.

Rhetora te laudat populus, celebratque Pœtam;
 Eloquio insignem, carminibusque facit.
 Sed miror, Læli; quoniam nec grammata noscis;
 Lingua tibi rudis est; apta nec illa loqui.

AUTHORIS VOTVM.

416.

Non ego Principibus solum, nec Regibus Ausam
 Invideo; gemmas nec tibi, Cræse, tuas;
 Possideant alii felicia prædia censu,
 Et quæ consurgunt vertice ad astra, Domos:
 Fulgescant aliis argento scrinia, & auro;
 Contineat totum nobilis Arca Tagum.
 Quadrigas alii jactent, bigasque superbas,
 Indolis aut acres nobilioris Equos;
 Hæc ego despicio, fumus sunt omnia, & umbra,
 Vt ventus tacitè præteriisse solent.
 Munera Fortunæ, non sunt Virtutis; & illa
 Aut fors, aut casus diripuisse potest.
 Elatas Arces labentia fulmina perdunt;
 Interit accensis Ignibus usta seges:
 Aut Sica, aut Febris tibi diripit atra salutem;
 Aut Furtum, aut aurum sæva Rapina rapit.
 Thesauros animi quero, gemmasque perennes,
 Pallidis ingenuas, sive Pœsis Opes.

Has

65

Has nec flamma mihi rapiet, nec dextera fortis;
Post cineres aliqua ex parte superstes ero.

AD RVFINAM.

417.

Quid iuvat & gemmis distinguere, & arte capillos,
Pingere & ignitas, pulchra Rufina, genas?
Te fecit Natura omnes præcedere vultu;
Ornatu, & minio deficiente, places.

MARE.

418.

Oceanus Monstrum, quo vix crudelius ullum;
Omnia inexhausto gurgite, & ore vorat:
Nunc furit, æquoreas ventis agitantibus undas,
Et pulsat motu saxa, fremente salo.
Nunc tumet, & tumidos tollit super æthera flu-
Vndarumque altis montibus astra ferit: (Ætus,
Nunc inter fluctus terram demonstrat, & imum;
Et miseris Nautis tartara regna patent;
Nunc quatit ad sævos scopulos Navigia, & illis
Naufragium fractis, interitumque parit.
Nunc Vrbes, & Regna vorat, populosq;, Domosq;,
Et quidquid propius spectat, & ille videt.
Omnia, quotquot eunt, labentia flumina potat,
Et robur, validum quod fuit, auget aquis.
Aut illi ex calyce, aut duro de marmore pectus,
Qui Maris edocuit puppe secare vias.
Nam quantum distat pelagi tua Navis ab undis,
A tergo distat Mors inopina tuo.

AMORIS, ET VENERIS

SIMVLACHRA.

419.

Hic Amor, illa Venus, gelido de marmore cõstant;
Sed quamvis gelido è marmore, corda cremant.

AD PAVLVM.

420.

Temperat Aufidius, cùm potat, Paule, falernum;
Exiguos obulos parva Gramena capit.

VINVM.

421.

Inventum Bacchi vinum est, Donumque Lyæi,
 Quod tibi sæpe nocet, quod tibi sæpe juvat.
 Si Modus in cyathis fuerit Medicina bibenti;
 Si lex potanti nulla, venena dabit.
 Ingenii vires, & robur corporis auget,
 O quoties homini cornua sæva dedit!
 Quod lac est pueris, senibus sunt pocula Bacchi,
 Nascitur inde calor, profluit inde vigor:
 Si Vinum desit, frigescunt prandia, & algent;
 Fercula convivis nec placuere tuis.
 Massica potores cantant, & dulce falernum,
 Aut de Campano quod tibi venit agro;
 Carminibus celebres faciunt bona Vina Marones;
 Musa tepet, Vari deficiente Mero.
 In vino verum positum est, proverbia dicunt;
 Neve illud possum credere, neve putes:
 Namque docent semper mendacia, quotque revolvis
 Aonidum versus, Meonidumque legis.

AD RUFINAM.

422.

Quinque mihi mittis, formosa Rufina, Columbas;
 Quinque tibi vini mitto, Rufina, cados:
 Prendendo accipiam, quem tu potando, vigorem;
 Et sic fervebit nostra, Rufina, Venus.

AD OLLVM.

423.

Illi istis non es, vis attamen, Olle, putari:
 Sed mihi, qui fueras antè, bubulcus eris.

AD PONTICVM.

424.

In Cælis Pater est posthac mihi, Pontice; obivit
 In terris charus qui fuit ante Pater.

AD OLLVM.

425.

Plurima cum recites, nulla est sapientia in illis:
 Non Rhetor dici, sed potes, Olle, loquax.

AD PORCIAM.

87

426.

Si spectro eloquium. fueris ditissima verbis:
Si spectro Ingenium, Porcia, pauper eris.

AD LINVM.

427.

Rhetora te fingis, te fingis & esse Pœtam:
Verba Asinum monstrant te, Line; Vita fuem.

AD EVNVM.

428.

Cum vinum epotas, sapientior, Eune, videris:
Sic sapis in cyatho; non sapis in Codice.

AD PAVLVM.

429.

Legibus, atque armis populi bene, Paule, reguntur:
Arma Hostes, Leges crimina, Paule, domant.

AD CYNTHIAM.

430.

In terris fulges, ceu fulget Cynthia Cælo;
Candida frons, oculi, membra, manusque, genæ.
Plena tamen celat sua cornua Cynthia; sed tu
Cornua demonstras plena, sinuque tumens.

DE NESTORE.

431.

In sylvas abiit Nestor, Marione perempto;
Vitavit laqueum, vel Reus exilium.
Sed nunc Carcer habet, rediit quia Nestor in Vr-
Tutior in latebris, si latuisset, erat. (bem;

DE TULLIA, ET PVBLIO.

432.

Tullia torquebat pendentia stamina fuso
Ante suæ primæ limina prima Domus:
Publius accedens quid agis? mea Tullia, dixit;
Subdidit illa, tibi molior hic laqueum.

DE VOLVMNIA.

433.

Et dolet, & quæritur lipposa Volumnia semper,
Nec pluvios oculos temperat à lachrymis;
Hispanas acies conjux, & castra petivit,
Atque obiit, veluti rettulit Aufidius.

Quid

Quid faciet miseranda uxor? nec redditus illi,
 Nec quæstus; circum pignora quinque gemunt.
 Mendicabit opem vultu plorante per Urbem;
 Pauperies fiet census, eique lucrum.

AD LVTHERVUM, ET CALVINVM. 434.

Calvus eras, Calvine; lutum, Luthere, gerebas,
 Catholicam quandò læsit uterque Fidem;
 Te, Calvine, potest levius nihil esse per Orbem;
 Te, Luthere, potest spurcius esse nihil.

AD MARCUM.

435.

Vendisti testas fuerant tibi quotquot in Horto;
 Vitam alii vendent, Marce, caputque tuum.

AD CRISPUM.

436.

Divitiæ quid sint, vis noscere, Crispe? venenum;
 Alliciendo nocent, inficiendo necant.

AD QUINTVM.

437.

Chara tibi est Phyllis; pro Phyllide, Quinte, cale-
 Phyllida cõtemnas, Quinte; venenat Amor. (scis;

AD CRISPUM SALUSTIUM.

438.

Nutrit Honor Musas, & carmina, Crispe Salusti;
 Ingenium plausus sollicitando colit.
 Qui rudis est, recitet coramque, palamque theatro,
 Protinus argutus fiet, & arte bonus.

AD AULVM.

439.

Herentem lateri primo fortimur ab ortu
 Custodem, Comitem, perpetuumque Ducem;
 Naturam inspicias, non est nisi Spiritus; idem
 Angelus, inspicias si tamen officium.
 Quemque suos, mandante Deo, nos, Aule, gubernat;
 Protegit auxiliis, consiliisque regit:
 Quanta Anima est, quãtiq; valet, cognoscito ab uno
 Angelus est Custos, Tutor, eique Comes. (hoc;

AD

AD OLLUM .

69.
440.

Profluit, Olle, tibi verborum flumen ab ore;
Incipis, & numquam desinis, Olle, loqui:
An te propterea sapientem dicere possum?
Nequaquam; novit qui siluisse, sapit.

AD POSTHUMUM .

441.

Allia cum crepis hortus tibi, Posthume, servat:
Vel Fossor genitor, vel tibi arator erat.

AD EUNUM .

442.

Pulchra tibi domus est; tibi pulchrior, Eune, supel-
Vita tamen turpis, turpius Ingenium. (lex;

AD HARPALUM .

443.

Arte tibi vultum colis, Harpale, & arte capillos:
Luxuriam cultu sollicitante foves.

DE PAVLINO .

444.

Antiquos Paulinus Avos in imagine servat:
Fama Fames; umbra est Gloria, fumus Honor.

AD CUSPIUM .

445.

Scripsisti varios Codices, doctissime Cuspi;
Qui Virtute nimis, consilioque madent:
Grande Bonum Mentis Sapientia, cetera pulvis;
Omnia prætereunt; Nomen, Honorque manent:
Cesareas Statuas, Simulachra ex ære, Colossos
Corrodit lapsu quæque fluendo dies:
Virtutum monumenta tamen per sæcula vivent,
Nec possunt dentes Temporis illa pati.

AD VALERIUM .

446.

Argutos versus recitas, & metra, Valeri;
Ingenium laudat quique pœta tuum:
Nec volo quæ recitas, nec plaudere carmina pos-
Collecta ex aliis Vatibus illa rapis. (sum:

AD PUBLIUM.

447.

Obscuras Satyris mordax mea carmina, Publi;
 Et carpis quotquot metra Libellus habet:
 Nec doleo; illustras potius per sæcula versus;
 Illustrat Solis ceu magis Vmbra jubar.

AD BYTHINNICUM.

448.

Si quæris nummos, nocturne, diurne labora;
 Divitias minuunt otia lenta tuas:
 Qui dicit panem, dicit, Bythinnice, pœnam;
 Pauperiem Mentis cura, laborque fugat.

AD MAXIMUM.

449.

Quemque manet suprema dies, & triste sepulchrū;
 Quidne times? terra es, Maxime, erisque nihil.

AD OLLUM.

450.

Astorum causas agitas, & Jura Reorum,
 Lancibus æquatis dando cuique suum:
 Prætextas, clarasque togas & quæris, & ambis,
 Majori ut radiet luce vetusta Domus.
 Quod cupis, & spondet tibi Curia, & Olle, Senatus;
 Hic Mores laudat, plaudit & illa tuos.

ELEMENTA.

451.

Unda, Aër, Tellus, Ignis fundamina rerum:
 Ex illis constat quidquid ubique vides:
 In nobis eadem semper contraria pugnant,
 Et faciunt certo tempore quemque mori.
 Inferias nemo speret vitare per Orbem;
 Fatales Hostes quilibet intus habet.

AD BYTHINNICUM.

452.

Consul erat Fabius; Quæstor, Bythinnice, Quinctus;
 Nunc mendicus opem factus uterque rogat.
 Fortunæ posthac discas confidere numquam;
 Esse potest pauper qui modò dives erat.

CASUS, ET FORTUNA.

72

453.

Fortuna, & Casus duo Numina cæca putantur;
Sæpe benigna malis, sæpe maligna bonis.

AD FRANCISCVM SPINELLI.

454.

A teneris annis scripsi quæ carmina voluis,
FRANCISCE, in tenebris mersa fuere diu:
Mæcenat deerat, qui me defenderet, atque
Protegeret Musas, Ingeniumque meum.
Nunc prælo tribui, tua dextera præbeat aurum,
Porrigat argenti munera larga Typis;
Frigescit, vel vena latet neglecta sub umbris,
Pauperies Vates cum malè sana premit.
Virgilium fecit non Ars, sed Cæsaris aura,
Et Mæcenatis prodiga sæpe manus:
Musarum Tu sis igitur Defensor, & Ægis;
Fac timeam Invidiæ sæva venena nihil.
Obiiciat Livor tenebras si fortè, vel umbras;
Illustra titulis carmina nostra tuis.
Herois claros animos sub pectore claudis,
Ut superes Hostes fortis, & aptus eris.
E' Spinis, FRANCISCE, tuis Rosa plurima surgat,
Et faciat Musis fulgida ferta meis.

AVRORA.

455.

Mane rubet primo conjux Tithonia; Solem
Dum præit illa parit; dum parit illa; præit.

S O L.

456.

Sol oculus Mundi, Cælorum maxima Lampas.
Indicat ille Deum luce ferente Diem.

F A M A.

457.

Progenies Terræ Fama est, de stirpe Gigantum;
Encelado, & Cæo sanguine juncta soror.
Sic scripsit nostri doctissima Musa Maronis,
Atque refert lepidis Fabula vana jocos:
Horrendum Monstrum, linguas, & guttura centū,
Atque oculos totidem, quod tueatur, habet:
Hæc,

Hæc, illæc semper volitat per Regna, per Vrbes;
 Remigium alarum mobile corpus habet :
 E' cælo dilapsa minùs velocia; currunt
 Fulmina; cum vento pigrior Aura volat .
 Puncto uno Oceanum totum, montesq; remotos
 Percurrit; Thraces conspicit, atque Getas :
 Puncto uno spectat disiunctos Orbe Britannos,
 Sarmaticos populos, bellicososque Scythas :
 Facta hominum enarrat; veris mendacia miscet;
 Incipias illi non habuisse Fidem ;
 Esse facit Nanum parilem quàm sæpe Giganti,
 Et parilem Nano sæpe Giganta facit .

L V N A .

458.

Cynthia nunc celat, nunc fulgida cornua mon-
 Instabilis visu semper, & illa levis . (strat:

SIDERA .

459.

Sidera sunt flores, vel lampades ætheris; Hortum,
 Aut Templum Cælum dicere jure potes .

PAUPERIES .

460.

Pauperies habitat tecto sub paupere; ab Aula
 Exulat, & magni Principis illa Domus :
 Parya toga est Clamys, induitur qua Vere, vel
 Dormitat tremulo corpore nuda solo: (Æstu;
 Prandia præbet Olus, potum dat labilis Vnda;
 Exiguasque dapes condit iniqua Fames :
 Neve timet fures, quoniam non possidet aurum,
 Nec rutilas gemmas continet Arca sinu:
 Neve timet pelagus, quoniã sibi nulla per æquor
 Navigat imposita divite merce Rates :
 Neve timet nimbos, vel sævi grandinis ictus;
 Non habet exculti iugera culta soli .
 Neve timet fuscum parvo cratere venenum;
 Nam nil, successor quod sibi speret, habet .
 Perpetuos captat vili sub stramine somnos;
 Quos malè divitibus pessima cura rapit .
 Pauperiem vellem, Musis nisi sæva noceret;
 Pauper enim mandat carmina nulla Typis.

RO-

Pontificum Sedes Roma est, & Regia Petri;
 Conservat Sancta Religione Fidem .
 Possit ut humanas extollere ad æthera Mentem,
 Inclyta magnificis fastibus illa tumet .
 Tempia, Domosq; Vias peregrinus, & advena lau-
 Prodigium est sacra quidquid in Vrbe vides. (dat;
 Si nos in terris recreant miracula rerum;
 Quid faciet pompa nobiliore Deus ?

Ad Eminentiss., & Reverendiss. Dñum
FRANCISCVM MARIAM PIGNATELLI
 S. R. E. CARDINALEM, ET ARCHIE-
 PISCOPVM NEAPOLITANVM . 462.

Rexisti, FRANCISCE, gregem. Caulamq; Tarenti
 Antistes multa Religione pius :
 Audisti innumeros plausus à Rege Polono,
 Cum te Legatum vidit, & obstupuit :
 Optavit reducem tandem te Roma, deditque
 Dona ostri, meritis præmia digna tuis :
 Nunc te Pastorem formosa Neapolis optat,
 Adventumque tuum postulat ægra nimis :
 O venias, totamque piis Virtutibus Urbem
 Illustra, exemplis corripiendo scelus .
 Fulgeat Integritas, Pietas, Prudentia, Honestas,
 Quæ decorant animos, nobilitantque tuos :
 Quod posuit Patruus post tempora longa triregnum,
 Fortè Tibi, eveniant omina, Roma dabit .

S. MARIA MAGDALENA
 IN IMAGINE .

463.

Quæ mulier neglecta genas, diffusa capillos ?
 Magdala : quid lachrymat? læserat illa Deum .
 Exemplis moveare suis, si fæda patraisti
 Crimina, pæniteat ; nocte, dieque dole :
 Sice vitabis flammæ, Ignisque gehennæ,
 Quos iure ex culpis, criminibusque meres .

AD VENEREM.

464.

Vana recede Venus casto de carmine; semper
Lascivos odit nostra Minerva Jocos.

AD MARINUM CARACCIOLUM

ABELLINATUM PRINCIPEM &c.

465.

O mille encomiis semper laudando MARINE,
Abellinatum Gloria, & Orbis Honor.
Egregios Vates Genitor tibi charus amavit,
Et voluit secum dives habere domi;
Nec Te degenerem fecit tua maxima Virtus,
Protegis ornatos Palladis arte Viros;
Hinc ego, quæ spectas, Tibi parvula carmina sacro,
Perlege, nec spernunt numerata parva Dii.
Meque patrociniis felix tueare Clientem,
Auxilium præsta, præsidioque fove:
Principibus par est, & magnis Regibus Orbis
Addere Virtuti, quo caret illa, Decus.
A' Mare nata Venus, Mare dat tibi nobile nomen,
A' MARE nascatur Gratia nostra tuo.

AD NESTOREM.

466.

Nestor, emis caules, facias ut prandia amicis;
Nec conviva tuus, nec tibi amicus ero.
Ficedulas emitto, vitulam, pinguesque capones,
Si vis me ad mensam sæpe videre tuam.

AD PONTICUM.

467.

Bestia, vel Deus est solus qui, Pontice, vivit:
Cum solus vivas, Pontice, nosce, quid es?

AD POSTHVMVM.

468.

Decrescunt vires; anni tibi, Posthume, crescunt;
Paulatim moreris, Posthume, erisque cinis.

DE AFRO.

469.

In tenebris mendicat Afer; sed lucis in Ortu
Divite mutata veste putatur Eques;

Pau-

Pauperies celata audet, manifesta rubescit :
 Ceu speciosa tument, cum vitiosa latent.

AD PAVLINVM.

470.

Formosam Marianus habet, Pauline, Catellam,
 Divitias reputat, deliciasque suas.
 Nocte, dieque illam charis amplectitur ulnis;
 Datque ori latus basia, datque genis.
 Cum comedit, præbet quæ sunt, meliora Catellæ,
 Nunc bibit illa undas, nunc bibit illa merum.
 Communis lectus, communia fercula utrique;
 Sic Domino chara est pulchra Catella nimis.
 Perpetuò, ut credo, generet, si fortè periret;
 Cumque illa vellet jam moriente mori.

DE MUTIO.

471.

Cum foderet caules; & parvum Mutius hortum,
 Argenti invenit, quod latitabat, onus:
 Protinus accurrit patruus, necuitque ligone,
 Argentum ut faceret, divitiasque suas:
 O auri malefana Fames, & avara Cupido!
 Horridiora facis crimina, & illa jubes.

AD LINUM.

472.

Ego Virtutum Custos, & verus Amator:
 Cætera decipiunt, & Line, deficiunt.

AD ALANAM.

473.

O qualis species vultum tibi vestit utrinque!
 Quisquis te spectat, credit, Alana, Deam.
 Pulchra minus Rachael, Esther, Cleopatra, Corin-
 Nec Veneris tantus, nec Berenice Honor. (na;
 Ut video, ut pereor, cordique incendia surgunt;
 Manat ab aspectu Vitaque, Morsque tuo.

AD EVNVVM.

474.

Fercula manè capis, libros vix, Eune, revolvis;
 Sic plenus Venter, sed caput est vacuum.

AD HARPALVM. 475.

Barba tibi candet, sed adhuc legis, Harpale, libros:
Semper enim superest quod sapuisse potes.

AD ATTICVM. 476.

Officium recites semper licet, Attice; numquam
Moribus urbanis officiosus homo es.

AD OLLVM. 477.

Pausitypi colles, & florea rura petamus,
Fervidus æstivo dum calet ore Leo;
Vmbra Ignes minuet, quos Titan vibrat ab ore,
Flammivornosque dies comprimet unda maris.
Argutos versus, & carmina mille Thalia
Dicet ibi; choreas texet, &, Olle, jocos.
Actius accipiet Vicino è littore Voces,
Atque iterum credet vivere Virgilium.

HIPPOCRATIS EFFIGIES. 478.

Hic est Hippocrates Medicorum creditus Alpha:
Nec Latium vidit, Græcia neve patrem.

TRIA HOROLOGIORVM GENERA. 479.

Vmbra, Sonus, Pulvis labentia tempora mōstrant:
Vmbra, Sonus, Pulvis Vivere; Vita Nihil.

AD OLLVM. 480.

Abstulit Vxorem, Natos Sors, prædia & aurum:
Mæreo quod superest Vita; nec, Olle, deest.

AD MARIANVM DE AVLO. 481.

Rumpitur infelix Aulus, Mariane, dolore;
Nec ratio constat, nec mihi causa patet:
Suspicio hoc unum, vidit mea carmina nuper,
Quæ dedimus multa non sine laude typis:
Sed mox Tristities miserum plus opprimit Aulū,
Spectabit prælo cum dare majus opus.

AD MAXIMUM.

Quid sequeris musas? dulces quid Apollinis Artes?
Causidicus fias, Maxime, vel Medicus:
Dat Galenus opes; dat Lex, & Curia honores:
Temporibus nostris reddit Apollo nihil.

AD NESTOREM.

In libris totam Vitam consumito, & annos;
Nec lucrum quæras, nec tibi Nestor, opes.
Virtutes animi tantum curamus, & artes,
Cætera, quodcunque est, credimus esse lutum.

AE PONTICVM.

Vlcera quotquot habes, tot sunt tibi, Pontice, ceri-
Mendicando tuæ dant alimenta Fami.

LYDOVICVS REX GALLORVM.

Esse reor Martem, cum fiat Ludovicus in armis:
Cum fedet in solio, tunc reor esse Jovem.

DOMVS.

Pulchra quidē Domus est, Domus est nec pulchrior
More, genis, animo pulchrior est Dominus.

AD ATTALVM.

Attale, quid tantum ventoso corde superbis?
Quidne supercilio penè tonante tumes?
Figulus est genitor, patruus miserandus arator:
Sunt tibi divitiæ, sed modò pauper eras.

AD EVNVNVM DE PAVLINA.

Miscuit in cyatho patri Paulina venenum,
Ne sit, qui mores corrigat, Eune, suos.

DE AFRA.

Afra viro nupsit; dissolvit postea lecti
Fædera, quæ ratio est? Hermaphroditus erat.

AD PAVLVM.

490.

Ex auro bigæ tibi sunt, & Paule, quadrigæ:
Atra fames torquet Teque, tuamque Domum.

DIVITIÆ.

491.

Spiridion colubrum quondam mutavit in aurū:
Divitias animi noſce venena tui.

AD LÆLIVM.

492.

Putridus exhalat tibi factor ab ore: ſepulchrum
Os poſſum, Læli, dicere iure tuum.

AD PAVLVM.

493.

Enumerat quotquot terræ veſtigia figis,
Paule, Deus; rectas ito, redito vias.

DE CINNA.

494.

Grammata Cinna docet; ſimul eſt & tonſor in Vr-
Tondendo barbas barbara verba facit. (be:

AD NESTOREM.

495.

Omnia dilapidas cenando, & ſepe bibendo:
Aut lanx, aut cyathus Mors tibi, Neſtor, erit.

AD SABELLIVM.

496.

Quid facies? facies roſa eſt tibi tota, Sabelli.
Potabo ſuccos, quos Medicina jubet.

Quid Medicina? mihi rerum Regina putatur:
Quodque malum noſtro è corpore ſola fugat.

AD ATTALVM.

497.

Dux Equitum Fabius, peditum Dux, Attale, Quin-
Audaces hoſtes terret uterque ſuos. (ctus

DE SVO LIBRO.

498.

Mauſolea, Arces, Tempſa, amphitheatra, Coloſſos
Quid Roma encomiat? Græcia quidne ſtupet?
Majus Opus reputo librū hunc, quia ſæcula vivet,
Sed ſient lapſa temporis illa cinis.

Ad

Ad Excellentissimum Dominum
EMANVELEM FERNANDEZ PACECCHO,
Y G Y R O N

Villenæ Marchionem, Escalonæ Ducem,
Sancti Stephani Comitem, Neapoli-
tani Regni Proregem, &c.

499.

Mole sub armorum totus latè ingemit Orbis;
Regna per, & populos Agmina mille fremunt:
Gallia Militiis tonat hinc, & Iberia felix;
Angli illinc audent, Tautonicæque manus:
Sanguineas cædes promittunt prælia, & Hostes,
Exitium populis, Regibus excidium.
Dum Tu Sebethi regnum moderaris, & Urbem,
EMANVEL, voces Regis, habesque vices,
Nil timeas; pugnat Ludovicus, & inde Philippus;
Martis habet gladiū hic, fulmina & ille Jovis.

AD AFRUM SENEM.

500.

Cum puer, Afer, eras, habuisti in crinibus Aurum;
Nunc tamen argentum in crinibus, Afer, habes:
Sed puer, atque senex pauperque, miserque fuisti,
Argentum, atque aurum progenere famem.

AD BYTHINNICUM.

501.

Ut parcas nummis, vivis, Bythinnice, pauper:
Inter poma fames, est sitis inter aquas.

AD ATTALUM.

502.

Dives es, & fieri vis ditior, Attale, ut Hydrops
Plus sitiendo bibit, plusque bibendo sitit.

MILITIE UBI PUBLICA STUDIA. 503.

Hic ubi regali saltu stetit inclyta Pallas,
Ingenuæque Artes eviguerè prius;
Armigeræque manus habitant, Martisque cohortes,
Custoditque Urbem Milite Cura vigil:
Cedant Arma togæ, clamavit Tullius olim;
Nunc Armis cedit, Militiæque toga.

AD PONTICUM PICTOREM.

504.

Heroas, fortesque Duces, & Pontice, Reges
 Lineat in tabulis ingeniosa manus,
 Pinge tuos pitruos atavosque, & Pontice, Patres.
 Custodes ovium tela, feretque Coquos.

GIGAS PROPE REGIUM PALATIUM.

505.

Hic est ille Gigas, posuit quem Petrus Aragon,
 Effet ut & Custos, & Vigil ante Domum:
 Marmoreus quamvis, visu conterruit Hostes;
 Auxilium Domino, præsidiumque fuit:
 Qui transit, miratur opus, plauditque tuendo;
 Sed pueris tamen est iusus, & ille Jocus.

SUPRA VILLAM.

506.

Diana, & Bacchus, duo numina læta, triumphant
 Hic, Hospes: vinum datque, paritque feras.

TEMPLUM.

507.

Numinis hæc Domus est, sacra Regia, & inclyta Se-
 Mirando fastu tota proinde tuinet. (des

FONS.

508.

Ludit in argutis Fons hic, delectat & undis:
 Quique stupendo videt, quique videndo stupet.

SEBETHUS.

509.

Hic est Sebethus, toti celeberrimus Orbi:
 Pauper aquæ, dives nominis ille fluit.

SOL IN VIRGINE.

510.

Virginis ingreditur cum Sol sedemq; Domumq;
 Deponit virides Campus ubique cornas:
 Virgo quidem sterilis, sterilis quoq; provida Tel-
 Et fructus nullos concipiendo parit. (lus,

AD PAVLUM.

511.

Quidquid emis, denuò vendis, sic, Paule, lucraris,
 Et toti domui das alimenta tuæ.

MUN-

MUNDI CREATIO.

82

§12.

Fit nihil ex nihilo: Deus attamen Arbiter Orbis
Condedit ex nihilo quidquid in Orbe vides.

AD NESTOREM.

§13.

Pictor eras quondam, sed nunc es Lictor in Urbe:
Officium pauper, Nestor, utrumque facis.

VESUVIVS.

§14.

Et tonat, & flammæ emittit ab ore Vesuvius,
Cur ita? Parthenopen impatienter amat.

S O L.

§15.

Excitat Artifices Sol natus, & excitat Artes;
Complet Opus Solis lumine quique suum.

AD MARCUM.

§16.

Nunc es Vespillo, qui Musicus ante fuisti:
Contracta id fecit gallica, Marce, lues.

AD POTITUM.

§17.

Mancipium quondam vœnale, Potite, fuisti:
Nunc dicunt Dominum Teque, Patremque tuum.

AD PAVLVM.

§18.

Sors adversa premit semper te, Paule; dolemus
Nunc moriente socro, nunc moriente nuru:
Ex his, quæ pateris Virtutem collige, sicut
Antidotum ex colubris Pharmacopola facit.

TEMPLVM S. PETRI IN VATICANO.

§19.

Ut vidi, ut stupui Petri mirabile Templum
Inter Romanas, Romuleasque Domos.
Quidquid Pontifices possunt, fulgescit in illo:
Par nusquam vidit, neve habet Orbis Opus.
Hoc unum ponas, tibi maxima Roma videtur:
Hoc unum tollas, Roma videtur inops.

Paulino debes centum sestertia, Læli,
Nec tibi sunt, poteris cedere iure bonis.

PUERI GEMENDO NASCUNTUR. § 21.

Dicito, cur Pueri primo lachrymantur in Ortu?
Vivere prænoscent esse perenne pati.

MVLIER CVM DOLORE PARIT: § 22.

Extremos sentit mulier pariendo dolores,
Vt charos Natos plus amet illa suos.

EX TERRA. COMPONIMVR. § 23.

Solvitur in Terram si quis moriatur in Igne;
Aëre si in medio, Terra cadaver habet.
Extinctos Terræ reddit Mare fluctibus actos:
Non Flamma, aut Aër, non Aqua, Terra fumus.

PRÆMIA POESEOS. § 24.

Jamque rubescebat roseis Aurora quadrigis
Infantem populis progenitura Diem,
Expulsis latè tenebris, umbrisque fugatis,
Nascentis Solis proxima lampas erat;
Aëra mulcebant cantu resonante Volucres,
Et matutino rore madebat humus:
Cum vidj geminas fulgescere luce fenestras,
Et totam radiis emicuisse Domum,
Obstupui, subitoque stetit mihi pulcher Apollo
Ante oculos, flavas aureus ille comas;
Vna tenet Cytharam, manus altera substat Ar-
Equè humeris pendent fulgida tela suis. (cum,
Gaude, inquit, Cæsar, mea maxima gloria, gaude;
Exulet ex oculis Luctus, ab ore dolor.
Castalias undas primis tibi iuvit ab annis
Lambere, & Ascræas Bellerophontis aquas;
Æternum tibi nomen erit, tua Fama perennis;
En addo capiti laurea ferta tuo.
Dixit; & in tenues fugiens evanuit auras,
Equè oculis abiit protinus ille meis.

Lætitiâ fensî per fibras pectoris imas,
 Et caluere hilari gaudia mille sinu:
 Non igitur vanus labor est coluisse Poësim,
 Præmia sunt Plausus, Gloria, Nomen, Honor.

AD APOLLINEM.

Ascræos colles; & dulcia culmina Pindi
 Desere, Pausilypi ad littora, Phæbe, veni:
 Hic laurus cingat fulgentia tempora ferto,
 Et redimat viridi fronde premente comas;
 Dextra Chelym tangat, ventos quæ frenat, & ur
 Fulminibusq; potest imposuisse moram; (da
 Sint circum Musæ, tollantque ad sidera voces,
 Et geminent teneris carmina mixta notis;
 Sit procul hinc Fletus, procul hinc & Meror, & Ar
 Amplius ex oculis mæta nec unda cadat; (go
 Carolus Augusto vel Cæsare dignior offert
 Effusa Musis prodiga dona manu;
 Nunc tempus duplicare melos, nunc dicere versu
 Vtile; nunc cantus explicuisse iuvat.
 Dicendi tunc vena fluit, tunc carmina fervent,
 Cum porrecta sibi dona Thalia videt.

ROMANA VRBS.

Vrbs est quæq; Domus, tota Vrbs mihi creditur Orbis
 Orbis magnificis fastibus Vrbe minor. (bi

DVX EFFÆMINATVS.

Mille habuit lauros medio in certamine Martis
 Sed quod Mars dederat, nunc rapit una Venu

DOMVS GÆSARIS.

Quæ Domus ætherias surgit sublimis in auras
 Quæ nimio fastu nobilis Aula tumet?
 An sunt tecta Jovis, vel sacra palatia Solis?
 An sunt Cælicolûm limina digna Deûm?
 Ornamenta nitent, fulget pretiosa supellex.
 Nec Cræsus tantas dives habebat Opes:

Aurea parietibus quàmplurima pendet Imago,
 Quæ iſpectatorum lumina fixa trahit.
 In thalamo lectus furgit diſſimus, illo
 Strata ſuper ſomnos vellet habere Venus:
 Haſ moles Cæſar poſuit ſibi prodigus auro,
 Nominè dum veteres vincere tentat Avos;
 Rege quidè digna eſt domus hæc ſatis ampla, nec
 Magnificos faſtus Principis arcta capit. (illu)

COLOSSÆVM ROMANVM. 529.

Machina quæ tunido conſurgit vertice in auras?
 Quæ Moles tantum tollit ad aſtra caput?
 Hicne giganteo conjuncti ſanguine fratres
 Montibus impositis bella tulere Jovi?
 An potiùs ſunt hæc lapſæ veſtigia Romæ,
 Quæ monſtrant veteres nobilis Urbis opes?
 Longinquas extendit iter quicunque per oras,
 Metam hic edſcat conſtituiſſe Viæ:
 Hic labor eſt unus toti mirabilis Orbi,
 Quod magis obſtupeat, non habet Orbis opus.

AD CAROLVM EQVITEM. 530.

Herouni ſoboles generoſo è ſanguine cunas,
 Et jaſtas clarum nobilitate genus,
 Conſpicuæ ſtirpis tibi regia fluxit Origo,
 Innumeris titulis imperioſa ſuis;
 Illuſtres Atavos ſumosa in imagine ſervas,
 Palladis Auguſtum, Militiæque decus;
 Quis ſcripſiſſe poteſt gentis decorata triumphis
 Geſta tuæ? carmen, nec mihi vena ſatis:
 Sinceri è tumulo redeat, vel Muſa Maronis,
 Vt celebret tantam, laude decenſe, domum.
 Noſtræ Urbis veteres Reges, Dominiq; potentes
 Connubii tecum nobile fedus habent:
 Condigno plaufu te ſola ſilentia laudant,
 Et ſatis extollunt deſuger aſtra Genus.
 Majeſtas, & forma animi, præclaraque Virtus
 In Te uno cunctos, CAROLE, monſtrat Avos.

DE VRBE ROMANA .

85

Sanctior Vrbs esset, si fœmina pulchra deesset;
Crimina mille gerit, si quis Amator erit .

531.

OLLA AD IGNEM PERITVRA, RE-
GNANTE INNOCENTIO XII.

532.

Olla adnota Igni mox est peritura cadendo;
Sed numquam, Romam quæ regit, Olla cadat .

AD LILLAM .

533.

Cum loqueris, sermone favos, & munera mellis
Emittit labiis grata Suada tuis ;
Cum graderis, flores spargis pulcherrima gressu,
Et facti Veris tempora læta facis .
Non sic irradiat vultu Tithonia conjux,
Non sic effulget Cynthia pulchra genis .
Spiritus est formæ adjunctus; motuque, jocoque
Inflammas animos, & sine fine places ;
O numquam rapiat Vitam tibi barbara Clotho,
O faciant longos Fata benigna dies .
Tu Matris, patrisque tui jucunda Voluptas,
Tu generis felix Gloria, Honorque tui .
Lilla, meos versus non dedignare legendo;
Hoc Carmen fidus testis Amoris erit .

AD CAROLUM EQVITEM .

534.

Carole, quid tantum vestigia lenta moraris?
Heu propera cursu sollicitante Vias;
Parthenope frontemque cupit, vultumque tueri,
Et charos reditus impatienter amat :
Nam Tu Lux Equitum, totius Gloria, & Urbis
Unus es, antiquæ nobilitatis Honor .
Sat Te spectarunt Capitolia onusta triumphis;
Sat plausit fastus Martia Roma tuos ;
Nubibus expulsi venias, umbrisque fugatis,
Et reddas, rapuit quod mora longa, jubar .

AD LUDOVICUM EQVITEM .

535.

Musica ab Emphyreo terras descendit ad ignas,
Ut foret humanis grata medela malis :

Præ-

Præscriptis numeris, & certis legibus Orbes
 Credimus ætherias ire, redire Vias.
 Hinc Tu Cantorum nutris, Ludovice, cohortem,
 Et plures Cycnos divitiosus alis:
 Sic rigidas animi curas cantando coherces,
 Et sævos morsus, tristitiamque fugas:
 Erigit ad Cælos felix Symphonia Mentem,
 Et facit Authoris te meminisse tui.

R O M A .

536.

Majestas tanta est, & felix Gloria Romæ,
 Quod mea Mens iterum cogitat Urbis iter.

AD VIOLANTAM COMITISSAM. 537.

O Generis, Violanta, tui Laus unica; sexus
 Fæminei Plausus, Gloria, & altus Honor,
 In Te juncta Venus docta est cum Pallade; Musas
 Ingenio vivax non sine laude colis;
 Pro fuso calamum tractas, & carmina scribis.
 Carmina quæ plaudit Gloria, Fama stupet:
 O longos annos vivas, & sæcula: rumpat
 Nec Lachælis vitæ flamina chara tuæ;
 Auxilio tueare, precor, Violanta, Clientem,
 Et da præsidium, quod mea Musa rogat:
 Sic Tibi concedat Parnassi largius undas,
 Et serito meritas cingat Apollo comas:

R O M A .

538.

Deserui Romæ colles, & mœnia Martis;
 Dent iterum fastus Fata videre suos.

M A R E .

539.

Nympharum Thalamus, Neptuni Regia Pontus,
 Progenerat gemmas, divitiasque parit.

AD

87
**AD CAROLUM SANSEVERINUM
BISINIANI PRINCIPEM .**

De Domo à Fulmine percussa .

540.

Illustres Equites inter ceu nobile Numen
Fulgebas; titulis par tibi nullus erat :
Incluta Majestas fulvo veniebat ab auro,
Quique Tibi laudum plena tributa dabat :
Juppiter invidit tantos Tibi, Carole, fastus;
Fulmine tentavit perdere, nec potuit .

**AD EVNDEM
De Domus Magnificentia .**

541.

Qui Fastus? quæ pompa tumet? qui splendor in Au-
Dextera quæ tantas prodiga fudit Opes ? (la?
CAROLVS hæc pingi jussit miracula in auro;
Arca illi servat quidquid Erythra parit .
Juppiter in terras si fortè veniret ab astris,
Altera quæ caperet, non foret apta Domus.

**AD EVNDEM
De Floribus in Domo pictis.**

542.

Quis Floræ risus pinxit ? quis gaudia Veris
In Cælo testi, parietibusque tui ?
Conspicimus vernare rosas, violasque per ædes,
Et quotquot flores pulcher Aprilis habet ..
CAROLE, sint procul hinc fulgentia munera flo-
Laurea ferta comis sunt magis apta tuis. (rum;

**AD EVNDEM
Quod Poetam recipit post fulminis ictum.**

543.

Alta tumescebant nimium fastigia testi,
Facta vel ætheriis invidiosa Diis ;
Juppiter interea crudelia fulmina ab astris
Vibrat, & ignitas mittit ab axe faces,

Per

Per medium reboant metuenda tonitrua Cælum,
 Fulget & accenso fervida flamma polo:
 Horrorem peperit, non attamen illa ruinam,
 Ad sævos ictus fulminis Aula stetit:
 Sub tecto recipis Musas, & Apollinis Artes,
 Castalidas Nymphas, Aonidasque Deas.
 Incolumes capient posthac tua lumina somnos;
 Ridebis tutus nocte, dieque Jovem.
 Musarum Numen lauro redimitur Apollo,
 Contemnit Laurus fulmina, neve timet.

AD EVNDEM

Quod Musicos amet, & stipendio foveat. 544.

Horrida nigrescunt quoties umbracula Noctis,
 Lux postquam facto Vespere funus habet;
 Augusto in tecto felix Symphonia gaudet,
 Et pulsat dextra sollicitante Lyras;
 Vranie geminat cantus, & carmina: fervet
 Armonicis numeris divitiosa Domus;
 Præmia das Cynis, & larga stipendia, Princeps;
 Sub iarihus vivit tui bicanora tuis:
 Sirenes pelagi concepto murmure vocum,
 Mellifluos gaudent plaudere sæpe sonos;
 Tristities de corde abeunt, sævique dolores;
 Abripit ex animo Spinea Cura sugam.
 Vive diu, vitæ nec stamina barbara Clotho
 Abrumpat, quoniam sæcula longa meres:
 Lætitia elongat refluentis temporis horas;
 Diminuit tristis tempora nostra Dolor.

AD EVNDEM

Quod Pictores Domi habeat.

545.

Nobilis è tecto niteat quod plurima Imago,
 Inque Aulam fundat muta Pœsis opes.
 Pingendi Artifices, ditissime CAROLÉ, nutris,
 Et labor assiduus torquet utramque manum.
 Hic

Hic se flumineis spectat Narcysus in undis,

Qui flos evasit captus amore sui:

Pulchra illic Danae pretiosa numismata gestat.

Fusa sinu, flammis Juppiter intus alit,

Endymion alia fulget sub imagine pictus,

Qui fixit cordi vulnera, Luna tuo;

Parte alia formosa Venus dat lumina somno,

Et nostros oculos fronte, genisque rapit;

Cetera prætereo, dignissima cuncta videri,

Artis, & Ingenii nobilioris Opus;

E' tumulo, hoc ævo, si fortè rediret Apelles,

Non nisi sub laribus pingeret ille tuis.

AD EVNDEM

Quòd phaselos in Mare habeat.

546.

Arte laboratos, & pictos puppe phaselos

Vicinum, Princeps, per Mare dives habes,

Paulilypi gaudes medias nunc ire per undas,

Fervidus accenso dum calet ore Leo;

Nunc te Roma videt vectum rate, & inclyta gau-

Aspectu dulci, colloquioque frui;

Nunc Calabros fines poscis, felixque Carina

Teque, tuamq; hilaris fertq; refertq; Domum:

Sæpe caput Nereus patrio de gurgite profert,

Et plenas gazas, quas vehis, ille stupet:

Æolus audaces cohibet sub carcere ventos,

Æquoreas quoties te videt inter aquas;

Horridus ore silet suspensus in aëre nimbus,

Cùm spectat comites, puppe ferente, tuos:

O qualis, quantusque meres generosus haberi,

Teque Dii pelagi, teque Elementa timent.

AD EVNDEM

De Aulicorum Comitatu, & obsequio. 547.

Servorum numerosa cohors, & maxima turba,

Fluxibus ambiguis itque, reditque Domum,

Quique

Quique timent tacitos nutus, & Principis iras,
 Et prompta Domini percipit aure sonos;
 Mos illis dulcis, Comitas mirabilis, atque
 Fervidus intactæ Religionis Amor.
 Quique suos Atavos civili è sanguine jactat,
 Nec maculat fædi criminis umbra genus;
 Dirigit excultos felix prudentia Mores,
 Cum gravitate leves, cum levitate graves;
 Servitio insistent vigiles, nec discolus ullus,
 Voce fremit rigida, nec ferus ore tonat.
 Non tamquàm Dominus, sed tamquàm Numen adest.
 Subditur imperiis nobilis Aula tuis. (ces,

AD EVNDEM

De quadrigarum fastu, & pompa. 548.

Quis canat alatos currus, celeresque quadrigas,
 Quas Tibi divitiæ contribuere tuæ?
 Sunt aliæ pictæ vario, mixtoque colore,
 Et circum forma fulgidior nitent:
 Sunt aliæ ornatae signis, pulchrisque figuris,
 Materiemque præbit nobilis Artis opus:
 Purpureis alias ornavit pompa corallis,
 Nec Regum potuit fastus habere pares;
 Ex auro riguere aliæ; latèque resurgent,
 Ex auro temo, lora, rotæque micant;
 Non sic irradiat currus, quo Cynthia fertur,
 Nec par Solis habet pulchra quadriga iubar:
 Cum veheris mediâ, Princeps generose, per Urbem,
 Et populi, atque Urbis corda, oculosque trahis:
 Regalis fastus, tua fulgida, Carole, pompa
 E' Cælo lapsum te facit esse Jovem.

AD EVNDEM

Quod Musas colat, & se Poëtam ostendat. 549.

Castalias potare juvat tibi, CAROLE, lymphas,
 Et semper fluidas Bellerophontis aquas,

Exer-

Exerces dulces Musas, & carmina scribis;
Quæ plausu tollunt nomen ad astra tuum.
Parnassum quam sepe habitas, & deferis Aulam,
Sub lauro gaudes præterisse dies.
Ingeniū tibi grande quidem, tibi mentis acumen
Nobile, & est multo lingua referta sale;
Sunt Tibi dicendi Veneres, tenerique lepores,
Carminibusque hæret Gratia multa tuis:
Te scribente, iocis jucunda Comædia ludit,
Et meritæ laudis mille tributa refert;
Belligero gladio calamum conjungis; es idem
Argurus Vates, & generosus Eques;
Mars tibi dat sertum, laurum tibi præbet Apollo;
Sic doctum duplici fulget honore caput.

AD EVNDEM

De Concha aurea, & argentea. 550.

Pulchra Venus fugit, stat, Carole, Cōcha superstes;
Illa tuam castam noverat esse Domum:

ANTONINVS PIVS IN CAPITOLIO

Supra Equum ex ære. 551.

Dum miranda videt sacræ Capitoliæ Romæ,
Hæret Eques, fixis motibus, hæret Equus.

VOLUMEN EX ARGENTO SOLIDO. 552.

Argento è solido factū est hoc grande Volumen;
Quid docet? ut rapias; quid monet? ut taceas.

VENVS IN FONTE. 553.

Pulchra Venus morsū lugebat Adonida ab Apro,
Fecit & hunc fontem fletibus illa suis.
Quisquis labentes lymphas degustat, & undas,
Epotat lachrymas, non saturatur aquis.

CONJUGES. 554.

Vir gladio insignis, vultu pulcherrima Conjux.
Sic alter Mavors, altera tota Venus.

AD

AD OLLVM.

555.

Arte Lyram tractas, animam dat dextera chordis:
Ad sonitum lapides nos facis, Olle, tuum.

PRINCEPS PAR IGNI.

556.

Par Igni Princeps, si cominus adsit, adurit:
Si fiat populis eminus, ille nocet.

S. FRANCISCVS DE PAVLA.

557.

Aquoreas Franciscus abit sine puppe per undas:
Palliolum Navis; Navita? sola Fides.

JACOBI CARDINALIS CANTELM.

EPITAPHIUM.

558.

Hic ubi fulgentem spectas ex ære Leonem,
JACOBVS cineres contumulatus habet:
Virtuti, & meritis sacrum Roma obtulit oltrum,
Quo cinxit facias condecorante comas;
Parthenopen Pastor rexit, Defensor Ovilis;
Protexitque suum non sine amore gregem:
Sed tandem, poscente Deo, poscentibus astris,
Fatali secuit forbice Parca dies:
Sæpe meos versus plaussit; pro plaulibus illi
Emeritas mæsto è lumine do lachrymas.

AD CLAVDIVM IMPERATOREM, 559.

Massalina tibi molitur funera, Claudii;
Perfida furtivam præperat illa necem:
In regno, in thalamo gaudebit Silius; unus
Est Vxoris Amor, delictumque tuæ:
Ne pereas, perimat meritò tua dextera utrumq;
Infames cupiunt quam tibi, Morte cadant.

AD LINVM.

560.

Gaudemus quoties properant umbracula Noctis;
Tristamur quoties lux oriendo rēdit:

Cri-

93
Crimina nimirū quāmplurima nocte patramus,
Tristitiam cordi quæ, Line, manè ferunt.

AD LECTOREM.

561.
Jam mihi ceperunt nivei candescere crines;
In vegeto vultu pulchra Juventa fuit:
Propterea video tergis instare sepulchrum,
Estque humeris Lachesis proxima facta meis:
Parva tibi volui monumenta relinquere Amoris,
Antè levis fiam quàm moriendo cinis:
Perlege, Lector, opus; liquid rude stabit in illo,
Parce libens; cæcus carmina scripsit Amor.

PASSIO CHRISTI.

562.
Quis clavos acuit? quis torfit sæva flagella?
Quis Christum duro in stipite fixit? Amor.

CHRISTI VULTVS IN DOMO ROMANA
PRINCIPIS SABELLI.

563.

Conspice quisquis ades, parva quod servat in æde,
Portentum gestis clara SABELLA Domus,
Effigies Christi turpis; rudis, horrida visu
Exigit effusas ad sua Vota preces;
Manat adhuc lachrymis, livoribus horret Imago;
Et veteres colaphi continet atra notas:
Cælorum Ritus sacro in velamine luget,
Et Monstrum est, hominū qui fuit ante Decor:
Quis rapuit Christo lucentia lumina ab ore?
Deformem formam quis malè fecit? Amor.
Illachryma ad lachrymas; ad vulnera percutite pe-
Ad spinas Luxum spernere disce tuum: (ctus;
Si quis tanta vides oculis spectacula siccis,
Aut Lapis, aut dici Vipera sæva meres.

MORS CHRISTI.

564.

Interiit Christus, scinduntur & horrida saxa;
Cor hominū durū est, haud gemit, haud doluit.

AD

94
AD JOANNEM BAPTISTAM VECONIVM
POETAM ROMANVM. 565.

Ingenium, Baptista, tuum mirabile plausu
Est Orbi, atque Vrbi: quique stupefcit Opus:
Quique stupefcit Opus, quod tentas prodere prelo,
Et jam Typographi lassat utramque manum:
Fama tuis resonat præclaris præmia Musis,
Et celebrat digno nomine Mentis opes.
Virginis intactæ Conceptum protegis, hostes
Insequeris morfu, dum sine labe micat:
Ex rutilis Virgo sertum tibi præparat astris,
Ad cujus lumen cæcutit Invidia.

AD COSMVM. 566.
Boletos semper fastidis, Cosme; timescis
Ne pereas, quondam Claudius ut periit.

SPERATUR PAX AB EVCHARISTIA. 567.
Arma fremunt; populis sunt mille pericula ab ar-
Arma Italus, Tauto, Gallus, Iberus habet; (mis;
Infelix Europa gemit, dum personat armis;
Armaque, & armatos quique tuendo timet.
Sperandum è Cælo auxilium, munimen ab astris;
Qui Deus astra olim condidit, arma regit.
Hostia Numen habet; nos protegit Hostia ab Hoste;
Candidus hic panis Symbola Pacis habet.

AD PAVLVM. 568.

Congestum servas quid centum clavibus aurum?
Quis parcis nummis, divitiisque tuis?
Exilis cæna est, exilia prandia, vestis
Sordida; Tu servus, tu tibi, Paule, coquus.
O furor! o stolidæ ridenda infania Mentis!
Inter opes gaudes pauper, & esse miser.

SANCTA CLARA.

95

569.

Clara Aurora suis radiis splendet in Ortu,
Cum matutinas mittit ab ore rosas;
Lucescunt claræ radianti lumine Stellæ,
Cum Nox in tenebris semisepulta jacet:
Clara Iris, clarus Sol est, Fax clara per umbras,
Cum spargit clara luce micante jubar;
Nomine, Vita, Animo CLARA est præclarior Orbi
Aurora, Stellis, Iride, Sole, Face.

ARGVS.

570.

Corpore centum oculos habuit mirabilis Argus,
Pars erat & somno dedita, parsque vigil.
Par Argo fiat qui subdita regna gubernat,
Argutis oculis dormiat, & vigilet.

NAVIS.

571.

Per fluctus sum NAVIS, A VIS per rura, per Hor-
Sed VIS cōtra hostes sum metuenda tuos. (tos;

AD PAVLVM.

572.

DOS armenta dedit, gemmas, & prædia, & aurum:
O eadem rapuit, Paule, gulosus eras.

AD AFRAM.

573.

Afra, domos frustra condis, mox conderis Vrna:
Quid lautè cœnas? mox eris, Afra, cinis.

AD LVDIMAGISTRVM.

574.

Ova capit nidus cum lemmate, Mox Paritura.
Ova hæc in Schola quid parient? Asinos.

AD PONTICVM.

575.

Aut tres, aut quatuor fecisti, Pontice, versus:
Et dici, & credi, stulte, Poëta cupis.

DE PAVLINA.

576.

Vt ventrem tegeret, sumpsit Paulina venenum;
Sic uno potu Mors necat una duos.

DE

DE AVLO MALEDICO.

577.

Non est quod cænet; non est quod prandeat Aulus:
 Alterius mores, quos malè rodat, habet.

AD BYTHINNICVM.

578.

Sunt res humanæ multùm, Bythinnice, vanæ:
 Quodcunque Arca capit, Mors metuenda rapit.

AD PONTICVM VAGABVNDVM.

579.

Potasti Tygrim; potasti, Pontice, Araxim:
 Nunc Ararim pota, Pontice, vel Tyberim.

ASTRA.

580.

Lipadas, an flores mihi fulgidus explicat Æther?
 Est Ager, an Templum nocte micante, polus?
 An sunt cærulei formosa foramina Cæli,
 Per quæ labentis munera roris eunt?
 Decipior; dicam esse faces; comitantibus astris,
 Queis celebrat Solis funera Luna soror.

ALEXANDER, ET DIOGENES.

581.

Vidit Alexander Cynicum, stupuitque videndo;
 Ingenio dives, sorte misellus erat.
 Posce, inquit, quodcunque cupis; mea prodiga egenti
 Dextra dabit; dominus plurima regna rego:
 Nil posco, nil namque deest sapientibus, addit;
 Tu gemis in gemmis: non doleo in dolio.

AD POSTHVMMVM.

582.

Mutamus mores, nec non cum tempore Mentem,
 Posthume; tu semper mæchus, & ebrius es.

DE AVFIDIO.

583.

Pessimus est vita, tamen optimus arte redemptor:
 Fabricat Aufidius, non tamen ædificat.

DE EVNO.

584.

Pro Cælo piger est, pro Pallade pigrior Eunus:
 Est ad solvendum plus sibi pigra manus.

AD

AD LINVM.

97
585.

Optimus Aufidii, Line, filius ante fuisti:
Omnia dilapidas, incipis esse nepos.

MENS.

586.

Mens præfaga malum præsentit sæpe futurum:
Absentes casus non videt, atque videt.

AD LÆLIUM.

587.

Vis pinguis fieri, Læli? jejunia serua,
Et parcas dapibus, quas tibi mensa parat.
Vis pulcher fieri, Læli? jejunia serua,
Et parcas dapibus, quas tibi mensa parat.
Vis sanus fieri, Læli? jejunia serua,
Et parcas dapibus, quas tibi mensa parat.
Vis dives fieri, Læli? jejunia serua,
Et parcas dapibus, quas tibi mensa parat.
Vis doctus fieri, Læli? jejunia serua,
Et parcas dapibus, quas tibi mensa parat.
Omnia, quæ bona sunt, generant jejunia nobis:
Impediunt quæ sunt noxia, & illa fugant.

AD MARCHIONISSAM STERILEM.

588.

Omnia progeniant, quæ sunt diffusa per Orbem:
Gignit ovis certo tempore, gignit avis:
Flos florem, Rosa pulchra rosâ parit, horrida fru-
Arbutus; atque oleas Mater oliva creat. (ctus.
Tu sterilis tamen es; sed gaude tempore lento
Progignes Martem, vel generosa Jovem.

AD CÆSAREM EQVITEM.

589.

Æquoreas undas vexabant sæpe piratæ,
Viciniq; Maris, quas dominaris, aquas;
Captabant miseros cives, vel luce, vel umbris,
Perque manus ibant vincula, perque pedes:
Effusis opibus tua prodiga dextra redemit,
Cæperat incautos quos metuenda cohors.
Extruxisse jubes causa hac navigia bina,
Et binas arabicas veligerasque rates;

E

Tu:

Tutius his factum pelagus, securius æquor
 Prædones ridet, nec timet inde suos.
 Oro Deum supplex, Cæsar charissime, semper
 Ut videas lætas ire, redire rates.

DOMUS CÆSARIS.

590.

Græcia, Roma, Rhodos, Memphis, quid frõte super-
 Quod stupeat moles Advena quique tuas? (bis,
 Pyramides superat, Capitolia, Tempia, Colossos
 Arte, situ, pompa Cæsaris una Domus.

QUATVOR ANNI TEMPORA.

591.

Ver flores generat, segetes tibi congregat Æstas;
 Autumnus fructus, frigora gignit Hyems.

DE SE.

592.

Accepi leporem dulci pro munere, & Vvas;
 Sic gratus Dominus, gratior est Domina.
 Velocem lepus elie notat, pulchrumque Pöetam;
 Vva quod è vino fervida Vena fluat.

EVCHARISTIA.

593.

Exiguo sub pane latet venerabile Verbum;
 Vna Magistra Fides, & Faber unus Amor.

AD MARINUM.

594.

A Mare nomen habes, sed mos nil monstrat ama-
 Frons est argutis tota venusta jocis. (ri,
 Te presente, canam quotquot jam carmina posces,
 Siccabit pelagus nostra Canæna tuum.

BIBLIOTHECA.

595.

Hic sua conservat pretiosa volumina Pallas;
 Quæ facienda, jubet; quæ fugienda, vetat.

AD VINCENTIVM CAPICIVM
 THEATINVM ARCHIEPISCOPVM.

596.

Et Pietas, & Sancta Fides, & mentis Honestas,
 Inque Deû, inque homines jure probatus Amor.
 Im-

Immotam posuere tuo sub pectore sedem,
 Vincenti, & gaudent hic habuisse domum.
 Hinc non decessit Patruus, discessit ab Orbe,
 Ut mitram meritis cederet ille tuis;
 Ostrum cum mitra cecidisset, at obstitit ætas,
 In vegetis relidet prima Juventa genis.
 Felices Lachesis tibi stamine protrahat annos,
 Ostrum etiam, faxint Numina, Roma dabit.

DE MARIO.

597.

Gymnasium Marius lætusq; hilarisq; frequentat
 Quotquot agunt mensem, constituntque dies.
 Tristis adest, vel prorsus abest, cur mense peracto?
 Vel mercede caret, vel tribuisse piget.

GALLORUM CANTUS.

598.

Cristati cantant nocturno tempore Galli,
 Quæ sit causa tamen, noscere fortè cupis?
 Perjurus Petrus Christum ter nocte negavit,
 Noctè Petrum sceleris ter monuere sui.
 Ni dixisse velis, quòd poscant lumina Solis,
 Venturum cantu sollicitante diem.

AD PONTICUM.

599.

Afra tibi selem donovit, Pontice, amanti:
 Moribus ille hostis; moribus Afra tuis.

DE PAVLA.

600.

Paula sinu stringit noctuque, diuque Catellum;
 Admouet osque ori, labra premitque labris;
 Blanditur non illa cani, blanditur amanti,
 Quem putat amplexu stringere sæpe suo.

CONJUGES.

601.

VIS junxit Sponsos thalamo, lectoque Jugali:
 LIS benè discordes nocte, dieque facit.

DE MARIANA.

602.

Progeniuit nuper natas Mariana gemellas;
Dote caret duplici, bisque gemendo dolet.

AD PAVLINVM.

603.

Fumescit, Pauline, tibi Domus alta caminis,
Fercula convivis dum benè lauta parat:
Sed plus fumescit tibi Mens, quia quarit Honores
Immeritos, Votis ambitiosa suis.

AD LÆLIVM.

604.

Plurima scripsissem memori dignissima plausu,
Si curis essent corda soluta suis;
Ingenii nostri fregerunt nobile robur
Officiumque Aule, Gymnasique Labor:
Pauca tamen scripsi, quæ sunt miracula, Læsi,
Tempore pro studiis deficiente meis.

AD MARCVM VALERIVM
MARTIALEM.

605.

Sæpe tuos versus, & metra revolve, Valeri,
Grata nimis cultis auribus illa meis.
Tota Venus, totusque Lepor tibi vernat in illis,
Nec defunt teneri, qui placere, Sales.
Dicendi pulchras formas, moresque loquendi
Haurio de carthis, carminibusque tuis;
Tu mihi Dux fidus, tu Regula, tuque Magister,
Ut par, ut similis fiat in arte stylus:
Authorum veterum quisquis sectatur Idæas,
Ingenii multum, quod itupeamus, habet.

AD BELLAM.

606.

Bella tibi facies, donas bellaria Vati;
Sic Bella es bello nomine, Bella genis.

AD CÆSAREM EQUITEM.

607.

Ingenuas Artes tua nobilis excolit Aula,
Et plausu immodico tota Minerva sonat:

Exer-

Exercent alii leges, aliique Pœssim,
 Astrea junctus dulcis Apollo calet.
 Cætera prætereo, sed miror, maxime Cæsar;
 Hostis enim semper Palladis Aula fuit.
 Sunt isthæc igitur miracula digna triumphis,
 Quod fuit insolitum, Tu tamen esse facis.

AD EVNDEM.

608.

Quis non, Vive diâ, dicet tibi, maxime Cæsar,
 Si Vitam dulci munere mittis Aquam?

PECCATVM ADÆ.

609.

Lege Dei spreta peccant Eva, Anguis, Adamus;
 Sed premit admissum debita pœna scelus:
 Eva dolore parit, per humum convolvitur An-
 Sudando munus panis Adamus habet. (guis;

AD CÆSAREM EQVITEM.

610.

Cæsar ego Vates, Cæsar tu diceris Heros,
 Alter ab alterius nomine nomen habet:
 Cura, laborq; impar; tamen est par nomen utriq;
 Quæ facienda, cano; quæque canenda facis.

AD MEMMIUM DIVITEM.

611.

Quinque tibi Natæ, totidem, charissime Memmi,
 Sunt Neptes, jungi quælibet apta viro:
 Mox dotem poscent, solvet tua dextera dotem,
 Nec minues, Genitor quas tibi liquit, Opes.

AD PHILIPPUM

REGNANTE URBANO VIII.

PONTIF. OPT. MAX.

612.

Obtulit ex auro tibi falsa numismata frater,
 Ex quo te Prætor credidit esse Reum;
 Debuerat periisse caput pro crimine in Vrbe,
 Te tamen incolumem docta Minerva facit.
 VRBANVS Romam supremo Jure regebat,
 Cui triplex mellis munera condit APIS,
 Atque hæc tunc inquit, Pallas promiserat Ostrum,
 Tollo Ostrum, tutum reddo, Philippe, caput.

AD PAVLAM.

613.

Naturæ multum debes ; magis omnibus una,
 Paula, nites teneris imperiosa genis :
 Æquoreis undis domus est tibi proxima, Siren
 Crederis, aut pelagi è fluctibus orta Venus.

SUPRA BIBLIOTHECAM.

614.

Si cupis ingenus acquirere Palladis artes,
 Hæc tibi præstabit Bibliotheca libros.

AD BYTHINNICUM.

615.

Exiguos obulos poscis, Bythinnice, egenus;
 Sed quia fur fueras antea, nemo dabit.

AD MARCUM.

616.

Tres phialas plenas mittis mihi, Marce, falerno;
 Tres dederam pretio nobiliore libros.

AD AVITVM DE AVFIDIO.

617.

Claudicat Aufidius, sequitur dum prælia Martis,
 Ad tumulum citius curret, Avite, suum.

AD BYTHINNICVM.

618.

Ebrius, & miles, Bythinnice, diceris idem :
 Sic tibi pugnanti cornua vina dabunt.

AD OLLVM.

619.

Nunc est longa dies, nunc est brevis, Olle, vicissim:
 Non aliter poterant hæc Elementa regi.

AD CÆSAREM EQVITEM.

620.

Cæsaris augustos jungis cum nomine mores,
 Et monstros gestis noscere plura tuis.
 Et gladio, & calamo fulges ; sic Cæsar utroque :
 Plausus tùm fortis, tùm sapientis habes.

AD EVNDEM.

621.

Post nemora, & montes, post oppida, flumina, & ar-
 Aspectuque tuo, luminibusque fruor : (va
 Gratulor incolumē quod te pia Numina servant,
 Et viget in blandis firma Juventa genis;
 Quæ nent humanæ pendentia stannina Vitæ,
 Dent tibi felices Fata videre dies :
 Castalides Musas, Pindum, Phæbumque movebo,
 Teque canam memori carmine, Avosque tuos:
 Interea vivas. & me tueare Pœtam;
 Virgilius fiam, si mihi Cæsar eris.

AD PAVLVM.

622.

Parvula planta velut matris se subiicit umbræ,
 Sic me subdo tuis, Paule, patrociniis.

VINVM GRATVM POETIS.

623.

Ferventem semper dilexit Apollo Lyæum;
 Deficiant Vati pocula, vena deest.

BACCHUS.

624.

Cui rubet Os musto, Crinis cui cingitur uvis,
 Est Bacchus, Semeli charus, & ille Jovi.

AD AMICVM.

625.

Fama mihi fumus, fumus tibi fama putatur;
 Quod fugio, sequeris; quod sequeris, fugio.

AD LIVVM.

626.

Carperis à vitiis; carpis, Line, lividus omnes:
 Luxurie porcus, dente putaris Aper.

DE CÆSARE DYNASTA.

627.

Fulmineam Cæsar tumidus dum cõstruit Arcem,
 Et sperat fastus nobilitare suos,
 Juppiter è Cælo vidit primordia Molis;
 Et sua præcurrit tota per ossa pavor;
 Aut opus Enceladi, vel credidit esse Typhæi,
 Qui nova tentarent bella timenda polo;

Fulmina corripuit vindex, Ignesque trifculos,
 Machina & occubuit contumulata solo :
 In nunci, I tumidos tollas super æthera fastus;
 Vivere quod speras, conterit Ira Jovis .

AD LINVM .

628.

Nec citò, nec casu peragas, Line, quidquid agendū;
 Sed mora Consilii quodque gubernet Opus .
 Errorum genitor Casus; nil Impetus unquam,
 Quod laudes mereat, quod celebretur, agit .

AD SCVLPTOREM .

629.

Incæptum miramur : pas, quod fingere tentas;
 Sed postquam fictam est, nil, Line, laudis habet.

RELIGIO ROMAM AVXIT .

630.

Romulei Imperii totum diffusa per Orbem
 Majestas Vrbes terruit, & populos .
 Ampla per augustos Romana potentia fines
 Processit, parvo tempore adaucta satis :
 Quid Romam fortem fecit ? non arma, nec ausus,
 Sed Diuum Cultus, solaque Religio .

NERO SENECA MÔRTE DAMNAT .

631.

Quid Senecam damnas crudeli funere, Romæ
 Vipera, & Imperii dedecus ipse tui ?
 Divitias ambis quotquot præceptor in Arca
 Possidet : an regni perdere iura times ?
 Ambitio patrasse facit quot crimina fiunt,
 Aut auri optati pessima Avarities .

DE COSMO .

632.

Bisla dat Cosmus Quinstillæ, jurgia sentit :
 Quidne Odium faciet, si facit illud Amor?

PLUVIÆ .

633.

Nocte, dieque pluit; redierunt sæcula Pyrrhæ;
 Sentimus rursus Deucalionis aquas .

HYEMS.

HYEMS.

634.

Nix operit terras, & grandinis horridus Imber;
 Labentes amnes obriguere gelu:
 Aëra per vacuum metuenda tonitrua Juno
 Duplicat, & turres fulmina lapsa premunt:
 Ante focum potare licet fortissima Bacchi
 Munera, sic frigus, quod riget, exul erit.

FAC BONVM ; ET DECLINA

A MALO.

635.

Evita quodcunque Malum, fac quidquid Honestū:
 Non nisi Momentum Vita, Memento mori.

POTATOR VENENI.

636.

Hic Cyathus Navis; Ratio temo; unda venenum;
 Remigium potus, Mors mihi portus erit.

HONORA PATREM, ET MATREM. 637.

Et Patri, & Matri multum debetur Honoris:
 Commoda pro Natis hic parat, illa parit.

AD AFRAM MORIENTEM.

638.

Et misera, & felix moreris; nam tempore in uno,
 Et Vitæ finem ponis, & Afra, fami.

AD BYTHINNICVM.

639.

Si pereas, cui das animam, Bythinnice? Cælo:
 Cui corpus? Ceno; cætera? filiolis.

MVLIER IN PARTV PERIT.

640.

Infelix genitrix, prolem dum gignit, obivāt;
 Sic pereundo parit; sic pariendo perit.

AD CÆSAREM.

641.

O redeas iterum, Cæsar, Sirenis in Urbem;
 Vrbis optat reditus obsequiosa tuos.

AD PAVLINVM.

642.

Infamas, Pauline, meos cur pessime Mores?
 Quid carpis vitæ facta pudica meæ?
 A quo sperabam dulcissima munera lucis,
 Obscuras tenebras cogor in ore pati.

AD FABIANVM.

643.

Stat, Fabiane, tibi juvenili in corpore robur,
 Quid fidis? febris te necuisse potest.

AD PONTICVM.

644.

Taurorum pelles, quot sunt tibi, Pontice, vendis:
 Cornua Taurorum sunt tua, nullus emit.

DE PHYLLIDE.

645.

Dum sedet accensos dulcissima Phyllis ad Ignes,
 Ornatas crepidas flamma proterva cremat;
 Forsitan illius captus Vulcanus amore
 Oscula tentavit blanda dedisse pedi.

ADONIS.

646.

Per montes sequitur lepores dum pulcher Adonis,
 Illum sanguineo vulnere læsit Aper:
 Vt Venus extinctū pulcherrima vidit amantem,
 Ungue petit teneras, quas rigat imbre, genas.
 Transiit in florem Cynaræ spes unica; Aprilis
 Nunc Risus, Veneris qui fuit ante Dolor.

AD LÆLIVM.

647.

Raptor es, & mæchus; duo sunt tibi crimina, Læli;
 Succida Luxuries, fordida Avarities.
 Non tibi sufficiunt oculi spectando puellas;
 Non tibi sufficiunt diripiendo manus.

AD HARPALVM DE FABIO.

648.

Mutavit nomen Fabius, non Harpale, mores:
 Evasis Prædo, qui modò Prætor erat.

AD

AD PAVLVM.

Ad lautam cœnam nuper te, Paule, vocavi,
Sed tu spreuisti terque, quaterque dapes;
Nunc torquente Fame, cœnam quærendo precaris;
Non cœnam, cœnum, quo satieris, habes.

HOROLOGIVM PROPE BIBLIOTHECAM. 650.

Sol refluas horas metitur lumine, & umbris
Hic, ubi cōservat Bibliotheca libros;
Scilicet ut studeas quantum tibi certa Voluntas,
Ante oculos certo limite tempus habes.

CHRISTVS CRVCI AFFIXVS. 651.

Hic est Cœlorum Dominus sub imagine servi,
Vt servos Dominos reddat, & ille Deos;
Quid Clavi? Sceptrum? Spinæ? Diademata; Sanguis?
Purpura; Crux? folium; quis sibi Lictor? Amor.
Quisquis opus spectas visu mirabile, flecto;
Delebit fletus crimina, quotquot habes.

AD PORTIAM.

652.

Pulvere dum cyprio diffundis, Portia, crines,
O quot Amatores solveris in cineres!

AD PONTICVM.

653.

Falsificas dentes, nec non et, Pontice, crines;
Quis neget & falsam moribus esse Fidem?

VINEA PROPE MARE.

654.

Inspicit à pelago Bacchum pulcherrima Tethys,
Et calet accensis Ignibus inter aquas;
Quàm formosa viget formoso palmitè Vitis,
Explicat & virides Vineæ pulchra comas!
Plurimus aërio pendet de stipite botrus,
Ferventisque meri dona racemus habet:
Agricolæ explebit felix Vindemia Votum,
Ditabitque novo plena liquore cados;

Arte vigent vites, frondescit, & arbutus arte;
Nil usquam visu pulchrius esse potest.

ROMA, ET NEAPOLIS.

655.

Parthenopæ generosus Equus dat nobile stemma;
Sed quid dat Romæ nobile stemma? Lupa.
Illa habet effrænes animos, hæc quærit honores,
Nec sua Vota Fames ambitiosa replet.

AD CÆCILIANVM.

656.

Romulus, & Remus fundarunt mænia Romæ,
Scriptorum veterum sic monumenta docent:
Ipete Romuleas Arces, collesque Quiritum,
Atque palatinas, Cæciliane, domos:
Romulus optatos si fortè negabit honores,
Qui tibi contribuat præmia, Remus erit.

AD PÆTVM.

657.

Ære crumena tibi gravis est, quis, Pæte, negabit?
Sed Caput Ingenio, Judicioque leve.

PARADISVS.

658.

Est locus excelso Cælorum in vertice ab annis
Æternis alti Numinis alta Domus,
Divitiæ hic omnes, hic omnia gaudia sedem
Imperturbatam constituere suam.
Deliciis cunctis refluunt pomaria, & Horti
Florea perpetui tempora Veris habent:
Arte laboratis dapibus convivia fervent,
Omniaque esca eadem dona saporis habet:
Mille Lyras, totidem cythras Symphonia pulsat,
Et fremit omnisonum, sed sine fine melos;
Vranie æternos addit per sæcula cantus,
Felices Animas qui rapiendo beant.
Est procul hinc Luctus, procul hinc & tristis Ege-
Pauperies, Gemitus, cumq; Dolor e Fames: (Itas,
Nominè vulgato Paradisus dicitur; in quo
Contentus vivit quique videndo Deum,

AD

AD HARPALVM .

109
659.

Omnia cruda mihi fecit Coquus, Harpale; pugnis
Corripiam, fiet vel mihi cruda manus .

AD LINUM .

660.

Ore senex quàmplura facis, Line, vulnera Matri;
Qui Canus fueras, incipis esse Canis .

ROMAM PETIT .

661.

Lora damus ratibus; Nimbus cessavit, & Imber :
Decidit, in pelago qui fuit ante, fragor .
Æolus æquoreos frænauit carcere ventos,
Flamine deposito, sæua procella tacet :
Cajetani celeri cursu, Circemque legamus;
Expectat versus Martia Roma meos .

AD EVNVM .

662.

Misisti nuper nostris absynthia Musis ;
Mitto Alöem munus ; sic fumus, Eune, pares .

ÆSTAS .

663.

Æstuat ignitus radiis ardentibus Aër,
Oreque flammivomo Syrius urit agros;
Nunc opus est umbris levibus, vel dulcibus auris,
Vel vitreis rivi prætereuntis aquis:
Nec roget amplexus Cloris, nec basia Phyllis ;
Tempore in æstivo suspiciosus Amor .

AD PONTICUM .

664.

Ulcus erat mammas inter tibi, Pontice, obortum;
Neve dabat Medicus, neve Chirurgus opem;
Te petit interea gladio temerarius Hostis,
Et pupugit pectus, peltiferamque luem;
Morbus abit, fluxitque atro cum sanguine tabes,
Et rediit, fibris qui fuit ante, vigor .
Profuit, haud nocuit, quis credet? proditor; atque
Attulit auxilium dextrâ, datura necem .

AD

AD MARIANVM.

665.

Mox veniam Romæ Capitoliæ visere, & Urbem;
 Sit promptus Lectus, sitque parata Domus.
 Quod te sæva premat, doleo, Mariane, podagra;
 Plus doleo, affligit sæva chiragra Coquum.

DE DVORVS AMICIS.

666.

Corpora bina quidem, Mens attamen una duobus;
 E' Vita pendet Vita, Fideque Fides.

AD PONTIANVM.

667.

Scribis carmina, Pontiane, inetro
 Tàm dulci, lepidoque, vividoque,
 Quod laudes recipis, probante toto
 Cætu Mæonidum sales, jocosque
 Argutos, tenerosque, candidosque:
 Currit per populos, volat per Urbes
 Jam Fama, & celebrat sacras camænas,
 Et Musis madidas, Deoque carthas:
 Luget Bilbilis ad tuos triumphos;
 Jam carpit virides Thalia lauros,
 Sertum nobilius datura crini.

AD CÆCILIANVM.

668.

Albasti muros; vitreis, pictisque fenestris
 Ornasti antiquam, Cæciliane, domum:
 Expensas factas quoniam persolvere debes,
 Pauperior nunc es, qui modò pauper eras.

AD PONTICVM.

669.

Commata venaris Scriptoribus insita priscis;
 Quæ nova, fastidis; antiquiora probas:
 Sic non laudari, contemni, Pontice, quæris:
 Prima ætas gravis est, sed benè culta parùm.

AD ALANAM.

670.

Exoptas sobolem, prolemque, & pignora habere,
 Cum tibi divitiis scrinia plena fluant!
 Quod

Quæd velles Natura negat. contraria Votis.
 Clausa tibi vulva est, nec peperisse potes:
 Quidquid habes capient post facta extrema Nepo-
 Abnuis? hæredem me fac, Alana, tuum. (tes,

AD HARPALUM.

671.

Hostis, es Hispanis, crudelis & hostis Iberis,
 Admiror mores, obitupeoque tuos:
 Occidis Gallos, & vesceris, Harpale, Gallis;
 Postea cum Gallis fœdera pacis amas.

DE PORCIO.

672.

Ore macer fuerat, contraxit Porcius ulcus,
 Protinus evasit pinguis, & intumuit.

AD LÆLIUM PANE, ET VINO. 673.

Et Panem, & Vinum monstras cognomine, Læli;
 Num Pistor genitor? num tibi Caupo fuit?

AD EVNDEM.

674.

Et panem, & vinum cognomine claudis eodem,
 Est tibi, quod comedas; est tibi quodque bibas.
 Sed tamen admiror, Læli, stupeoque vicissim,
 Teque premente fame, teque premente siti.
 Inter aquas, & poma inter par Tantalus hæret;
 Nec tetigisse potest poma, nec unda juvat.

AD FABIANVM.

675.

Lustra tibi fluxere decem cum quatuor annis,
 Et novisse rudis grammata prima cupis:
 Cura levis, vanusque labor, ridenda Voluntas;
 Hoc opus est pueri, non, Fabiane, senis.

AD OLLVM DE AVFIDIO.

676.

Arguit Aufidius Romani Principis acta,
 Perdidit abscissum protinus ille caput:
 Ponere ab alterius documēta hæc imprimē men-
 Herōs magnos plaude, vel, Olle, tace. (ti.

AD

AD MARCVM . 677.

Roma cudit Paulos, Hispania, Marce, Philippos;
 Hisce tibi, atque illis plena crumena sonat:
 Omnibus ostendis formosa numismata, at erras:
 Hoc est ad furtum sollicitare manus .

DE PAVLO . 678.

Quidquid agit, benè Paulus agit, quia Spiritus olli;
 Nec rigidus Moïsus, quod reprehendat, habet.

AD AFRINAM . 679.

Progeneras sobolem, cum sit vir gignere ineptus;
 Nempe maritalem fallis, Afrina, fidem .

AMANTIS VOTVM . 680.

Pendulus optarem periisse è stipite : fiat
 Funis Amor, Phyllis furca, cadaver ego .

AD PONTICVM . 681.

Luxuries rapuit dextrum tibi, Pontice, fœmur;
 Ex ligno fœmur reddidit arte Faber .
 Nunc rapit hoc iterum tibi, Pontice, pessimus Ignis.
 Sic Vulcanus obest, obfuit ante Venus :

AD PAVLINVM . 682.

Si furis dominus, Pauline, calefcit, & ira,
 Aut mutus taceas, protinus aut abeas :
 Acriter irato facias ne verba loquenti;
 Nam fiet, quamvis sit levis ira, furor .

AD PAVLVM . 683.

Hospitium tibi, Paule, dedi; tu diripis aurum:
 Dic igitur nobis, Hospes, an Hostis eras ?

AD IVLIAM . 684.

Purpureas Aurora genas tibi, Julia, tinxit;
 Pulchraque candidulas præbuit Alba manus :
 Astra oculos fecere tuos, queis lumen adauxit
 Lucifer, Eoas inter adortus aquas .

Argutos Cythareæ modos, jucundus Aprilis
Dat risum, mores Gratia, verba Jocus.
Nec tibi cor tumeat, veniet mox funeris hora,
Et pulvis, cum vix, Julia, reris, eris.

DOLOR DENTIVM.

685.

Sæva mali species nostro sis eminens ore,
Deprecor, & cessa carpere cæca genas;
E' capite, èque oculis distillas pessima furtim,
Inque parvis vultu perniciofa luein;
Et queror, & doleo; contritor, & ingemo semper,
Neve graves gemitus continuisse queo;
Non tantos patitur Tityus, ceu credo, dolores,
Vulture cum fibris dilacerante jecur:
Tormentum majus non arbitror esse sub Orco,
Quod possit miseros excruciare reos:
Fercula neve datur, mihi nec contingere potum;
Auget enim pænas potus, & esca meas:
Os venerare patrū, loquitur quo magnus Apollo,
Castalides promunt & sua verba Deæ:
Abcedas, aliter te detestabor Jāmbis,
Et faciam lentæ penituisse moræ.

MVTIVS SCÆVOLA.

686.

Scævola Porfennam tentavit perdere ferro,
Sed frustra cecidit nobilis ictus onus:
Errorum purgat generoso Mutius Igne,
Deceptamque urit vivida flamma manum.
Dum Porfenna stupet tantæ spectacula dextræ,
Sint quamvis flammæ proxima, mēbra gelant;
Et corde & vultu intrepidus tunc Mutius inquit,
A dextra discat læva ferire manus:
Dextera quanta foret, qualisque, agnoscito ab uno
Vel combusta Hostes terruit illa suos. (hoc,

AD PONTICVM MALVM THEOLOGVM. 687.

Quid spes, quidve Fides, quid Amor sit, Pōtice, no-
Nec tibi spes, nec Amor, nec tibi sacra Fides. (scis:

GVR-

Ore ruinoso metuenda patebat in Vrbe
 Horrida portentis ampla vorago suis:
 Scinditur ambiguum varia in præfagia Vulgus;
 Quid ferat Ostentum, certaue causa latet:
 Vectus Equo præceps accurrit Curtius, & se
 Protinus in foveam, nil metuendo, dedit:
 Hæc ait interea, moriar datus Hostia Monstro,
 Fiat ut incolumis Patria, Vita cadat.

AD LÆLIVM.

689.

Carmina, quæ scribis, minioque, auroque coloras,
 Et magni Vatis nomen habere cupis:
 Deciperis; sunt bella quidem tua carmina, Læli;
 Sed re, sed verbis ingeniosa parùm.

DE AVFIDIO.

690.

Contrahit Aufidius sponsalia tempore Tauri,
 Contrahat ut Capri tempore iura thori:
 Cornua conjugium hoc, spectato tempore utroq;
 Indicat; Aufidius Taurus, & Hircus erit.

REGNANTE INNOCENTIO XII.

PONTIF. OPT. MAX.

691.

Spes, Amor, atque Fides triplici fulgescit in Olla:
 Olla igitur vivat, regnet & Olla diu.

DE EODEM.

692.

Olla triplex regnat; paupertas, abiice fletus;
 Ore tibi inverso, quæ capit, illa dabit.

DE FABIO.

693.

Semina Telluri committit tempore brumæ,
 Colligat ut segetes, cùm calet ore Leo.
 Sic novat alternos Fabius, finitque labores,
 Sic messis messem ditat, & auget opes.

AD POSTHVMVM ORATOREM. 694.

Mens venter, Rhetor mulier, facundia partus :

In verbis ludit nostra Thalia suis .

Antè gemit mulier, post partū, Posthume, gaudet :

Antequè, postque doles; trita loquendo paris .

CHRISTI VRNA .

695.

O felix tumulus, fortunatumque sepulchrum,

Quo nil divitius, nobiliusque nihil .

Claudere Naturæ Artificem tibi contigit uni,

Et qui consilio cuncta Elementa regit :

Te fulis lachrymis amplector, & oscula figo ;

Te spectro obsequio supplice, teque colo .

O utinam posthac veniat mihi funeris hora;

Quod majus possim cernere, in Orbe nihil .

Mausoli Regis tibi cedat, & Vrna Neronis;

Clauserat illa homines, tu capis una Deum .

AD LIBRVM SVVM .

696.

I liber, i totum fama resonante per Orbem,

Argutus lepidis diceris esse Jocis :

Te fortasse teget felix Hispania plausu,

Admirata sales, Ingeniumque tuum :

Roma dabit laudes, quoniam te nescit, amatque;

Nec spernet quidquid pulchra Vienna doces :

Bilbilis invidia ardescet spectando lepores ;

Nam tentas Vatem vincere posse suum .

AD MARIANVM .

697.

Per campos defertur Apis, bibit inde liquorem,

Ex quo dædalea fabricat arte favos :

Sic ego Scriptorum diversa volumina voluo;

Postea ab epoto, quod legis, exit opus :

Nil est, quod nostrum non sit, Mariane, putandū;

Quantumvis Veterum cuncta sequantur iter .

EXERCITVS AMNI COMPARATVR. 698.

Par est currenti refluens Exercitus Amni,

Et magnum populis gignit uterque malum :

Amn.

116
Amnis enim perdit camposque, & prædia, & agros,
Et segetes mergit turbidus inter aquas;
Spesque suas luget Fossor, charosque labores,
Tritia & emissis fletibus ora rigat:
Devastat miseras Urbes Exercitus armis,
Ferro alias, alias destruit Igne domos;
Quique suas deplorat opes in funere mersas,
Neve potest lachrymis imposuisse modum:
Hoc unum est dispar: rebus nocet Amnis, at Ag-
Cam rebus lædit debita Jura Deo. (men.

ALEXANDER MAGNUS. 699.
Militibus paucis Asiamque, Orbemque Macedo
Invasit, Votis Marte favente suis:
Innumeros hostes domuit, populosque subegit,
Et vicit quidquid vincere vix poterat.
Plurima Consilio temeraria sæpe putamus,
Eventus felix quæ tamen æqua probat.

AD LICTOREM S. LUCIÆ. 700.
Nequidquam Luciæ oculos rapis, improbe Lictor;
Effossis oculis sic magis Altra videt.

INFERNUS. 701.
Est locus horrificus centro Telluris in imo,
Infernum dicunt nomine, eumque vocant:
Ordine murorum triplici circumdatus horret,
Post hos immensis Ignibus Amnis abit;
Ærea Porta riget ferrato cardine, & ante
Ore cruentato plurima Monstra vides:
Hic Colubri, hic Hydræ, hic Scyllæ, sæveq; Chimære;
Harpyjæque fremunt, tartareique Canes;
Intus habet sedem cunctorum turba malorum,
Quæ torquent miseros, excruciantque Reos:
O qualis gemitus medias confurgit ad auras!
O qualis fletus missus ab ore fluit!
Evitare cupis pænas, queis urget, & angit?
Iustitiam noli spernere, neve Deos.

AD CONCIONATOREM .

702.

Esca tibi eloquium, lingua est tibi nobilis hamus,
Pro pelago templum, quod veneramur, habes;
Innumeras Animas patrio piscaris Olympo;
Quod Petrus quondam fecerat, arte facis .

AD LÆLIUM CAUSIDICUM .

703.

Jura colis, Læli, sed nulla aut parva lucraris:
Lucrari quæris plurima? rura colas .

AD BYTHINNICUM .

704.

Virtuti Comites duo sunt, Bythinnice, semper,
Invidia infelix, & malefana Fames .

S. FRANCISCUS BORGIA.

705.

Imperii Augustam Dominam, sceproque potentē
Clauserat in pheretro Mortis iniqua manus,
Fugerat è pulchro Majestas inclyta vultu,
Languēbatque, genis qui fuit ante, color;
Fætor erat conjux, genitrix, & filia Regum,
Horroremque oculis putrida forma dabat;
Constitit assimilis lapidi Franciscus, ut illam
Vidit, & immoto fletus ab ore fuit:
Humanos factus statuit contemnere, & Aulam,
Et quidquid Sortis dextra dedisse potest;
Loyolæ adscripsit magno se corde cohorti,
Serviat ut Voto liberiore Deo:
Plurima Virtutum post munia letus ad astra
Conscendit, meritis jam gravis ille suis:
Profuit exanime O quantum vidisse cadaver!
Felix Vita illi Mors aliena fuit .

AD ASTROLOGUM .

706.

Astrologus quotquot Cælo sunt sidera, servas;
Et quæ visa prius, scripta papyrus habet:
Omnia servasti, excepto Tauroque Caproque;
Nempè tuæ puduit cornua nosse domus .

Sanus erat Fabius, sed postquam creditor aurum
Exposcit, febris fervet, & ille calet.

INNOCENTII XII. PONTIF. OPT. MAX.
EPITAPHIUM.

708.

Extinctus dormit pulchra hac Antonius Urna,
Stemma cui patrium fecerat Olla triplex:
Post Mitram roseo fulgens circumdatus Ostro
Parthenopen rexit Pastor, & ille Pater;
Post Ostrum crines decoravit in Vrbe triregnum,
Officio meritis conveniente suis.
Plura quidem fecit quæ Roma stupebit, & Ætas,
Dum Sol luminibus replet utramque Domum.
Romanas contempsit opes, fastusque superbos,
Nil sibi servavit dextra, deditque suis.
Omnia pauperibus suffecit, & omnia Egenis;
Inter thesauros visus habere nihil.
O felicem Animam! Cæli super Arce triumphas,
Subdita enim pedibus cuncta fuere tuis.

ALEXANDER MAGNUS IN AMNE
PYRAMO.

709.

Actus Alexander ferventi pulvere, & æstu
Cogitat in Pyrami mergere corpus aquas;
Vestibus armigeris positis, descendit in amnem,
Seque beat vasto in gurgite, seque lavat:
Sed postquam fibris concepit frigus ab undis,
Totus ab exanimi fit procul ore calor:
Languet, & assimilis morienti contremittit artus,
Et spem vivendi quique deesse putat;
Sed vivet felix, anima redeunte, Macedo,
Sic sua fata volunt; sic sua fata jubent.
Europamque, Asiamque omnem sibi subdet, & Or-
Quique illum capiat, nec satis Orbis erit. (bem;

AD JULIAM.

710.

Nuplisti pauper; pauperrima, Julia, vivis:
Mox claudes luci lumina pauperior.

AD PONTICVM.

711.

Vna tibi conjux, triplex tibi, Pontice, pellex;
Luxuriam fatiat nec tibi tanta Venus.

ARMA, ET LEGES.

712.

Quælibet exposcit leges Respublica, & arma,
Queis possit populis consuluisse suis:
Arma Hostes terrent, plectunt mala crimina leges;
Legibus, atque armis statque, vigetque quies:
Sed præfunt armis leges; arma omnia perdunt,
Conservant leges, quotquot habemus, Opes.

AD CROSCONIUM.

713.

Indignor, quia nulla sapias, nec vivis honestè,
Et dat, Crosconi, Sors tibi cæca Togam.

AD NESTOREM.

714.

Quotidiè paucos obulos das, Nestor, egenis,
Et laudat mores Vrbs, populusque pios:
Quidquid patramus pro Cælo, animaque, Deoque
Emeritos plausus sentit, & illud habet.

AD OLLUM.

715.

Ignibus accensis spicas impone Cilissas,
Olle, & odoratis thurea dona focis;
Florentes violas, virides & dextera lauros
Effundat, monstret gaudia tota Domus:
Jam rediit festiva dies natalis Avito,
Quæ puero cunas officiosa dedit:
Ferveat in cyathis Bacchus, lance sive frequentes
Fumescant, repleant fercula mille gulam:
Sit procul hinc Luctus, procul hinc cū Funere Mc-
Dumtaxat Charites dentq. ferantq. Jocos: (ror,
Longævus annos numeret dilectus Avitus,
Qui vestit teneras prima Juventa genas;
Ille

Ille tibi accedit conjunctus sanguine. Avorum,
 Participat stirpem, participatque genus:
 Adde quod est animo simplex, & pectore honestus,
 Nec fraudes novit texere, neve dolos:
 Palladis exercet multis cum laudibus artes,
 Callet & argutæ dulce Pœsis opus:
 Si Lachesis Vitæ producat flamina, cedit
 Mæonides; fuerit vel minor arte Maro.

SVpra DORSVM MEVM FABRICA-
 VERVNT PECCATORES.

716.

Ædificat quisquis, firmo in fundamine testum
 Constituit, sperat nec cecidisse domum:
 Fabricat in Christi tergo peccator, & inde
 Infelix tutum se putat, atque facit:
 Sed cum vix credit, Divina movebitur Ira,
 Et quod supplicium jam meret, ille luet,

MILITES IN ARCE.

717.

Militiis munita suis gens plurima in Arce
 Hostiles stabat despiciendo minas,
 Deficiunt alimenta gulæ, queriturque, doletque,
 Atque rigat miseras fletus utrinque genas:
 Quas Animus dederat, vires effregit Egestas;
 Et Marte indomitos edomat atra Fames.

AD PONTICVM.

718.

Vxor habet clausam vulvam, tibi mētula friget:
 Quam sobolem speras, non habuisse potes:
 Filios Caij, aut Bassi tibi, Pontice, adopta;
 Quod Natura negat, regia jura dabunt.

AD POSTHVMMVM.

719.

Adversos casus discas sufferre libentèr,
 Posthume; non semper sæva procella strepit:
 Nunc est pacatus vultu, nunc turbidus Aër,
 Nunc cecas tenebras, nunc habet ille jubar:
 Quidquid cōstanter ferimus, non displicet unquā:
 Gaudemus semper, despiciendo Malum.

CHRI-

CHRISTVS IN PRÆSEPIO.

720.

Frumentum est Christus, paleas super incubat or-
Vt quo pascaris, mox tibi Panis erit. (tus:

S O L.

721.

Sol inter Cæli lucentia Sidera solus
Eminet; hinc Solis nomina solus habet.

VRBS VENETA.

722.

Urbs Veneta, & Venus est pelagi de fluctibus orta;
Pulchra Venus, Veneta pulchrius Vrbe nihil.

AD PONTICUM.

723.

Sors tibi & argento replevit scrinia, & auro;
Quot servas, nullus, Pontice, servat opes:
Quod tamen admiror, tibi maximus Ardor habē-
Et cum possideas plurima, plura cupis. (di,

AD CLEOPATRAM.

724.

Quid mammis, Cleopatra, tuis das Anguis hiatū?
Vulnera nec curas? neve venena times?
Famineo monstras animos in corde viriles,
Et tractas colubros, & cupis inde mori:
Sed moriare licet, per sæcula Fama manebit;
Et facti vivent hæc monumenta tui.

DE FABIO.

725.

Est Urbis Pastor Fabius, modò venit ut Agnus;
Sed subito factus creditur esse Lupus.

HELENÆ EFFIGIES.

726.

Hæc est Menelai vultu pulcherrima conjux,
Imperiosa oculis, insidiosa genis:
Et bello quondam destruxit, & Ilion Igne;
Nunc spectatorum corda tuendo cremat.

ROMA.

727.

Hydra quidem Roma est, colles habet inclyta se-
Pro Lerna magni Tybridis unda fluit: (ptem,

Quisne Urbis tantæ pompas, fastusque domabit?
Fortius Alcide non nisi Tempus erit.

AD OLLVM. 728.

Nox erat, & gelido è Cælo Nix alta cadebat;
Nux tetigit, preffit Nex tamen, Olle, gregem.

AD CÆCILIANVM DE FVSIO, 729.

Fusius in speculo se se conspexit, ab illo
Mutavit mores, Cæciliane, suos;
Esse genis pulchrum se credidit, unde tūcebat:
Nunc se deformem vidit, & obmutuit.

AD PONTICVM DE SE. 730.

Magnificos titulos alii sibi, Pontice, quarant,
Et prætextatas purpureasque togas;
Rex sum, dum juvenes doceo, mihi ferula Sceptra,
Discipuli populus, Regia Gymnasium.

INSTABILITAS FORTVNÆ. 731.

Sunt qui de campo veniunt ad nobile regnum,
Et vastos populos sub ditione premunt:
Sunt qui de regno veniunt ad prædia, & agros,
Expurgantque herbis, graminibusque solum.
Est levis humane metuenda potentia Sortis,
Mutat & instabiles imperiosa vices,

AD POSTHVMVM. 732.

Sollicitas quoscunque vides, quoscunque tueris;
Sive nurus hi sint; Posthume, sive mares:
Sordida Luxuries hæc est: vis castior esse?
Lascivos oculos, Posthume, claude tuos.

NODVS GORDIVS. 733.

Implicitum nodum Pellæus conspicit Heros;
Insertos nexus nexibus ore stupet:
Arte, vel ingenio dissolvere vincula tentat,
Nec reperit primum sedula dextra caput:

Tunc

Tunc ira accensus fatalem proripit Ensem,
 Et quod non poterat solvere, rupit Opus.
 Sic non eludit præfagia Sortis, adimplet :
 Quidquid enim spondent Omina, Victor habet.

AD BYTHINNICVM.

734.

Vita tibi infelix, quoniam, Bythinnice, torques
 Luce podagrâ pedes : nocte chiragra manus:
 Altera lascivum castigat, & altera avarum,
 Par equidem meritis utraque pœna tuis :
 Ad Scortum nunc ire soles, nunc inde redire,
 Et quæ promittis dona, dedisse negas.

AD PONTICVM.

735.

Bis dentes doluere mihi, dum, Ponticè, vixi;
 Sed nequeo pœnas explicuisse meas :
 Nempè fuit sævi violentia tanta doloris,
 Quod possum hoc unum dicere, bis perii.

AD OLLVM DE LISANO.

736.

Tolle caput primum de nomine, cætera vertas
 Grammata, Lisanus quid sonat, Olle? Asinus,

AD AVLVM.

737.

Atra fames, & sæva sitis te torserat, Aule,
 Antea; nunc pingues sunt tibi utrinque genæ:
 Mutasti cum sorte domum; stas ante tabernam,
 Nempè dapum fumo vesceris, atque meri.

AD PAVLVM.

738.

Quid sint divitiæ, quæris? ludibria fortis;
 Fortunæque levis dona caduca putes :
 Nunc tibi fulgescunt pallentia scrinia ab auro,
 Et nunc affligit guttur iniqua Fames :
 Quilibet in puncto fieri de divite pauper,
 Et dives fieri è paupere, Paule, potest.

DVCIS MEDINÆ CÆLI QVADRIGÆ. 739.
 Quos Currus specto ! sunt hæc miracula in Vrbe :
 Traxisse hi possent, qui regit astra, Jovem .

VESV VIVS, MOLES ARTEFACTA,
 ET PORTATILIS .

AVTHORE ALOYSIO DE ZERDA MEDINÆ
 CÆLI DVCE PROREGE. 740.

Hic est Ignivomo celeberrimus ore Vesevus,
 Eru&atque suas, arte fovente, faces :
 Omnia stant circum ficta sub imagine Regna,
 Quæ regit Hispani dextera sacra Jovis :
 Magnanimū Regem plaudunt ; Aloysius Author
 Est Operis, cuius Fama per astra volat :
 Principis ò semper miranda potentia in Vrbe !
 Immotos Montes ire, redire facit .

DE PHYLLIDE .

741.

Alta erat in terri glacies, frugebat & Aër,
 Jam mea quatruplici membra tegente toga :
 Transiit interea vultu pulcherrima Phyllis,
 Et fervente æstu, sæva recessit Hyems :
 O quantum potuit species gratissima formæ !
 Progenuit flammæ hinc, ubi frigus erat .

DENIQUE MORIENDVM .

742.

Occasum sentit postquam Sol extulit Ortum ;
 Sidera nunc surgunt, nunc obeundo cadunt ;
 Nunc æstu effervet pelagus, nunc mite quiescit ;
 Nec strepit undivomo qualiter ante sono :
 Nunc flores generat Tellus, & ridet in illis ;
 Nunc sterilis mæret languida facta solo :
 Nunc grata est Phyllis flavis ornata capillis ;
 Nunc eadem canis displicet alba comis :
 Omnia mutantur ; nil vultu permanet uno ;
 Vivimus heu miseri nos quoque, & emorimur .

AD ALANAM .

743.

Ausidium fratrem dicis, sed dicito Amicum .
 Oscula, & amplexus das, &, Alana, rapis .

VIN-

VINDEMIA .

Hic ubi sanguineo spumat Vindemia Baccho,
 Atque novi effervet nobilis Unda meri ;
 Mille locos formosa Venus, dulcisque Cupido
 Miscet, & arguto spargit ab ore sales :
 Alternis pedibus per gramina Gratia triplex
 Gestit, & exurit condita flamma sinum :
 Cum teneris pueris ludunt, gaudentque puellæ,
 Inguina verborum sollicitante sono :
 Inspicio, & lætor ; gratum est vidisse jocantes ;
 O refluat, dempto Vespere, longa dies .

ROMA NOVA, ET ANTIQUA . 745

Roma recens, & Roma vetus longè utraq; distat
 Ista Deum nescit, noverat illa Deos .

URBS VENETA . 746

Urbs est Adriacis latè celeberrima in Undis ;
 Unica ceu Phœnix, nobilis inter aquas ;
 Hanc Heneti, sic prisca docent annalia rerum
 Fundarunt, sedes quæ sibi certa foret :
 Nunc Venetos dicunt corrupto nomine Cives,
 Integritate bonos, Religione priores :
 Conjurata habitant una tria Numina in Urbe,
 Nimirum Juno, Pallas, & alma Venus .
 Dat formam, speciemque Venus, doctissima Palla
 Consilium ; Juno prodiga præbet opes :
 Hoc stupeas, pelagi fluctus non fluctuat inter :
 Immota ad motus Imperiosa manet .

COLOSSÆUM ROMANUM . 747

Ecce Colossæum, Moles antiqua Neronis ;
 Romanæ stupeas quod magis Urbis Opus .
 Barbaries illud posuit, non inclyta fastu
 Gloria, quæ longos cerneret ire dies :
 Hic Christi Athletas clauderant iussu Tiranni,
 Ut fierent, rabidis pastus, & Esca feris ;
 Sæpe tamen sævæ Tigres, rigidique Leones
 In prædam dentes continuere suos :

Claudere & humanos mōstrarunt pectore sensus,
 Parcendo miseris, innocuisque Reis:
 Esse feram Regem spectando Roma putavit;
 Et mites homines credidit esse feras.

CANIS DE MARMORE.

748.

Non vivit Canis hic, quamvis vixisse putetur:
 Vivida de vivo marmore membra rigent:
 Argutus forma spectantium lumina fallit;
 Naturæ remur, quod fuit Artis, Opus:
 Quilibet Artificem tollit super æthera plausu,
 Miraturque manum, laudat & Ingenium:
 Non mordet, non ille latrat, non vulnera figit;
 Sed ferit, & lacerat Cor tamen Invidiæ.

EQVI MARMOREI ANTE PALATIVM
 PONTIFICIVM.

749.

Alter, & alter Equus de marmore constat uterq;
 Fulget in ambobus par stylus, æqua manus:
 Praxiteles illum, Phidias hunc sculpsit, & Orbi
 Æternum nomen fecit uterque Faber:
 Stat, non currit Equus, dextra remorante, sed ultra
 Solis iter totius Fama laboris abit.

AD COMITEM DE LEMOS
 SARDINIÆ PROREGEM.

750.

Gaudemus tecum Musæ, dignissime Princeps,
 Dum gaudes Regis sustinuisse vices.
 Sardiniaë populos, plausu resonante, gubernas;
 O & Parthenopem, Rege iubente, regas.
 Æqua tuis meritis sunt omnia; mente Lycurgos
 Vincis, & æquiparas integritate Numas:
 Protrahat optatam Clotho per secula Vitam;
 Aurea nec rumpat pensa proterva manus;
 Fortasse eveniet quidquid sperando precamur,
 Et tunc mille iocos cominus aure bibes:
 Interea hos versus vultu dignare benigno:
 Nec nostra ex alto pectore Imago cadat.

GRAMMATICÆ studui, didici cū TEMPORE CA

Qui torfere animos nocte, dieq; meos: (nis
PLVRALEM NVMERVM tenui, cū dextera ege-

Exiguos obulos contribuendo dedit:

Contempsī muliebrem GENVS, spreuique virile;

Moribus integris inter utrumque fui:

Post longos annos PASSIVA inflectere novi,

Semper enim patior; quid superest? tumultus.

TEMPLVM FORTVNÆ IN VRBE ANTIJ. 752.

Hic ubi stant veteris vestigia diruta Templi,

Æquatūque tegunt marmōra lapsa solum:

Fortunæ Numen coluit Gens prisca Quiritum,

Et mixtis precibus thurea dona dedit:

Obtulit hic quondam cum Consule vota Colonus,

Vt res evē nobiliore forent:

Quis poterit posthac vanæ confidere Sorti,

Si sentit Casus Sors quoque & ipsa suos?

AD OLLVM.

753.

Esse cupis felix? culpis, vitiisque vacato:

Nec cor rodet edax cura, nec, Olle, dolor.

TEMPLVM JOVIS IMBERBIS IN VRBE
ANXVRIS.

754.

Anxure surgebat fastu venerabile Templum,

Vt daret imberbi Gens sua Vota Jovi; (stant

Tempore collapsum est, vix bustū Fragmina mō-

Plurima & incultum contegit herba solum:

Omnia consumit furtivis dentibus Ætas,

Nec scit Numinibus parcere, neve Diis.

PICTOR DANAES.

755.

Juppiter in Danaēm fluxit mutatus in aurum;

Fabula quod scripsit, dextera pinxit opus:

SERVUS

F 4.

Pro

Pro pretio accepit quàmplura Numismata Pictor;
Pictorem ditat Juppiter, & Danaëem.

PATER AD FILIAM.

756.

Filia, quid renuis thalamum, lectumq; jugalem?
Aut quid connubii jungere Jura negas?
Hæredem optamus, cui spes Domus hæreat una,
Et servet nostrum sæcula longa genus.
Quis tot divitias nostrum post funus habebit?
Quis benè tot cultos dives habebit agros?
Vel Sponsa Incipias, vel desine Filia dici:
Si Thalamum fugies, invenies tumultum.

AD EVNYM.

757.

(thor:

Quicumque est Fautor sceleris, mihi creditur Au-
Aut facit, aut crimen, qui favet, Eune, jubet.

CATVLLVS.

758.

Laurigeras cunas felix Verona Catullo
Præbuit; ingenio nobilis ille fuit.
Lascivus calamo, necnon & carmine mordax
Composuit plausu plurima digna tuo;
Post longas laudes Romæ sacra ossa reliquit;
Urbs fletu ad funus Tybridis auxit aquas.

VIPERA.

759.

Sis procul hinc, aliter mordebere: Vipera dicor,
Vel quia vi pereor: vel quia vi pario.

MENDACES.

760.

Condidit infami qui falsa numismata signo,
Abscissas habuit, lege iubente, manus;
Sed nunc qui falsis condit mendacia verbis,
Abscissam linguam perdere nonne meret?

CAPVT, ET SANGVIS DIVI JANVARIJ. 761.
Et Caput, & Sanguis Fidei mirabile utrumque
Prodigium, dignum Religione coli.

Nunc

Nunc Caput aduerso turbatur Sanguine, mirum
 Et quæ sunt populo tristia, fata monet:
 Nunc Gruor aduerso liquefcit Vertice, mirum;
 Et quæ sunt populo prospera, fata notat:
 Cætera si spectes miracula sparsa per Orbem,
 Hoc unum majus, quod colat, Orbis habet.

AD TVLLIVM.

762.

Infelix, Tulli, sævo baccharis amore;
 Gaudia te faciunt lenta, moræque mori:

VICTORIA CONTRA TAVTONES. 763

Hæc sit fausta dies, dum stabunt Sidera, & Orbis;
 Et redeat vultu nobiliore, rogo:
 Fama refert cæfas acies, rapta arma, subactos
 Tautones, Hispani dum tonat Ira Jovis:
 Belligero Victrix sit semper Iberia Campo,
 Marte nec aduerso belligerando cadat:
 Accedat nostro major Victoria Regi,
 Hoste triumphato, regnet in Orbe diu.
 Audiat, & plaudat de longè hæc metra PHILIP
 Obsequii in Dominum symbola fida mei. (PVS)

AD OLLVM.

764.

Consulis Hippocratis præcepta salubria, & Artes
 Pharmaca præscripto tempore &, Olle, bibis:
 Sollicitus Vitæ longos producere cursus,
 Anxius & canos enumerare dies:
 Sed frustra, quoniam Lachesis si flamina rumpat
 Antidoto ex ipso sæva venena fluunt.

PHILIPPI IV. IMAGO.

765.

Hic est Borbonia natus de stirpe PHILIPPVS;
 Nunc Regni Hispani nobile vellus habet:
 Fulminat aspectu quos conspiciit esse rebelles;
 Allicit aspectu quos videt esse bonos.

L V D O V I C V S.

ANAGRAMMA.

V L C V S V I D O.

AD LVDOVICVM REGEM GALLORVM. 766.

Vlceranè, an potiùs promittit Vulnera Nomen?
 VICVS enim VI DO, Vox, LVDOVICE, sonat:
 Vlcera mille dabis, paries & vulnera mille
 Hostibus invicta, belligeraque manu:
 Tautones ad fortes præclari pectoris ausus
 Spectabis cæsos cadere, stando mori.

AD PHILIPPVM IV. HISPANIARVM
 REGEM.

767.

Vive, PHILIPPE, diù; nec rumpant flamina Pag-
 Ominibus faustis vive, PHILIPPE, diù: (cæ;
 Vive, PHILIPPE, diù, tibi dicit Iberia plausu;
 Parthenope id repetit; vive, PHILIPPE, diù.
 Vive, PHILIPPE, diù; timeas nec prælia Martis,
 Nec sævas acies; Vive, PHILIPPE, diù.
 Vive, PHILIPPE, diù, referasque ex hoste trium-
 Inque comis lauros, vive, PHILIPPE, diù. (phos,
 Vive, PHILIPPE, diù; tibi plurima surgat in auro,
 Atque ære effigies, vive, PHILIPPE, diù. (nas,
 Vive, PHILIPPE, diù, nec parva hæc carmina sper-
 Fronte legas hilari, vive, PHILIPPE, diù.
 Vive, PHILIPPE, diù; mihi sis tu Magnus Apollo;
 Sic majora canam, vive, PHILIPPE, diù.

ARCHIMEDES.

768.

Marte Syracusios populos Marcellus, & Urbem
 Belligeris armis vincere certus erat;
 Spargebant Cives lachrymarum flumen ab ore;
 Excidium Patriæ quique gemendo timet:
 Hinc

231

Hinc Archimedes speculis combussit in Vndis
Quotquot erant Naves, agmina quotquot erant.
Ingenio Natale solum defendit ab armis;
Mens habuit robur, quo caruere manus:
O celebranda Viri memori sapientia plausu!
Sæva triumphali contudit Arma Vitro.

D E S E .

769.

Vix Caput Eois Titan ostenderat oris,
Et medio primum vix dabat ore iubar,
Cum tres Neptuni vidi per regna Triremes,
Quas impellebant carbasa tensa Notis;
Aspectu extimui, Thraces namque esse putavi;
Et gemui, hostiles dum reor esse manus;
Corripuit tandem distantia parva Timorem,
Exul & è tristi pectore Mæror abit:
Hispanæ patuere Rates per cæcula Ponti;
Pendula ab arboribus Signa Leonis erant.
Scilicet immutat species distantia rerum;
Quidquid abest, terret; non tamen illud obest.

DE QVINCTILLA .

770.

Sanguinis in fluxum Quinctilla ut abiit; obivit;
Nec iuvit Medicus, nec Medicina lui.
Neinpè fuit sceleri species aptissima Mortis;
Sanguinis humani fovit iniqua sitim.

D E S E .

771.

Bis nonus, quatuor junctis mihi mensibus, Annus
Fluxerat, & Liber vina negabat adhuc:
Gratus erat tantum gelidis Achæolus in undis,
Solutus & in cyathis vitrea dona dabat:
Interea mihi pallor erat diffusus in ore;
Presserat & macies tristis utrinque genas:
Vt Bacchi biberem dulcissima munera iussit
Hippocrates, aliter Mors mihi certa foret:
Vt tetigi, ut placuit sic nobilis haustus Jæchi,
Vt cuperem semper, nocte dieque merum:

Ex

Ex tunc exarsit facundo Carmine Apollo,
 Ex tunc excauit nostra Thalia joci:
 Effugiat fontes quisquis cupit esse Poëta;
 Vena pigra est undis, sed fluit illa mero.

AD FABIANVM PICTOREM. 772.

Exprimis in parvis miracula maxima telis;
 Æternat quidquid dextra colore facit:
 Fulgurat argutis felix tua gloria ab Umbris;
 Cederet & Zeufis, si tamen ille foret:
 Orpheus humanas aures testudinis arte
 Attraxit, gratus vel, Fabiane, feris:
 Tu tamen humanos oculos trahis arte colorum;
 Decipit Vrsa Vrsam picta, Canemque Canis:
 Ingenii stupefacta acies immobilis hæret;
 Et Cor spectando, non satiatur, Opus.

BACCHUS IN UVIS. 773.

Tormentis variis cruciatur Bacchus in uvis,
 Nec iuvat ætherii filius esse Jovis:
 Nunc pede calcatur, premitur nunc pondere præli;
 Nunc ceu carceribus clauditur in doliis:
 Nunc lento positus sensim siccatur in Igne;
 Nunc gemit ex alta pendulus ille trabe,
 Tot tormenta meret, quoniam fædißima nutrit
 Crimina; par vitiis pæna putanda suis:
 Corruptis nostros Mores, animosque pudicos,
 Et Menti lumen, quod fuit antè, rapit:
 Incestus, & stupra patrat, thalamosque decoros
 Polluit, & castas privat honore nurus;
 Excitat infames in Patre libidinis Ignes,
 Quis putet? & Natas comprimit ille suas.

AD ARBOREM. 774.

O ramis, semperque comis frondentibus Arbor,
 Sive Æstas caleat, sive rigescat Hyems;
 Tu reliquas inter Domino gratissima plantas,
 Seu facias umbras, seu bona poma feras;
 O quo-

133

O quoties sub te caluerunt prandia in æstu,
 Phæbus in Occalu cùm periturus erat.
 O quoties sub te choreas texere puellæ,
 Et pedibus Pueri composuere Jocos.
 Te propè Rivus aquæ manat pede vitreus, illo
 Nec Fons frigidiôr, candidiôrque fluit:
 O tibi conservet frondes Autumnus, & Æstas;
 O Ver det fructus, & tibi tristis Hyems.
 Nec te de Cælo labentia fulmina lædant,
 Neve premat ramos grandinis Ira tuos:
 Tu mihi Laurus eris cantanti carmina Vati;
 Tu Tectum Musis, Hospitiumque meis.

S. DOMINICI GUSMANI FESTUM. 775.

Tolle triumphales felix, Hispania, plausas;
 Inque tuis sedèant gaudia mille genis;
 Festivæque tubæ resonent, atque Ignibus æra,
 Et sacris caleant thura perusta focis:
 Gusmanus tibi Civis habet sua festa, quotannis
 Inclyta; quæ Pietas nutrit, & alma Fides:
 Non igitur timeas resonantia prælia Martis,
 Hoc Duce, & armigeræ sæva flagella Dæ:
 Inspice Gusmani gentilia Stemmata, ab illis
 Auxilium spèra, præsidiumque roga.
 Ore minax CANIS est, qui Te tueatur ab Hoste;
 Utque Hostem exurat, gestat in ore FACEM.

MARTIS SIMULACHRUM. 776.

Hæc est de rigido ferro Mavortis Imago:
 A ferro didicit fortis, & esse ferus.

VENUS MARMOREA. 777.

Hæc est pulchra Venus; duro de marmore quam-
 Emollit Mores, Eminens Esto, tuos. (vis

ALCIDES EX ÆRE. 778.

Æs dedit Alcide vivam, pulchramque figuram;
 Effangendo feras fortior ære fuit:

CUPIDO LAPIDEVS.

779.

Hic est pulcher Amor telis armatus, & Arcu;
Corda trahit vultu, sit licet ille Lapis.

VIRGILIUS SVpra HORTI
VESTIBVLVM..

780.

Si flores quæris, sterilis nec præbeat Hortus,
Hos tibi Virgilii florida Musa dabit.

OVIDIVS PROPE FONTEM.

781.

Hic Vates ille est, Artem qui scripsit amandi:
Ingemit Errores Carminis udus aquis.

IOVIS EFFIGIES.

782.

Hæc Jovis Effigies; gestat sua dextera fulmen:
Exterret visu, non tamen ille ferit.

VVLCANVS CVM SVIS FABRIS.

783.

Hi sunt Vulcanus, Steropes, Brontesq; Pyracmon;
Ars monstrat, dicunt Corpora, Forma monet.
Fulmina moliti lassantur Mole laboris,
Puniat ut Mundi crimina dextra Jovis.

EQVVS TROJANVS.

784.

Hunc effecit Equum divinæ Palladis Arte
Græcorum semper perfida visa Fides;
Neve capi bello poterat, neve Ilion armis;
Lapsa licet tacite jam duo lustra forent:
Ventre Duces clausit, sic noctu prodidit Urbem:
Quod non mille Equites, perdidit unus Equus.

AD PONTICVM.

785.

Prandia dat Pallas; Pallas tibi, Pontice, cænas:
Vtilius docta Pallade in Orbe nihil.

AD NESTOREM.

786.

Mors Echo est Vitæ, Vitæque simillima Imago:
Mors mala, Nestor, erit; si mala Vita fuit.

AD

AD ANDREAM GVERRERIVM.

135

787.

Vnus es Ærarj Custos Regalis, & Auctor,
Andrea, Themidos Gloria, Honorque Fori :
Nomine belligero nisi prælia sæva minaris ;
Sed mites Mores, Cor & Amoris habes .

VIRGO DEIPARA DE MONTE CARMELO. 788.

Hic Mundus pelagus, fragilis tua Vita phaselus ;
Fluctuat humanis acta, reata Malis .
Undique sunt sævæ Syrtes, & mille Carybdes ;
Undique & Interitum, naufragiumque parant
Pectore habet Sidus Carmelo è Monte Virago,
Quod vibrat radio fulgidiore jubar :
Hoc Sidus Cynosura Rati, Dux, Rector , Asylum
Si fiat, Stygio è turbine tutus eris :
Nec fera tempestas, nec flamma sæva nocēbunt ;
Empyreum Portus, Merx erit ampla Deus ;
Quisquis es, hanc subeas intactæ Virginis ædem,
Et Magnæ Matri Vota, precesque dato :
Emenso Mundi pelago, potieris Olympo ;
Neve Acherontæis mersus obibis aquis .

AD PETRVM OTTHOBONVM

. S. R. E. CARDINALEM .

PRO SE, ET ALEXANDRO VIII. SVO PATRVO

789.

Quæ nova fidereo video spectacula Cælo ?
Quæ portenta refert Regia celsa poli ?
Cælestis Domus alta patet : stat cardine Porta
Stellifero : rutilant lumine utrinque Fores :
Juppiter excelso in folio ? stat proxima Juno,
Et Venus, & Pallas, Bacchus, & alma Ceres :
Fulgurat armatus phœretra, telisque Cupido,
Et ridet triplex Gratia læta genis :
Quis tamen iste, Chelym dulci qui pollice pulsat,
Et facit argutum, Voce beante, melos ?
Est Phœbus, celebrat Patruū, decus Urbis, & Orbis ;
Bt laudat Generis læta stupenda tur :

14-

Lapsa manu Chelys est, sed cur? te dicere cepit,
Nec satis est; languet, deficit, obmutuit.

AD LUDOVICVM GALLORVM REGEM. 790.

Mille Tibi peperit gladius, Ludovice triumphos;
Et Terra, & Pelagus iam tua Gesta stupet:
Te cupit ætherii cælestis Regia Olympi,
Vt tua Majestas detque, feratque jubar:
Fata morantur iter; totus ne lugeat Orbis,
Et jaceant lachrymis Regna sepulta suis.

ÆSOPI EPITAPHIVM.

791.

Hic jacet Æsopus; Phrygiæ decus, inclyta & Orbis
Gloria: bis Monstrum Corpore, & Ingenio.

DE SE.

792.

Jam properat Clotho nostro contraria Voto;
Vivere dum Spero, non nisi pulvis Ero:
Transiit ut Vetus quondam mihi pulchra Juvetus,
Vita levis Fumus; Terra, cinisq; Sumus:
Quæ tamen è Fusis mihi fulgurat inclyta Musis,
Neve potest Rodi Fama, nec illa MORI.

AVTHORIS EPITAPHIVM.

AD OLLVM.

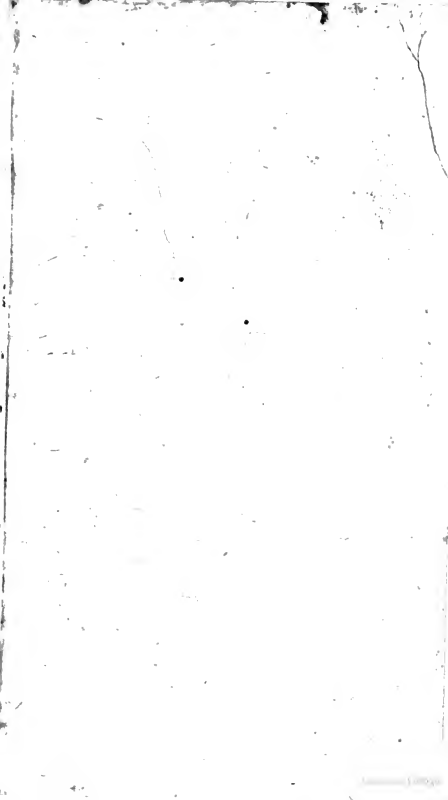
793.

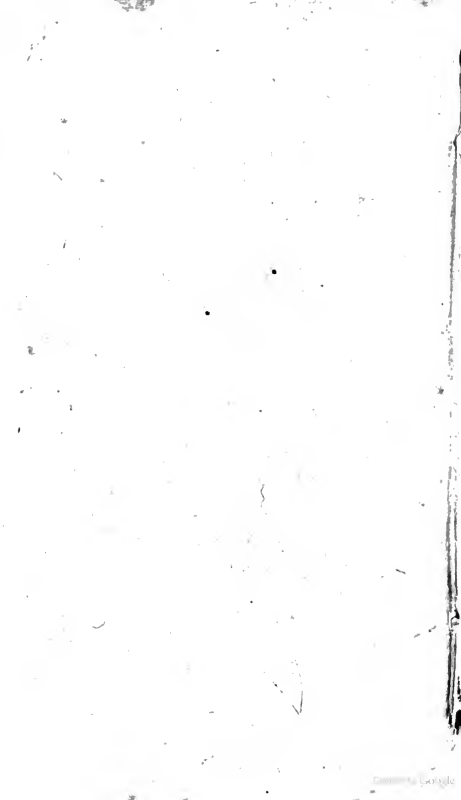
Bis quatuor mihi iustia fluunt, instatq; sepulchrū,
Jam Nive candentes inficiente comas:
Post lucem extremā, miseri post funeris Horam
In tumulo hoc Carmen sit, precor, Olle, meo.
Hic situs est CÆSAR nota de stirpe FANELLI;
Da lauros Musis; Archipœta fuit.

FINIS.

VA4
1528301

1811

7

52

